

КАТАЖИНА
РИРИХ

ЛОПУШАНЕ ПОЛЕ

ілюстрації
Тражунта Різана

УРБАН

Катажина Рурих

ЛОПУШАНЕ ПОЛЕ

ілюстрації
Гражини Рігаль

переклад з польської
Божени Антосяк

Львів
Урбіно
2019

УДК 821.162.1-3

P 53

Перекладено за виданням:
Katarzyna Ryrych. Łopianowe Pole. – Gdańsk : Wydawnictwo Adamada, 2017.
Copyright by © ADAMADA (Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe),
Gdańsk (Polska) 2017, «Łopianowe Pole»

Книга видана за фінансового сприяння
Інституту книги (Краків) –
Польської програми перекладів

Ририх Катажина

P 53 Лопушане Поле [Текст] : повість-казка : для мол. та серед. шк. віку / Катажина Ририх; пер. з пол. Божени Антоняк; худож. Гражина Рігаль. – Львів : Урбіно, 2019. – 128 с. : іл.
ISBN 978-966-2647-65-5

Дітлахи зі звичайного подвір'я чи не щодня стають свідками незвичайних подій! Та хіба може бути інакше, якщо в сусідньому будиночку живе Чарівниця, у якої, звісно, є чорний кіт, а в гості приходить таємничий д-р А. Кула, гонимарник Тимофій і пані Дора, яка багато років безуспішно подає заяву до Товариства Чарівниць, але їй постійно відмовляють (не годиться майбутній чарівниці віддавати перевагу пилососові над мітлою!). Щодня тут стаються дива: хтось перетворюється на жабу, кіт грає на акордеоні й примушує гойдалку шалено витанцьовувати, у шкарпетці росте космічна чорна діра, дітей скрізь супроводжує химерна Цифра, а над подвір'ям спалахує нова зірка... Ну, хіба можна життя в будинку край Лопушаного Поля проміняти на життя в «Елітному», — дуже дорогому, але такому нудному й передбачуваному житловому комплексі?

УДК 821.162.1-3

© Видавництво «Урбіно»,
українське видання, 2019
© Божена Антоняк, переклад, 2019
© Анна Данчишин,
дизайн українських написів, 2019
Всі права застережено

ISBN 978-966-2647-65-5 (укр.)
ISBN 978-83-7420-838-3 (пол.)

ЗМІСТ

ПРОЛОГ	5
ДІДУСЬ ШОПЕНА	8
ЦИФРА	14
СІРА ТЕЧКА.	19
ДЕНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ.	25
КРОТЯ	30
КАРАМЕЛЬКИ ВАМПІРА	36
БРУДНИЙ ГАРРІ ПОТТЕР І ДЕРЕВО ЩАСТЯ	43
ШАБАШ	47
ЛИСИЙ, ЛИСИЙ, ГОЛОМОЗИЙ	54
РЕЙС	61
ЧАРИ-МАРИ.	66
НУДЬГА.	70
ЯК ЧУТИ? ПРИЙОМ!	77
ЯК ТИ МЕНІ, ТАК Я ТОБІ	83
ФОКУС-ПОКУС	89
ЦВІТ ПАПОРОТІ.	94
У МОРЕ.	100
РОМАНТИЧНИЙ РОЗДІЛ	106
ЧОРНА ДІРА	111
ЧЕРЕШНЕВІ ЧАРИ	117
ЗАБУТЕ БАЖАННЯ.	122

ПРОЛОГ

Якщо б ти – як ото Нільс у «Дивовижній подорожі» Сельми Лагерлеф – сів на спину гусакові й полетів трохи на південь, трохи на захід, а тоді крапельку на схід, то побачив би під собою місто. Від західного боку гусакові довелося б підлетіти трішечки вище, бо там саме побудували височенні багатоповерхівки, такі, у яких люди не знають одне одного, а ввечері чи зранку крізь стіни чути кожнісіньке слово сусідів. У такій багатоповерхівці дуже складно тримати собаку чи kota.

Потому, спрямувавши лет на схід, ти опинився б над центром міста – над самісіньким рондо із клумбою червоних троянд посередині, оточеним кільцями трамвайних рейок. До центру можна піти на морозиво чи щоб купити книжку. А тоді треба було б полетіти ще далі, іще трішки на схід, – і вже можна побачити луки, що розляглися за містом, а на них – ставок, порослий очеретом і комишем, з якого дівчатка на подвір'ї плетуть маленькі кошички й роблять мітелки.

Тут гусак міг би трохи перепочити, а ти – зняти черевики й побродити золотаво-брунатними калюжами поміж комишів. Мабуть, ти помітив би жабу чи бабку з величезними очима, чи маму-качку з вервечкою діток, що пливуть посеред ставка. Звідси можна вже йти пішки, але навіщо? Гусак перепочив, тож час здійматися в повітря...

Сірий будинок, який ти бачиш унизу, – це лікарня, а далі луки перетворюються на смугу темної зелені – Лопушане Поле. Більшість дітей його оминає, боячись золотооких ропух, зелених гусениць, сторожких мишей та павуків. Але ж ти не боїшся, правда? І тому, коли все гарненько оглянеш згори, спустишся вниз, правда?

А зараз подивися туди. Бачиш будинки із червоними дахами? Дахи новесенькі, так і сяють, але будинки старі. Їх збудували відразу після війни, коли люди дуже боялися, аби вона не повернулася, – тому будинки стоять, зусібіч оточуючи сповнене зелені подвір'я. Лише з південного боку подвір'я відкрите, бо там стоїть, оточений кам'яним муром, дуже старий будинок, який пережив війну і, мабуть, через те його не зруйнували, бо думали, що то дім-герой. А будинок ніякий не герой, зацілів, бо був – та й досі є – помешканням Чарівниці, а вони, як усім відомо, окрім того, що перетворюють принців на жаб і годують дітей шпинатом, володіють також іншими, багато сильнішими чарами...

За будинком простяглася лука, а на ній росте величезний, кристатий горіх, з якого щоосені градом сипляться смачні плоди. Якщо приїдеш сюди восени, то можеш назбирати їх досхочу й віднести додому в шапці чи каптурі своєї куртки.

Посеред подвір'я росте стара верба. Чарівниця сказала, що в давнину верби садили край дороги, отже тут, себто серединою подвір'я, пролягала дорога. Верба справді старезна, іноді з неї падають великі зелені гусениці, а часом – лише її сережки. Під вербою поставили дерев'яну лавку, пофарбовану в зелений колір, а за кілька кроків – поперечку для вибивання килимів.

За поперечкою, сховавшись за кущем бузини, стоїть смітник, а до його стіни, порослої диким виноградом і плющем, притулилась... Ні, не скажу, що саме, бо щось же й ти мусиш побачити.

Отож, ти досі на спині в гусака, над подвір'ям.

Будинки, як я вже казала, старі. Старі й невисокі, два під'їзди, три поверхи, на кожному – по три квартири. Тож можеш полічити, скільки родин мешкає в одному будинку. Якщо, звісно, любиш лічити. Один будинок вищий за решту, той, що з північного боку. Він має арку зі сторожкою й пральнею, яку переобладнали на помешкання.

Коли вже вийдеш з під'їзду, – досить ступити кілька кроків, щоб дійти до школи чи поблизького ігрового майданчика. Але майданчик належить до житлового комплексу під охороною, це вже геть інше. На нього можна хіба подивитися собі здалеку, а тебе в цей час розглядає пильне око камери. За школою, оточений кольоровим парканом, нещодавно виріс цілий комплекс шикарних новобудов. З вікон там стримлять супутникові антени, на паркінгу підвиває сигналізація, а рінгтони смартфонів знай нагадують, що залишилося геть мало часу до запланованої зустрічі в запланованому місці о запланованій годині. А якщо надумаєш відвідати однокласника, який там живе, поважний охоронець спершу тебе докладно розпитає, а тоді перевірить, чи в твоїх кишенях бува немає ножика, і марними будуть усі пояснення, що ножик тобі потрібен, аби вирізати човника з кори чи поділити яблуко на чвертки, якщо вас на лавці під вербою кілька, а яблуко лише одне.

А тепер повернися й зроби ще одне коло над подвір'ям. Глянь, попід стіною пральні є щось, що з висоти скидається на кольорові кнопочки. Якби ти почекав до вечора, то переконався б, що то – котячі миски. А якби бодай ненадовго перестав поспішати, то міг би познайомитися з дітьми на подвір'ї.

Ти й справді хочеш?

Спершу мені здалося, що ти подумав про свою нову комп'ютерну гру, усі рівні якої ти неодмінно мусиш пройти до кінця, та ще й сьогодні. Пробач.

Звичайно, спершу ти маєш попередити вдома, що йдеш погуляти... Найкраще надішли есемеску: «Мамо, я на подвір'ї біля Лопушаного Поля й точно встигну на вечерю».

ДІДУСЬ

ШОПЕНА

Коли в будинку біля Лопушаного Поля разом з батьками оселився новенький, усі хлопчачки зраділи, що до них приєднається ще один футболіст. Бо їх на подвір'ї було одинадцяттеро, і поділитися на дві команди аж ніяк не вдавалося. Звісно, завжди хтось міг стати суддею, проте зазвичай усе закінчувалося сваркою, бо хіба це приємно – свистіти й горлати, а всі на тебе сердяться, адже зрозуміло: суддю на мило!

Отож хлопці з подвір'я сиділи на лавці й на бордюрі (на поперечці для килимів завжди сиділи дівчатка, і жоден нормальний футболіст нізащо не сів би з ними) і спостерігали, як із вантажівки почергово виносили шафи й тумбочки, коробки й коробочки, а тоді насамкінець... чорне піаніно. Відразу було зрозуміло, що новенький не підтримає жодну футбольну команду.

– От халепа! – зітхнув найстарший з-поміж хлопців, а піаніно клацнуло чорною кришкою й вищирило клавіші, геть як пес, що вишкіряє зуби.

– Гарзд, ушиваймося, – вирішив найогрядніший. Тоді глянув на товаришів і тицьнув у найменшого. – Сьогодні судитимеш ти.

Він так сказав, бо на мить йому здалося, що в очах малого промайнула цікавість, коли з вантажівки витягали піаніно.

Тим часом у наріжному помешканні, три вікна якого виходили на Лопушане Поле, хлопець розпаковував свої ноти й книжки, а зі спеціальної коробочки витягнув дідусеву фотографію й почепив її над піаніно.

А тоді визирнув у вікно.

З Лопушаного Поля линув свіжий, різкий запах молодого листя, ленько шумів вітер – і було так гарно, що хлопцеві зробилося сумно.

– Дідусю... – шепнув він і глянув на небо. Маленькі хмарки були круглими, наче кільця диму з дідусевої люльки.

Попід вікнами щось зашелестіло й пробігло між листям. Хлопець відвернувся, відкрив піаніно й узяв кілька нот. З-за вікна, з гілки старого горіха, що ріс біля невеличкого будиночка, йому несміливо вторував якийсь птах.

А коли дідусь ледь помітно підморгнув онукові, – хлопцеві полегшало на душі.

По обіді він вийшов на вулицю й побачив, що посеред подвір'я хлопчачки діляться на дві команди. Але вони або його не помітили, або не хотіли помічати. Тож він тихенько повернувся. Ішов уперед, рахуючи тротуарні плити, і так замислився, що не помітив, як нашттовхнувся на якусь стареньку.

– Пробачте, – сказав хлопець.

Старенька всміхнулася.

– Новий пожилець? – спитала, і хлопчина кивнув головою.

– Я живу там, де отой великий балкон.

– Знаю, – стара уважно придивилася до балкона. – Там... там стояла така дерев'яна коробка.

Хлопець знову кивнув головою.

– Тато виніс її на смітник.

– Погано, – зітхнула старенька. – А ти можеш поставити її назад?

Хлопець побіг до смітника й за мить повернувся з коробкою.

– А це важливо? – спитав він, а бабуся притакнула.

– Це – Дідусева спальня, – пояснила.

Вона витягла синьо-білий коцик і старанно його витрусила. Хлопець здригнувся, наче хтось уколів його шпилькою. Узяв коробку й попрямував додому. Дідусева спальня... Дідусева спальня... Коробку він

поставив у кутку балкона, там, де на бетоні залишилася світліша пляма. Тоді повернувся до кімнати.

– Як там твої нові друзі? – зазирнула до кімнати мама.

Хлопець знизав плечима й витягнув шухляду комода. Дідусів светр пахнув тютюном і одеколоном. Хлопець притулився до нього обличчям. Светр був шорстким, як дідусеві вуса.

Вечір западав поволі – над Лопушаним Полем почервоніло небо, а сонце сховалося глибоко в листі. Хлопець тихо вийшов на балкон і сів на нагрітий за день бетон. За стіною, утомлені переїздом, спали батьки. У лопухах озвалися перші цвіркуни, а поруч, наче невеличкий чорний листок, пролетів кажан. На небі висипали зірки – ясніші, ніж у центрі міста.

– Можеш трохи відійти? – почувся під балконом невдоволений голос. – Хіба що хочеш, аби я застрибнув на тебе.

Хлопець підхопився на ноги. Гоп! Якраз біля нього з'явився великий смугастий кіт. Вуха мав добряче подерті, на носі – шрам, та й узагалі, схоже, був не першої молодості.

– Бачу, моя коробка повернулася, – буркнув. Неквапливо вмив собі вуха й приязно глянув на хлопця. – Мені здалося, що ти мене кликав?

– Нікого я не кликав, – заперечив хлопець.

З-поміж хмар визирнув місяць, і тіні лопухів зробилися майже чорними.

– А вранці? – запитав кіт. – Ти кликав мене. Двічі.

– Он ти про що... – хлопець глянув на місячне кружало. Побачив на ньому гори, кратери й море. – Я про свого дідуся думав.

Кіт повільно заліз до коробки.

– Дуже кумедно, – зауважив він. – Бо єдиний Дідусь у подвір'ї – це я.

Він нашорошив вуса й заходився приминати коц.

– Можна тебе погладити? – простягнув руку хлопець.

– Ні! – відказав кіт. – Ніжностей я не люблю. Але можеш почухати мене за вухом.

Котяча шерсть була м'якою й теплою.

– Чому тебе так звуть? – спитав хлопець.

– Я найстарший з усіх котів... – пояснив той. – Пам'ятаю ще, як котомама ходила на шпильках.

– Котомама? – здивувався хлопець. – А хто це?

Кіт кинув погляд на маленький будиночок. З кухонного вікна поміж листям линуло тепле світло.

– Це та старенька, що прохала тебе поставити коробку на місце, – пояснив. – Усі гадають, що вона чарівниця.

– А це правда? – допитувався хлопець.

– Певною мірою, – дипломатично відповів кіт. – Проте дітей на жаб вона не перетворює. Рятує тварин. Мені теж не раз допомагала.

Хлопець простягнув руку, аби ще раз почухати кота за вухом, але той відсторонився.

– Я вже тобі казав, що не люблю ніжностей. Але чимсь їстівним не погордую.

Хлопець замислився: він ніколи в житті не мав кота, і знав лише, що коти ловлять мишей і п'ють молоко. Та коли поставив перед котом мисочку молока, той насмішкувато пирхнув.

– Я мав на увазі шматочок риби й трохи чистої води. Якщо риби немає, згодиться й м'ясо. Бачу, тебе слід всього навчати від самого початку...

Коли в холодильнику знайшлося все те, що мало б опинитися в котячій мисці, кіт відправив хлопця спати, а сам заходився їсти.

Наступного ранку хлопець визирнув на балкон, але побачив лише, як у лопухах зникає грубий смугастий хвіст. Хлопець подумав, що саме зараз хотів би стати котом, бо аж ніяк не квапився до нової школи. І був правий, бо на першій же перерві хлопчина з подвір'я схопив його за футболку й штовхнув до підвіконня, на якому хтось крейдою й чорнилом намалював клавіші фортепіано.

– А зараз Шопен зіграє нам концерт, – заявив інший, товстун, і хлопцеві довелося вдавати, наче грає, а всі довкола вигукували «браво» та «біс».

Звичайно, учителька відразу помітила, що в нового учня брудні руки, і записала йому до щоденника зауваження. Про все це хлопець батькам не розповів, зате звірився старому котові, щойно той увечері з'явився

на балконі. Й оповідалося йому так легко й звичайно, точнісінько, як тоді, коли він сідав у дідусевому кріслі-гойдалці, а дідусь терпляче слухав і лише серйозно кивав головою.

– Так-так, – замуркотів кіт. – Так, авжеж, – і глибоко замислився.

Наступні дні перетворилися для хлопця на справжні тортури. Він ішов до школи, а в горлі застрягало щось колюче, немов він проковтнув їжака чи каштан у колючій шкірці... Повертатися навчився манівцями, через Лопушане Поле. Та якогось пообіддя дуже поспішав додому, а що кружна дорога була справді довгою, довелося пройти подвір'ям. Дві футбольні команди завзято ганяли м'яча, а найменший хлопчик свистів у свисток. Побачивши прибульця, команди припинили гру.

– О, дивіться, Шопен, Шопен іде! Перерва на концерт!

І коли хлопець уже збирався зіграти «концерт» на вимащених грязюкою дахівках, прочинилася хвіртка саду, що оточував маленький будиночок. На середину стадіону придріботіла старенька. У руках вона тримала чорного парасоля з гачкуватою ручкою, а обіч неї ступав великий смугастий кіт із надірваними вухами.

– Зараз нам увесь оркестр заграє! – вигукнула вона, і хлопці, мов зачаровані, підскочили до інструментів. Найвищий затарабанив по кришці від сміттевого бака. Найстарший витягнув звідкілясь раму від старого ліжка й заграє на іржавих пружинах, мов на арфі. Найгрубший щосили дмухав у металеву трубку, а двійко воротарів посеред стадіону заходилися робити балетні па. Із кущів біля будиночка вийшли малі кошенята й аж качалися від сміху по траві. Суддя схопився за живіт і тупотів ногами, а кіт і Чарівниця злостиво хихотіли.

– Bravo, бравісімо! – загукала старенька, помітивши, що музики знеслилися.

Жахливий галас, який вони здійсмали, раптово вщух.

– А може, щось на біс? – тихенько запропонував хлопець.

– Годі, годі, – стогнали футболісти.

Хлопець поплескав у долоні й пішов собі додому. Він майже дістався дверей, коли його наздогнав воротар.

– Мене Марціном звать, – промовив той.

Увечері хлопець вийшов на балкон і постукав по металевій мисочці.

– Дідусю! – гукнув, і з лопухів вийшов смугастий кіт.

– Ага... – озвався він уже приязнішим тоном, – бачу, цього разу вечеря буде як слід.

Попоїв і потерся головою об хлопцеві ноги.

– Ну, кажи, – підбадьорливо замуркотів. – То цей Марцін...

І хлопець почав розповідати. Про те, що футболісти попрохали, аби він написав для них гімн команди, що старенька з будиночка пообіцяла пошити їм прапор клубу, що Марцін хотів би навчитися грати на гітарі... Він так забалакався, що й не помітив, як місяць викотився на самісіньку середину неба. І тоді показав котові, де на срібному кружалі гори, де – кратери, а де – море. Старий кіт настовбурчив вуса й усміхнувся.

– Колись дуже давно, – почав розповідь, – коли я був малим...

Нічний вітер приніс звідкілясь запах диму з люльки. «Колись дуже давно», – зашепотіли лопухи, і смуток полишив хлопцеве серце.

Нова вчителька природознавства була дуже дивною. Насамперед наказала дітям поміняти воду в акваріумі, прибрати клітку хом'ячка та морської свинки й заховала до шафи совине опудало. А коли найсміливіша з дівчаток спитала, навіщо вона це робить, учителька знизала плечима й відповіла, що місце сови – у лісі.

– Я колись бачила сову, – зізналася найменша дівчинка. – Вона сиділа на гілці й так кумедно крутила головою.

– А хіба ця сова, – учителька кивнула на шафу, – може крутити головою?

І всім довелося погодитися, що ні, бо опудало мало скляні очі, було запилюжене і, звісно, аж ніяк не крутило головою.

Потому нова вчителька сіла на парті, зовсім так, як горобець на гілці, і розповіла дітям багато цікавого про сов: що це неправда, що їх можна зустріти лише вночі, бо вони вилітають, щойно заїде сонце, що їхні пташенята, ще не вмючи літати, лазять по гілках, мов коти.

І хоча ця вчителька дуже відрізнялася від решти, усі її відразу полюбили. А коли один із хлопців повідомив, що бачив, як учителька одного вечора виходила з будиночка Чарівниці, діти були певні: уроки природознавства стануть їхніми улюбленими. Учителька призначила чергових, які мали займатися рибками, хом'ячком та морською свинкою,

і попрохала, щоб на кожен урок хтось підготував розповідь про свою домашню тваринку.

Одного дня, коли надворі потепліло, а в калюжах з'явилися пуголовки, учителька повела дітей на Лопушане Поле. Назвала вона його трохи дивно – екосистемою, і порадила дітям придивитися, які створіння живуть серед лапатоного зеленого листя. Магда вміла дуже гарно малювати, тож намалювала на аркуші червоне сонечко, жука туруна й зелену гусінь, а Марек, який любив усе лічити, зробив дуже докладну таблицю. З неї випливало, що п'ятнадцятеро учнів упродовж години побачили на Лопушаному Полі: 20 сонечок (у тому числі 2 чорно-жовті), 6 метеликів, 5 гусениць, 3 дощові хробаки, 4 свіжі кротовиння, 1 жука туруна, 7 ропух, 10 павуків та 1 старого kota з надірваними вухами, який геть проігнорував дослідників. Почувши «киць-киць», він іронічно пирхнув і неквапом подався в бік однієї з багатоповерхівок.

– Як бачите, – підсумувала вчителька, – Лопушане Поле – це великий дім, з усіма мешканцями якого ви ще не познайомилися...

Потім вона запросила учнів на морозиво й дорогою пояснила, чому не можна спалювати траву.

– Пані вчителько, – спитав раптом Найсміливіший. – А у вас є діти?

Найдужчий добряче стусонув його по спині, але вчителька вдала, що цього не бачить, і серйозно відповіла:

– Ще й дуже багато!

Усіх це неабияк зацікавило. Батьки казали, що вчителька мешкає в невеличкій квартирці в наріжній кам'яниці, яка замикала прямокутник подвір'я. Хіба там поміститься дуже багато дітей? Упродовж кількох днів хлопчаків із класу зачаювалися в кущах і спостерігали за будинком, та не побачили жодної дитини, яка б з нього виходила.

– Може, вони ходять до школи з інтернетом? – замислився Найбільший.

– З інтернатом, – виправив його Найгрубший.

Ідея школи з інтернатом здалася всім дуже вірогідною, бо ж у містечку було не так багато шкіл, а діти такої вчительки точно ходили до якоїсь дуже мудрої школи. Та все ж питання багатьох дітей час від часу виникало знову.

20 СОНЕЧОК

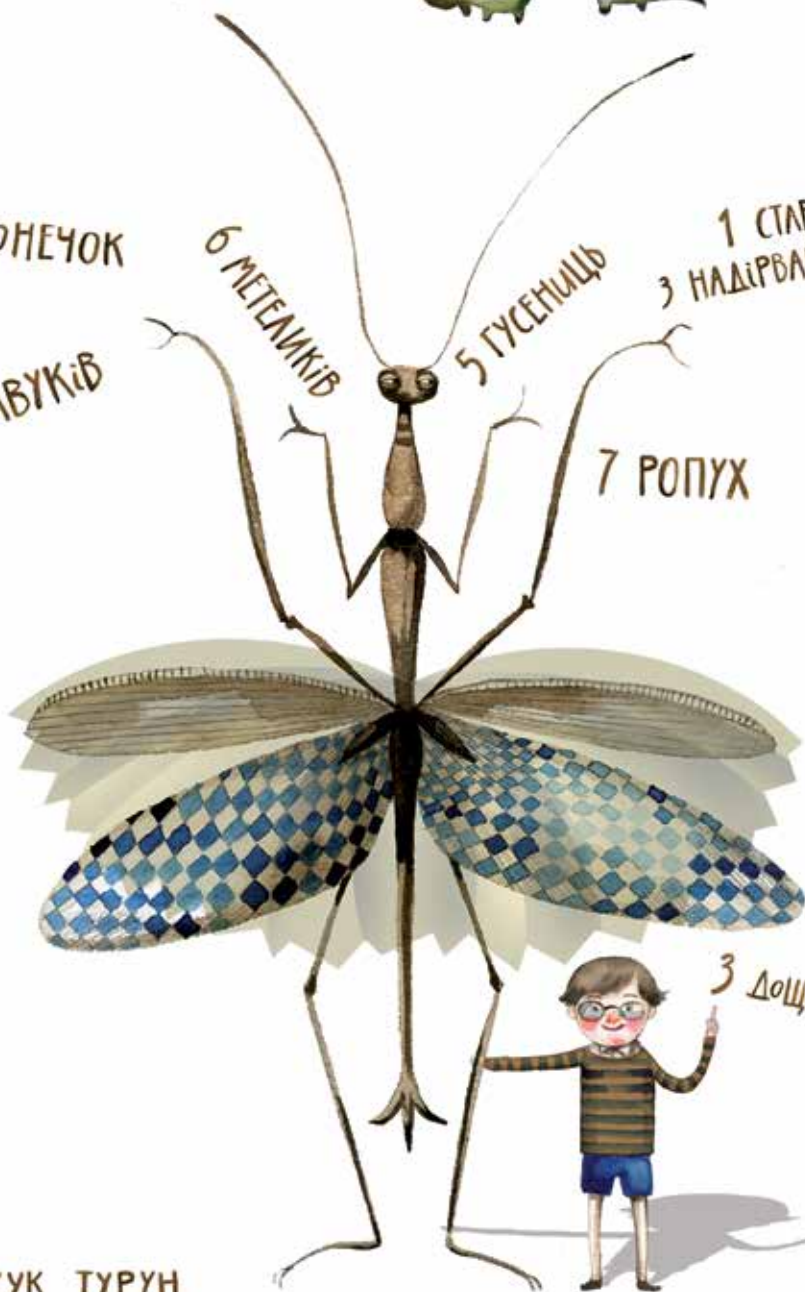
10 ПАВУКІВ

6 МЕТАЛИКІВ

5 ГУСЕНИЦЬ

1 СТАРИЙ КІТ
3 НАДІРВАНИМИ ВУХАМИ

7 РОПУХ

1 ЖУК ТУРУН

3 ДОЩОВІ ХРОБАКИ

4 СВИЖІ КРОТОВИННЯ

– Коли буде День захисту дітей, – заявила Найсміливіша, – вони мають приїхати додому.

Бо День захисту дітей припадав цьогоріч на неділю. Та, на жаль, Магдина мама, яка працювала в крамниці іграшок, не зустріла в ній учительки, а старший брат Марека, який продавав музичні диски, теж не помітив, аби вона робила святкові покупки.

У вівторок учителька з'явилася в класі з дуже таємничою усмішкою на обличчі.

– Колись ви запитували про моїх дітей, – сказала вона. – Я радо вас із ними познайомлю.

У класі загуло, мов у вулику. Але вчителька жестом наказала дітям заспокоїтися, а тоді написала на дошці:

КОКА-КОЛА —

ЧИПСИ —

КЕБАБ —

БАТОНЧИКИ —

КАРТОПЛЯ-ФРІ —

ПЦА —

І запитала, чи діти знають, скільки коштують ці продукти, а також, хто та як часто їх купує. Виріс ліс рук, і вчителька вислухала кожного. Білі цифри вишиковувалися на дошці, виструнчувалися шерegaми, додавалися, і нарешті внизу з'явилася Цифра.

– Нічого собі... – прошепотів Найгрубший, бо раптом на власні очі переконався, куди зникають його кишенькові й чим пояснюється розмір його футболки...

– Отож, – учителька кивнула головою й попрохала дітей, аби до суботи вони всі гроші, призначені на ласощі, відкладали до коробочки.

– Навіщо? – допитувався Марек, проте вчителька лише загадково всміхнулася.

Цифра на дошці замиготіла.

У неділю вранці весь клас з'явився перед школою. Учителька в джинсах і жовтій блузці виглядала геть інакше, майже як старшокласниця. У руках вона тримала кольорову торбинку, до якої кожен по

черзі вкидав гроші – ті, які не проїв. Коли торбинка наповнилася, звідти вилізла Цифра. Сіла на траві й почухалася за вухом, так самісінько, як це роблять собаки.

А вчителька вишикувала всіх парами й увесь клас попрямував містом. За останньою парою бігла Цифра. Нарешті всі сіли до приміського автобуса, а Цифра заховалася під сидінням, бо не мала квитка.

– Це точно школа з інтернетом! – вигукнув Найвищий.

– Інтернатом, – виправив його Найгрубший, який уранці помітив, що його штани зробилися трішки вільнішими.

Але там, де вони вийшли, не було жодної школи, зате в березняку біліло кілька будівель. Угледівши їх, Цифра радісно застрибала й помчала вперед так швидко, що вчителька й діти за нею не встигали. Тоді вчителька прочинила хвіртку й попрохала дітей почекати. Цифра крутилася довкола й було зрозуміло, що їй кортить забігти досередини, але їй ще раніше наказали стежити за класом.

Нарешті вчителька повернулася й сказала, що учні можуть увійти досередини. За парканом не виявилось жодних дітей, зате було багато собак: великих, малих, старих, молодих, – і котів: білих, сірих, рудих, бурих, плямистих і чорних. І тоді вчителька витягла кольорову торбинку й вручила її бородатому дядькові, який вийшов з будинку.

– Моя ж ти чарівнице, – захоплено мовив бородань, зазираючи досередини, а вчителька зашарілася й показала на дітей.

– Це все вони, – заперечила, – а не я.

Уночі з неділі на понеділок Магда не могла спати, бо їй снилася Цифра. Вона мала дуже сумні очі й благально дивилася на Магду, вистромивши носа крізь огорожу. Чому в Магдиному сні Цифра скидалася на собаку – дівчинка ніяк не могла збагнути.

– Магдо! – Марек насилу проштовхався крізь натовп біля гардеробу. – Мені наснився такий дивний сон ...

Магді досить було оком кинути, щоб зрозуміти, що й Мареківі тієї ночі наснилася Цифра. А Найгрубший мовчки витягнув з рюкзака велику свинку-скарбничку й поставив її в класі поруч з акваріумом.

СІРА ТЕЧКА

З-поміж усіх свят, які відзначали впродовж року, хлопець найдужче ненавидів День захисту дітей. Того дня він щороку усвідомлював, що геть не пасує до цього свята. Він давно зрозумів, що для того, аби бути дитиною, треба мати маму й тата, а іноді й нестерпних братів та сестер. Хлопець не мав нікого. Тобто в його спальні мешкало п'ятеро інших хлопців, проте лише в нього не було нікогісінько – навіть бабусі чи дідуся. Була тільки сіра течка в кабінеті, на полиці, позначеній літерами К – М. Хлопець не цікавився, що там у тій течці, на відміну від решти хлопців він ніколи не мріяв про те, аби крадькома прослизнути до кабінету...

Отак і наставав черговий День захисту дітей, течка на полиці вкривалася пилюкою, і тільки ледь затісні черевики свідчили про те, що від минулого року хлопець трохи підріс.

Напередодні Дня захисту дітей усі хлопці з його спальні отримали подарунки, але він свого не відкрив, бо намагався уявити, що там усередині. Поклав голову на пакунок і подумав, що це міг би бути м'яч чи новий светр, такий, які плетуть удома, із трішки нерівними петлями, за якими можна здогадатися, що хтось ненадовго відклав плетиво, а потім повернувся до роботи. А якщо не светр, то в коробці могла б опинитися м'яка іграшка, невеличка, щоб її можна було сховати під подушкою, аби ніхто не помітив...

Коли в спальні вимкнули світло й усі його товариші заснули, хлопець витягнув із шухляди ліхтарика й відкрив пакунок. Усередині була жовта пластмасова машинка. Хлопець ніколи не любив бавитися машинками, крім того, попередній власник не потурбувався навіть про те, щоб відчистити грязюку на коліщатах... Хлопець поклав машинку назад до пакунка й запхнув його під ліжко. А тоді з головою вкрився ковдрою й запхнув до рота великого пальця.

Уранці він прокинувся раніше за інших. Крізь шпарину в шторах до спальні соталося сонячне проміння, у його світлі порошинки витанцювували, наче золотистий пил. За вікном голосно співали птахи, гавкали собаки, яких вивели на ранкову прогулянку. Аж не вірилося, що зовсім недавно падав рясний дощ... Хлопець тихо встав з ліжка, натягнув штани й футболку, а куртку склав і запхнув під ковдру. Навшпиньках підійшов до вікна й виліз на підвіконня. Він робив це так часто, що навіть не замислювався, як зістрибнути. Просто опинився на козирку над кухонним вікном, а тоді скочив у траву. Вона була ще мокрою, до кедів прилипли дрібні пелюстки якихось квітів. Спритно, мов кіт, хлопець видряпався на паркан, а тоді опинився по той бік. Тут уже були тільки дерева, замулений ставок, поросле лопухами поле й кілька сірих будинків, що оточували подвір'я.

Хлопець дуже добре знав це місце. Він часто ховався між гілками старого горіха й дивився. Із самого верхечка дерева, де дві гілляки утворювали щось схоже на зручне сидло, він бачив половину подвір'я: маленький будиночок, який пожаліли й не зруйнували, смітник за кущами, а біля нього – стару шафу, оповиту диким виноградом. Під горіхом простяглося Лопушане Поле. Як подивитися на нього згори – воно скидалося на зелене озеро. У дуплі, нижче від криївки, хлопець заховав слоїка. Цілком звичайного слоїка, з картою біло-червоною кришкою. Але вміст його був незвичайним: три скляні кульки, коробочка сірників з написом чужоземною мовою й фотографія, що її він колись знайшов біля смітника. На фото було двоє людей, які трималися за руки. Хлопець любив уявляти собі, що то його батьки, котрі, мабуть, мешкали в якомусь будинку, призначеному для бездітних батьків. Звичайно, він усвідомлював, що таких будинків не буває, та позаяк не дуже добре знав, як виглядає справжній

дім, а десть же мусили мешкати, то й вигадав для них таке місце. Тому вони ділили спальню з іншими батьками, а на День Матері й День Батька отримували пакунки – сірі картонні коробки, яких ніхто не загортав у блискучий кольоровий папір, бо не мав на те часу.

Хлопець бігцем перетнув луку, прoderся крізь комиші, що оточували став, а тоді повзком заліз між лопушане листя. У калюжках плавали пуголовки й звивалися жирні чорні п'явки. Хлопець зірвав молодий листок і стер з нього білястий наліт. Листок гірко пахнув свіжою зеленню. Хлопець ще трохи поповз між листям – він хотів якомога довше залишатися непоміченим, – бо цього разу це виглядало інакше, ніж звичайні пообідні походи на Лопушане Поле. То була втеча, саме така, які траплялися найпроблемнішим мешканцям Будинку. Спершу він пошкодував, що втік до сніданку, бо раптом зголоднів так, аж у животі забуркотіло, та враз пригадав, як щороку біля кожної тарілки опинялася цукерка. Якщо День захисту дітей чимсь смакує, то це смак ледь підпсованої помаранчевої цедри... Тому хлопець не любив помаранчі й усі, які йому траплялося отримати, віддавав своїм товаришам.

Коли він видряпувався на горіх, його руки далі гірко пахли зеленню. Добравшись до чергової грубої гілки, хлопець ненадовго зупинявся перепочити й роззирався довкола. За його спиною – це він добре знав – стояв Будинок, а попереду виднів триповерховий дім зі стрімким дахом. Дім нещодавно ремонтували, і нова коричнева черепиця виблискувала на сонці. Хлопець бачив Чарівницю, яка підмітала східці свого будиночка, і її чорного kota, котрий вилизував собі задню лапу. З такої віддалі він скидався на плюшеву іграшку.

Хлопець подумав, що якби все було таке мале, усі ці будиночки можна б заховати до картонної коробки, яку він залишив під ліжком. Тоді вночі він міг би покласти її на підлогу й спокійно зазирнути до кожного вікна.

Він повільно наближався до своєї криївки. Підтягнувся на руках і враз опинився віч-на-віч із непроханим гостем. Зайда мав смугасту брунатну шерсть і білі шкарпетки на передніх лапках. Хлопець відчув, як хвиля зворушення стиснула йому горло.

– Привіт, – прошепотів він і простягнув руку. Кошеня не втекло, тому хлопець торкнувся білих лапок, м'яких, мов плюшева іграшка, про яку

він мріяв учора ввечері. – А я втік з дому, – звірився хлопець, вмощуючись поруч. – І навіть не поснідав.

– Зараз прилинуть молочні хмари, – відповів котик, споглядаючи в небо.

Те, що кошеня озвалося людським голосом, хлопця зовсім не здивувало. Старий горіх був місцем, де все здавалося можливим: він то перетворювався на корабель, що змагався з бурхливими хвилями, то ставав королівською каретою, а іноді його гілки нагадували сильні й дужі руки, які міцно обіймали хлопця.

– Молочні хмари? – перепитав він, і котик кивнув голівкою.

– А ось і вони!

Небом повільно пересувалися невеликі білі хмарки, підпливали чимраз ближче, зрештою їх можна було торкнутися. Хлопець помітив, як котик ухопив найменшу й притягнув до себе. Недовго думаючи, зробив те саме.

– А що тепер? – спитав.

Але котик не міг відповісти, бо вп'явся крихітними зубенятами в хмаринку й плямкав так голосно, немовби пив найсмаковитіше на світі молоко. Хмаринка хлопця смакувала ванільним пудингом, та водночас хрумкотіла, немов поцукрована. Її можна було їсти безкінечно.

– Він тут, осьдечки! – пролунало під деревом.

Унизу стояв якийсь чоловік і вихователька з дитбудинку.

– Негайно злазь звідтіля! – закричала вихователька. – Рахую до трьох.

Хлопець подумав, що вихователька завжди рахує до трьох, і раптом йому спало на думку, що це тому, що до десяти вона просто не вміє.

– Один... два... три! – вигукнула вихователька, а що хлопець навіть не ворухнувся, вона повторила: – Один, два, три!

Молочна хмарка полинула далеко, аж над багатоповерхівкою, а котик настовбурчив шерсть. Хлопець відчув, як разом із хмаринкою зникає все: старий горіх, гіркий запах трави.

– Один... два... три... – лічила під деревом маленька постать.

І враз... щось зашуміло, залопотіло, мов крила великого птаха.

– Сідайте! – погукала Чарівниця, посуваючись і звільняючи місце на мітлі. Хлопець схопив котика й сів позаду старенької. – Тримайтеся! – крикнула Чарівниця, і вони полетіли.

Вони зробили коло пошани над головою виховательки, пролетіли понад дахом з новенької черепиці, облетіли подвір'я. Дві футбольні команди, що ганяли м'яча, задерли обличчя догори й помахали руками. А мітла повільно знизилася лет і приземлилася біля самих сходів. Чарівниця поправила спідницю й поставила мітлу біля стіни. З будиночка, неквапливо ступаючи, вийшов великий чорний кіт.

– Що ж... – усміхнулася Чарівниця. – Сьогодні День захисту дітей. Чекаю на бажання.

Хлопець трішки подумав і шепнув щось котикові, який сидів у нього на плечі. А тоді зіп'явся навшпиньки й проказав своє бажання Чарівниці на вухо. Старенька теж хвилю подумала, а тоді з-поміж складок спідниці витягла чарівну паличку. Хлопець роззирнувся довкола.

– Не вийшло... – сумно промовив він, але Чарівниця заперечно похитала головою.

– Почекай, – сказала. – Потерпи трішки...

Котик торкнувся щоки хлопця своїм м'якеньким писочком. Скрипнула хвіртка. До садка увійшло двоє людей. Вони трималися за руки, а побачивши хлопця, щасливо всміхнулися. Відразу за ними у хвіртку ковзнула невеличка смугаста кицька. Неголосно замуркотіла – і котик зістрибнув хлопцеві з плеча. Чарівниця витерла очі краєчком спідниці.

– Мабуть, застара я вже, щоб так зворушуватися, – прошепотіла вона чорному котові.

А тоді витягла з-під підкладки гостроверхого капелюха картатого носовика й голосно висякала носа.

ДЕНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ

За тиждень до Дня захисту дітей на подвір'ї за Лопушаним Полем почали відбуватися дивні речі. У принципі, якби не Найгрубший, то ніхто б ні про що не довідався...

Почалося з того, що Найгрубший вирішив стати якщо не найхудішим, то принаймні середнім. Він регулярно поповнював скарбничку біля акваріума, а крім того, почав бігати – рано вранці, ще перед уроками, а також пізно ввечері. Від того бігу йому трохи замакітрилося в голові, – принаймні так стверджували хлопці з елітного житлового комплексу, – бо він переконував, що з ним бігає якась Цифра. Але Найгрубший на кпини не звертав уваги.

Отож за тиждень до Дня захисту дітей Найгрубший помітив Чарівницю, яка вилітала на своїй мітлі крізь димар маленького будиночка посеред подвір'я й мчала кудись за місто. Якось він навіть спробував її наздогнати, але Чарівниця зникла так швидко, неначе мітла мала ракетний двигун. Вона повернулася додому добряче за північ із двома величезними торбами, які помітно обтяжували мітлу. Приземлилася на подвір'ї, поклала торби біля дверей, а з-під килимка витягла ключ. Мітла полегшено перевела подих. Найгрубший марно спинався навшпиньки:

вікна кухні були щільно заслонені, а єдине, що він побачив – це очиська чорного кота біля самого свого обличчя.

– На все свій час, – пирхнув кіт і подався геть, помахуючи хвостом, мов чорним прапорцем.

Найгрубший стояв, роззявивши рота, і скидався на Пана Коропа зі ставка в парку...

Відтоді Чарівниця рідко показувалася перед будиночком. Виходила хіба на хвилинку, кумедно присідала кілька разів, балакала з котом і зникала в сінях, де пахло котячою м'ятою, лавандою та кострицею. Найгрубший, Найбільший, Найдужчий та решта хлопців з подвір'я ледь не вмирили з цікавості. Вони вдалися навіть до того, що попрохали Найсміливішу, аби та пішла до вчительки природознавства, проте вчителька лише всміхнулася й відповіла так само, як кіт:

– На все свій час.

Шопен, який мав справді дуже гарний слух, якось увечері почув, як за фіранкою хтось писнув: «Ай, боляче». Хлопець швидко втік, бо йому спало на думку, що Чарівниця напевне випробовує якісь страшні закляття, і нізащо не хотів потрапити під гарячу руку.

Третього дня, як повідомила Магда, чия мама продавала іграшки в крамниці, Чарівниця відвідала галантерейний відділ, де придбала сатинові й шифонові стрічки, кольорові намистинки, чорні гудзики різного розміру й купу інших речей. Певна річ, що вона не сказала, навіщо їй це все.

Тим часом у школі учні готували подарунки для дівчаток і хлопців з дитячого будинку, а вчителька старанно перевіряла вміст кожного пакунка, і ті, які пройшли її суворий контроль, складала в маленькій комірчині в дальньому кутку класу. Біля скарбнички розляглася Цифра, а за вікном сяяло сонце. На гілках акацій, що росли довкола школи, молоді птахи вправлялися в літанні, і вчитися нікому вже не хотілося... До того ж, у День захисту дітей на шкільному стадіоні мав відбутися великий матч між хлопцями з подвір'я й командою з елітного житлового комплексу. Вечорами в куцах бузку довкола будиночка Чарівниці витьохували солов'ї, до зірок, здавалося, можна було доторкнутися рукою, а старий кіт з подертими вухами кілька разів дозволив погладити себе по спині.

І ніщо не вказувало на те, що в День захисту дітей із самого ранку дощитиме...

Шопена розбудило розмірене стукотіння краплин об підвіконня. Найгрубшому для вранішнього бігання довелося надягти дощовика. Найдужчий від злості гепнув кулаком по матрацу, визирнув у вікно й побачив, як подвір'ям іде Брудний Гаррі Поттер, якого прозвали так через постійно замащену морозивом сорочку й пунктик на малому чарівнику. Брудний Гаррі Поттер помітив Найдужчого у вікні й помахав йому рукою. Але той від злості лише шарпонував фіранку й важко сів на ліжку. Подумав, що матч точно скасують, і замість спортивних змагань доведеться дивитися якийсь нудний фільм в актовому залі школи. Він стиснув кулаки, неначе це могло примусити дощ за вікном ущухнути, та цього, певна річ, не сталося. Краплини, навпаки, затарабанили з подвійною силою.

Біля будинку чекали інші хлопці з подвір'я. Обличчя мали похмурі. Найменший надимав кульки із жуйки, Найвищий гриз нігті. Раптом за їхніми спинами почувся чийсь кроки. Хлопці мов за командою обернулися – тротуаром прямувала Чарівниця у святковій пелерині, новенькому капелюсі та з кольоровим парасодем під пахвою. Якби на її місці був хтось інший, Найдужчий точно зауважив би, що парасоль під час дощу слід відкрити, проте – на щастя, цього ніхто вже не пам'ятав – він був тим, кого Чарівниця якось нагодувала шпинатом, тож хлопець удав, наче нічого не помітив.

Футболісти повільно рушили в бік школи, а чорний кіт, що сидів на стовпчику біля воріт, помахав їм лапою. По той бік дороги крокували хлопці з елітної новобудови. Капітан команди ніс прапор, а решта співала, карбуючи ритм:

*Дощ холодний зранку ле
Це поразку віщує.
Хоч змокнимо – зіграємо,
Три нуль вам наваляємо.*

Найбільший зневажливо пирхнув і вдавав, наче нічого не бачить і не чує. Шкільний стадіон укривали велетенські калюжі, дощові краплини на них надималися гігантськими пухирями.

– Мабуть, доведеться скасувати матч, – із жалем мовив фізкультурник і спробував свиснути у свисток, але звідти хлюпнула вода.

Хлопці оточили його колом, а вчитель безпорадно глянув на небо. Він простягнув мікрофон директорці школи, але та не встигла навіть рота відкрити, як поруч мов з-під землі виросла Чарівниця. Вона щось прошепотіла, вказала на парасоль, і директорка кивнула головою. Раз-два – Чарівниця труснула парасолем – і стадіон накрив веселковий намет. Краплі дощу затарабанили по тканині, а з калюж зникли пухирі.

– Граємо! – загукали обидві команди, і матч розпочався.

Чарівниця зайняла почесне місце на трибуні, між директоркою й учителькою природознавства, і завзято вболівала за хлопців з подвір'я. Усупереч прогнозам хлопців з елітного новобуду, матч закінчився з рахунком 3:2 на користь хлопців з подвір'я. І хоча були підозри, що тут спрацювали якісь чари, усе ж ніхто не наважився проказати цього вголос. Після вручення приза – а ним був здоровенний пакунок цукерок – обидві команди всілися край стадіону, і Найбільший справедливо розділив цукерки поміж усіх. Чарівниці теж дісталася одна, і старенька з'їла її із задоволенням, а тоді запросила дітей на підвечірок до свого будиночка.

Усі з'явилися саме вчасно. За Найгрубшим притюпала Цифра, і хоча на неї відразу засичав кіт, вона все ж оминула його десятою дорогою й шаснула до будиночка, заховавшись між ногами дітей.

На кухні Чарівниці світилася лампа з абажуром із кольорових скелець. Пахло травами й тістечками, піч випромінювала приємне тепло, і хлопці нарешті переконалися, що то цілком звичайна собі піч, і всередині аж ніяк не могла поміститися жодна, навіть найменша, дитина. Та найдивніше те, що хоча кухня Чарівниці була невеличкою, місця вистачило всім! Кожному дісталася по тарілочки полуниць зі сметаною й пряничному сердечку. А коли всі попоїли, Чарівниця відчинила двері до кімнати.

– Ого! – здивувалися діти.

Крихітна кімнатка нагадувала склад іграшок. Чого там лишень не було! Ганчір'яні ляльки в краківських строях, плюшеві песики й котики, залізничі, автомобільчики, кубики... І кожен по черзі міг собі щось вибрати. А ті, хто вибрав невдало, міг спробувати вдруге.

- Ой, мій котик муркоче! – вигукнула якась маленька дівчинка.
- А в мого песика мокрий і холодний ніс! – додав якийсь хлопчик.

Учителька природознавства, яка прийшла насамкінець, презирнулася із Чарівницею. Вони ж бо чудово розуміли одна одну й без слів!

- Мабуть, це коштувало купу грошей... – сказав Найдужчий.

Чарівниця мовчки простягнула йому кришталеву кулю, довкола якої негайно з'юрмилися всі. У кулі, мов на екрані телевізора, вони побачили Чарівницю, яка вилітає крізь димар маленького будиночка, приземляється на сміттєзвалищі й піднімає із землі невеличкі предмети. То були іграшки, якими погордували й викинули, а вона їх старанно обтрушувала й ховала до торби. А потім Чарівниця схилилася над столом, бо пришивала надірвані вуха, доробляла відсутні носи, пов'язувала іграшковим собачкам і котам кольорові бантики...

– О! – вигукнула найменша з-поміж дівчаток. – У мого котика вуса з вовни!

– А в моєї мавпочки замість носика ґудзик! – здогадалася інша дитина.

І кожен, хто уважно оглядав свою іграшку, міг помітити сліди рук Чарівниці. Гомін, сміх і веселі розмови долинали з вікна маленького будиночка допізна, і були вони такими голосними, що тієї ночі соловейко навіть не покидав свого гнізда, а заховавшись серед гілок акації, розповів солов'яткам казку про країну щасливих іграшок.

А Чарівниця непомітно вислизнула з дому й сіла на свою мітлу. Напевне, залишалося ще немало таких місць, куди треба встигнути, перш ніж закінчиться День захисту дітей...

Коли Магдина сестра повернулася з лікарні, але Магда не вийшла, як звичайно, на подвір'я зі скакалкою, стало зрозуміло, що операція невдалася.

Ще місяць тому, у день, коли робили операцію, усі дівчатка з подвір'я сиділи на лавці, стиснувши кулачки, і не розтискали їх навіть тоді, коли з гілки здоровенної старої верби падала велика жирна гусениця й м'яко приземлялася на коліна чи плечі. Дівчаток на лавці було небагато, лише п'ятеро, а якби Магдина сестра прозріла, їх стало б уже шестеро, шестеро, щоб бавитися в піжмурки, у принцес та багато чого іншого.

Коли до сірого триповерхового будинку під'їхала машина швидкої допомоги, і звідти по черзі вийшли Магдина мама, Магда й жінка в білому халаті, яка вела за руку Магдину сестру, навіть Найсміливіша не наважилася підійти й запитати, чи все гаразд. Бо Магдина мама виглядала так, наче мала от-от розплакатися, а Магда не вийшла на подвір'я, хоча годинник Найменшої показував рівно п'яту годину.

У понеділок Магда не прийшла до школи, а до вчительки природознавства хтось подзвонив просто на уроці, і вона відповіла на дзвінок, чого раніше ніколи не траплялося.

- Пані вчителько... – почала Найсміливіша.
- Скажіть, пані вчителько... – перебив її Найгрубший, який поступово перетворювався на цілком нормального.

Учителька заховала телефон до торбинки й глянула на дітей.

– Магда не прийде сьогодні до школи, – повідомила вона. – Як ви вже знаєте, її сестра повернулася з лікарні й не може залишатися сама.

Класом прокотився гомін. Учителька жестом закликала до тиші.

– Магдина сестра незряча, – мовила вона так, наче ніхто не знав. – І щойно вчиться ходити помешканням.

– Теж мені! – озвався Наймудріший. – Незрячі простягають уперед руки й відчують, коли нашттовхуються на перешкоду.

Учителька звела догори брови.

– Справді? – спитала вона якимсь дивним тоном. – А ходи-но сюди, усезнайку.

Кілька учнів пирхнули від сміху, а Наймудріший густо почервонів. Учителька відкрила торбинку й дістала звідти картатий шарфик. Підкликала Наймудрішого, і той неохоче підійшов до столу.

– А тепер побачимо, – мовила вчителька, зав'язуючи очі Наймудрішому так ретельно й міцно, аби щонайменший промінчик світла не дістався ззовні. А тоді провела його на середину класу.

– Підійди до дошки, – наказала вона, і Наймудріший попрямував до акваріума.

Усі діти голосно засміялися, але вчителька їх утишила.

– Там акваріум, – сказала вона. – А дошка в іншому місці.

І Наймудріший пішов до вчительського столу. Дорогою зачепився об рюкзак Найгрубшого – і простягнувся на підлозі. Учителька допомогла йому підвестися й провела туди, де він мав би опинитися.

– Дошка ось тут, – пояснила.

Обличчя Наймудрішого почервоніло, як клітинки на шарфику.

– А тепер витри її, – попрохала вчителька.

Після тривалих пошуків Наймудріший нарешті намацав губку, але при цьому весь забруднився крейдою.

– Може, ще хтось хоче спробувати? – запитала вчителька, а Наймудріший з помітним полегшенням повернувся на місце.

Спробували всі по черзі, доки не задзеленчав дзвінок.

– Перерва, – оголосила вчителька, проте ніхто не рушив з місця. – Перерва, – повторила вона, але ворухнулася хіба що Цифра під столиком з акваріумом.

– Пані вчителько! – Найсміливіша підійшла до столу. – І так на все життя?

– Так, – відповіла вчителька й вийшла із класу.

Дівчатка з подвір'я біля Лопушаного Поля поверталися додому мовчки. На лавці біля поперечки для вибивання килимів сиділа Магда зі своєю сестрою. Найсміливіша на мить присіла до них і відкрила рюкзак.

– Перепиши собі уроки, – запропонувала вона.

Магда лише сумно всміхнулася.

– Завтра мені теж доведеться переписати. Доки мама не знайде когось замість себе на роботі, – вона легенько смикнула сестричку за кіску й підвелася. – Почекай на мене, – попрохала й відійшла вбік.

Глянула на Найсміливішу й пояснила, що сестричка не може залишатися сама вдома, і що мамі доведеться взяти відпустку. І нічого доброго це не віщує, бо грошей у них поменшає. А тоді повернулася на лавку. Найсміливішій зробилося прикро. Навіть не про відпустку йшлося, а про те, що доведеться кілька днів сидіти самій за партою.

Унизу на сходах чекала Найменша.

– І як? – запитала вона.

Обидві сіли на сходинку, і Найсміливіша переказала все, про що довідалася від Магди, а тоді пішла додому обідати. Найменша відчинила двері ключем, який висів у неї на смугастій стрічечці, залишила в передпокої рюкзак і трохи покрутилася помешканням. На плиті стояв суп, але Найменшій зовсім не хотілося їсти. Дівчинка визирнула у вікно й побачила, як Чарівниця виполює бур'яни на грядках з лікувальними травами. І раптом, навіть не зачинивши квартиру, вибігла на подвір'я.

– Як ся маєш? – ввічливо поцікавився кіт Чарівниці, який сидів на стовпчику воріт, наче кам'яна фігурка.

– Як ся маєш? – спитала й Чарівниця, відчиняючи хвіртку.

Найменша ввійшла до садка. Чарівниця вказала їй на маленький дерев'яний ослінчик і витягла з кишені фартуха пакетик льодяників.

– Аж так сильно чарувати я не вмю, – мовила вона, вислухавши всю історію, – та постараюся чимсь зарадити.

Увечері на подвір'я вийшла Магда. Віддала Найсміливішій зошити й усміхнулася.

– Завтра за чверть восьма? – спитала, і дівчатка аж зацікавилися від подиву.

– Ти йдеш до школи? – не йняла віри Найвища, і Магда кивнула головою.

– А мама? А відпустка? – допитувалася Найсміливіша, але Магда лише таємниче всміхнулася

Найсміливіша прокинулася дуже рано й більше не змогла заснути. Навшпиньках пішла на кухню, зробила собі чашку гарячого какао й вийшла на балкон. З будиночка Чарівниці долинали притишені голоси.

– Не хвилюйтеся, – тихо говорила Чарівниця. – Усе буде добре.

У садку Чарівниці пахтіли півонії й червона рута. Між гілками бузку метушилися горобці, та загалом здавалося, що вранішній галас не проникає за кам'яний мур, який оточував будиночок і сад. Чарівниця вклала в долоню дівчинки, що сиділа на лавці, маленького срібного дзвоника.

– Спершу вип'ємо соку, – запропонувала. Її спідниця шурхотіла, а в'язка ключів на поясі подзенькувала. – А далі подивимося. Якщо тобі щось знадобиться, подзвони.

Дівчинка спробувала легенько покалатати у дзвоник, і Чарівниця озирнулася.

– Саме так, – похвалила вона.

І зникла в снігах.

– Ти мене кликала? – пролунав тихенький голосок біля ніг дівчинки.

– Ні, – заперечила та. – Я лише перевіряла дзвоник.

– Ну, звісно, – погодився голосок.

Дівчинка незграбно присіла навпочіпки й простягнула руку. Її пальці натрапили на купку свіжої землі й іще щось, м'якеньке й невеличке.

– Я – Кротя, – відрекомендувалося оте щось і торкнулося писочком долоньки дівчинки. – Якщо хочеш, можемо разом побавитися.

– Але... – дівчинка затнулася. – Я не бачу.

– Я теж не бачу, – відказала Кротя. – Хіба ти не знаєш, що кроти невидючі? Та повір, ми вміємо пречудово бавитися.

Дівчинка вхопилася за простягнуту лапку й повільно рушила за Кротею. Пахло мокрою землею, але було тепло й затишно. Долівка коридору виявилася рівенькою, а дорогою не чигали жодні предмети, об які можна боляче забитися.

– Це моя кімнатка, – пояснила Кротя, і дівчинка вместилася в плетеному кріслі. – А це – моя лялька, – Кротя вклала дівчинці в руку щось невеличке.

Очі дівчинки повільно розплющувалися в темряві. Темрява була ніжною й гладенькою, мов плитка шоколаду.

– А зараз я навчу тебе ліпити намистинки, – запропонувала Чарівниця.

Вона поклала їй на коліна дерев'яну тацю. Від великої грудки глини відскубнула маленький шматочок і вклала дівчинці в руку. Глина була м'якою й теплою, як лапка Кроті. Пальці дівчинки довго й старанно надавали їй форму.

– Готово, – озвалася вона за якийсь час, і Чарівниця аж у долоні сплеснула.

– Присягаюся своїм капелюхом! – вигукнула вона. – Адже це кріт, наче живісінький! Де й коли ти могла бачити крота?

Проте дівчинка лише загадково всміхнулася.

Учителька природознавства принесла торбинку, звідки витягла книжку, розгорнула її й поклала на столі. Найгрубший, який сидів за першою партою разом із Шопеном, недовіжливо витріщив очі.

– Пані вчителько, але в книжці нічого немає!

– Є, – заперечила вчителька, і Найгрубший замовк, бо враз пригадав собі Наймудрішого з очима, зав'язаними шарфіком.

– Із такої книжки читатиме Магдина сестра, – сказала вчителька.

Усі підвелися й з'юрилися довкола столу. Кожен хотів роздивитися незвичайну книжку, сподіваючись побачити щось на її сторінках, проте там виявилися лише витиснені горбочки. Учителька торкнулася пальцями сторінки й прочитала:

Під землею, в чорнім світі,

Коридори є без світла.

Ними ходять всі кроти

Цілий день туди-сюди.

Коли опівночі до сторожки під'їхала велика чорна вантажівка, майже всі діти вже спали. Шопенові снилося червоне фортепіано, Найгрубшому – що він Найхудіший, Найменшому – що він Найбільший, Магдина сестра мандрувала кротячими тунелями, Наймудріший отримував Нобелівську премію, Найдужчий поборов чемпіона світу, Найвищий несподівано став баскетбольною зіркою. Словом, кожному тієї ночі снилося те, що справило б йому найбільшу радість.

Тим часом з вантажівки виносили коробки й пакунки, коробочки й згортки, а коли все занесли досередини, з невеликого автомобіля, що стояв обіч, вийшла дивна постать у пелерині. Постать – і це чітко бачила зі свого вікна Магда (бо саме вона була тією єдиною, що не спала) – пода-ла водієві вантажівки кілька кружалець, що зблиснули в темряві, а водій заховав їх до кишені.

Цок, цок, цок – кризь прочинену квартиру до Магди долинуло стукотіння підборів. Вузким тротуаром йшла Чарівниця, а за нею дріботів її чорний кіт. Магда видерлася на підвіконня й визирнула у квартиру.

– Нарешті! – почула вона голос Чарівниці й побачила, як прибулець і Чарівниця щиро обнялися.

Таємничий незнайомець нахилився й погладив чорного кота. Із шерсті сипонули іскри. А тоді зачинив помешкання на ключ, такий великий і блискучий, що Магда могла здалеку роздивитися його форму. Ключ скидався на котячу голівку.

– Спасибі, що запросила, – озвався прибулець.

Чарівниця взяла його попід руку й вони разом подалися в бік маленького будиночка. Чорний кіт високо задер хвоста й поважно крокував попереду. Коли вони проминали вікно Магди, яка непорушно стояла біля підвіконня, вітер війнув чорною пелериною, з якої сипонуло сріблястим пилом. Магда навшпиньках перетнула кімнату, відчинила двері й вислизнула з дому. У білій льолі вона виглядала, мов маленький привид. Ховаючись за живоплотом, що вже почав укриватися квіточками, дівчинка дійшла до муру, що оточував будиночок. Її плеча несподівано торкнулася м'яка чорна лапа. Магда аж підстрибнула з переляку, та, на щастя, то був лише чорний кіт Чарівниці.

– Цікавість – перша сходинка до пекла, – муркнув він. – Що ти тут робиш о цій порі?

– Curiosity killed the cat, – не залишилася в боргу Магда, яка вивчала англійську в школі.

– Really? – перепитав той, і кислувато всміхнувся, проте спогад про день, коли Чарівниця застукала його з головою в слоїку з-під фрикаделек, примусив кота швидко змінити тему, – це щирий друг Чарівниці. Більше я тобі нічого не можу сказати.

Магда всміхнулася й подалася додому. Перш ніж увійти до під'їзду, дівчинка наблизилася до дверей сторожки й зазирнула в шпарину для ключа. Та всередині панувала така темрява, що хіба її сестра могла побачити, що криється в мороці.

Назавтра в класі говорили тільки про таємничого прибульця, а Магда вперше в житті відчула себе дуже важливою персоною.

Коли діти з подвір'я біля Лопушаного Поля поверталися зі школи, вони досі продовжували говорити про нового мешканця кам'яниці. То мав бути справді хтось незвичайний, якщо Чарівниця із самого ранку надягла новесенького капелюшка й святкові черевики.

– Треба пройти повз будинок, – сказав Наймудріший.

– Але ми завжди йдемо повз поперечку для вибивання килимів, – заперечив Найдужчий.

– Тільки він про це не знає, – відповів Наймудріший і попрямував до будинку.

Біля стіни стояла драбина. А на стіні видніла табличка, на якій таємничий прибулець вивів золотими літерами:

Найсміливіша схопила Магду за руку, і її очі зробилися круглими від подиву. Навіть Найдужчий сахнувся.

– Як вам напис, дітки? – поцікавився таємничий незнайомиць, усміхаючись. – Годиться?

А тоді з кишені піджака витягнув кольоровий пакуночок і простягнув Магді, бо та стояла найближче. Дівчинка зазирнула досередини й побачила смугасті, сріблясто-червоні карамельки. Вони пахли малиною так сильно, що їй аж у носі закрутило. Магда незграбно вклонилася й подякувала незнайомцеві. А тоді всі пішли до поперечки для вибивання килимів.

– Бачили цей напис? – запитав Найдужчий.

– Ну... доктор... – буркнув Найгрубший.

Наймудріший постукав себе пальцем по лобі.

– Ти літери склади до купи. Д-р-а-к-у-л-а. Дракула, розумієш?

– Вампір такий? – почухав голову Найдужчий.

– Авжеж! – Наймудріший поплескав його по плечу. – Такий вампір.

– Прибув опівночі, – додав Найгрубший, а Магда промовчала.

Подумала, якщо таємничий прибулець навіть справді вампір, то він друг Чарівниці, а отже, добрий. Та вголос цього, певна річ, не вимовила.

Увечері на подвір'ї Наймудріший роздав усім по головці часнику.

– Смердить, – скривилася Найменша, а Найгрубшому забуркотіло в животі.

– А це навіщо? – здивувався Найдужчий.

Тоді Наймудріший вийняв з кишені записничка й прочитав:

– Від укусів вампіра захищає часник.

І лише тоді, коли кожен заховав у кишені амулет, діти наважилися підійти до будиночка Чарівниці, де та чаювала разом із Дракулою, сидячи на лавці під кущем бузку. Довкола зачаєних у кущах дітлахів витав міцний часниковий запах.

– Відчуваєш, Маріанно, як приємно пахне? – запитав Дракула, повівши носом.

– Мабуть, хтось щось готує, – усміхнулася Чарівниця. – Це дуже приємне місце.

Дракула поставив свою чашку.

– І діти тут дуже чемні, – мовив він.

Найдужчому по спині пробігли дрижаки.

– Я їх дуже люблю, – сказала Чарівниця. – Мені здається, що тут зупинився час. Вони такі самісінькі, як і сто років тому...

Наймудріший штурхнув Магду в бік.

– Чуєш? – зашепотів він. – Йому вже понад сто років...

– Такі вампіри – справжні довгожителі, – додав Найсміливіший.

– Вони бавляться в індіанців і у вибивного, – продовжувала Чарівниця. – І люблять тварин.

Дракула рвучко підхопився з лавки. Зашелестіла пелерина.

– Ледь не забув! – вигукнув він. – На мене дехто чекає! До зустрічі, Маріанно!

– До завтра, Амброжію, – попрощалася Чарівниця, а чорний кіт потерся Дракулі об ноги.

Вампір загорнувся в пелерину й безшелесно покинув сад. Діти принишкли в кущах, а коли Дракула відійшов, наважилися визирнути.

– За мною, – скомандував Найвідважніший і, заховавшись за живоплотом, рушив за вампіром. Решта подалася за ним. Дійшовши до воріт, вони зупинилися наче вкопані перед дверима сторожки.

Такий напис виднів на вже готовій табличці. Під літерами був намальований чорний кіт, як дві краплі води схожий на кота Чарівниці.

– Я слугував моделлю, – замуркотів за спинами дітей кіт Чарівниці й раптом замовк, хоча, мабуть, хотів дещо додати, бо вуличкою саме надходив невеличкий згорблений дідусь, який вів на поводку собаку. Пес помітно накульгував. Двері сторожки відчинилися зі скрипом, і старенький увійшов досередини.

– Цьому, мабуть, теж чи не сто років... – прошепотіла Найменша.

Коли дідусь із собакою полишили сторожку, з'явилася згорблена бабця з кошиком, у якому, безсумнівно, був котик. Кіт Чарівниці ледь відкрив писочок і замріяно вдихнув повітря.

– Кицюня... – шепнув він і всміхнувся.

А коли жінка з кошиком пішла, на порозі з'явився Дракула.

– Ви до мене? – спитав, відчиняючи двері навстіж.

– Н-ні, – Найдужчий сховався за Найгрубшим.

– Ми собі просто, – буркнув Найгрубший, а Найменший стиснув у руці головку часнику.

Раптом іззаду визирнула Магда.

– Ви – ветеринар? – спитала, зиркнувши на вивіску.

Дракула ствердно кивнув головою.

– А... чому вночі працюєте? – допитувався Наймудріший.

– Я й удень працюю, – пояснив Дракула. – А ввечері приймаю тих, хто не має чим заплатити.

– А... а... а вони... – затнувся Найгрубший, перед очима якого майнула картинка: Дракула висмоктує свій гонорар.

– Якби мої колеги довідалися, що я приймаю безкоштовно... – почав Дракула.

- Професійна заздрість! – вигукнула Найвідважніша.
- Можна й так сказати, – з усмішкою погодився Дракула.

І запросив усіх до помешкання. Коли діти, кожен з пакуночком малинових льодяників, вийшли на подвір'я, було вже дуже пізно. Наймудріший вийшов останнім і багатозначно глянув на вивіску.

Над ранок Магду розбудив гавкіт сусідської собаки. Дівчинка сіла на ліжку й протерла очі. Крізь квартиру до кімнати війнуло різким запахом лаку. Магда підійшла до вікна. На подвір'ї нікого не було.

Коли того дня діти з подвір'я йшли до школи, у під'їзді на дверях сторожки висіла вже нова табличка:

І лише чорний кіт залишився таким самим.

Дорогою до школи майже всі викинули часник, тільки Найдужчий залишив свою головку доти, аж з неї проклюнулися зелені паростки й вона змінила запах на менш приємний... Просто про всяк випадок.

БРУДНИЙ ГАРРІ ПОТТЕР І ДЕРЕВО ЩАСТЯ

Брудний Гаррі Поттер разом із братами й сестрами мешкав якраз навпроти сторожки з іншого боку арки, у квартирі, яка геть не пасувала для цієї мети. Це була одна велика кімната, яка раніше, дуже давно правила за сушарню, та ще крихітна кімнатка, що колись слугувала пральнею, а тепер прикидалася кухнею. Щоб потрапити до ванної, доводилося виходити в коридор, іти ним аж до кінця й додатково спуститися кількома сходами нижче. Бо Будинки біля Лопушаного Поля дуже-дуже старі, хоч і не такі, як будиночок Чарівниці, який з давніх-давен стояв на своєму кам'яному підмурівку, мов приклеєний до підвір'я. У ванній була тепла вода, але в коридорі панував такий холод, що Брудний Гаррі Поттер часто просто відмовлявся від миття, як і його брати та сестри.

Медсестра сердилася на нього під час оглядів і якось навіть викликала до школи маму Гаррі. Звісно, що це не допомогло, бо мама просто не прийшла, мабуть, через те, що соромилася пахучої біло-рожевої медсестри, чиї нігті завжди були гарно полаковані, а сама вона виглядала так, наче щойно вийшла з перукарні. А мама Гаррі працювала в Центрі Озеленення й ніколи не могла відмити як слід руки, які залишалися шорсткими й зашкарубленими, мов кора дерева. Брати й сестри Гаррі були дуже малими, і він щоранку водив їх до садочка.

Одного разу, коли Брудний Гаррі Поттер ішов до школи, він майже з розгону наштовхнувся на вчительку природознавства.

– Добридень, – пробурмотів він, ховаючи руки до кишень, щоб учителька не помітила брудних нігтів.

– Доброго дня, – привіталася вчителька й відразу зауважила, що руки з кишень треба витягнути, а не ховати їх там. А тоді глянула на клумбу й усміхнулася.

– Лікар Амброжій казав мені, що цю клумбу ти створив разом з мамою.

Обличчя Гаррі враз проясніло. Клумба й справді буда пречудовою, і якби не кволеньке деревце, яке росло посередині, могла б уважатися навіть найгарнішою в місті. Бо ж на клумбі росли квіти, такі ж прекрасні, як у сквері в центрі міста. І, мабуть, кожен, хто потрапив би на подвір'я біля Лопушаного Поля, дуже б здивувався, бо звідки в цьому скромному місці таке диво?

– Моя мама щодня приносить з роботи квіти, – пояснив Гаррі, сподіваючись, що вчителька не бачить, яка в нього брудна шия. – Але вона їх не краде, – поспішив додати хлопець, зауваживши, що обличчя вчительки раптом споважніло. – Вона може брати з-поміж тих, які збираються викинути...

Мама Гаррі щодня приносила додому квіти, які не можна було висадити на міських клумбах. Деякі мали обламані голівки чи пошарпане листя, або були ледь живі через спеку. Вона несла їх до ванної в кінці довгого коридору, клала у воду, відтинала ушкоджені частини, а рано-вранці, перед роботою, висаджувала рослини, які пережили ніч.

Перш ніж полуденне сонце діставалося клумби понад стрімкими дахами багатоповерхівок, корені квітів мали час, аби міцно вхопитися землі, і заходилися пожадливо пити воду.

Гаррі йшов до школи поруч із вчителькою. Виявилося, що вона дуже багато знає про квіти й дерева, і Гаррі геть забув про брудну шию. А слідом за ними бігла Цифра. Вона хотіла їм нагадати, що наближається субота – час поїздки до притулку, – і збиралася заважати на уроці, шкребучись у скарбничці.

– Не знаю лише, який це вид, – мовила вчителька, показуючи деревце, що росло посеред клумби.

– І я ні, – зізнався Гаррі. – Мама знайшла його на газоні й принесла додому.

Учителька погладила Гаррі по брудній голові й запропонувала прийти по обіді, поговорити про рослини.

На Гаррі чекали несподіванки: ванна, повна теплої води з піною, яка пахла зеленими яблуками, пухнастий рушник, чиста футболка й пара махрових шкарпеток. А коли Гаррі виліз із ванни й глянув у дзеркало, то побачив дуже навіть гарного хлопця.

Миття ванни після купання зайняло йому майже чверть години. Учителька сиділа на кухні біля столу, накритого до підвечірку, і переглядала атлас дерев.

– І що? – запитав Гаррі.

– І нічого, – відповіла вчителька.

На столі лежав один з нечисленних листків, які вирости на дереві тієї весни. Гаррі повільно жував булочку, дивився у вікно й думав. Згори було видно все подвір'я й червоний дах будиночка Чарівниці. Хлопець підхопився так рвучко, що замалим не перекинув стільця.

– Чарівниця! – вигукнув він. – Вона точно знає!

– Ти маєш на увазі пані Маріанну? – невинно перепитала вчителька й узяла зі столу листок. Він був сріблястий і вкритий м'яким пушком, наче хутром.

Чарівниця полола грядку базиліку, а чорний кіт куняв, запхнувши носа в котячу м'яту. Стара уважно роздивилася листок і загадково всміхнулася.

– А покажіть-но мені це деревце, – попрохала вона.

Попереду йшов Гаррі, за ним – учителька, далі – Чарівниця, а насамкінець ступав чорний кіт. Чарівниця, підхопивши поли спідниці кінчиками пальців, обійшла деревце довкола, торкнулася стовбура, полічила листки й похитала головою.

– Так, так... – прошепотіла вона до себе, а тоді звернулася до решти: – Це – Дерево Щастя. Я такого не бачила понад сто років...

Брудний Гаррі Поттер і вчителька презирнулися.

– Дерево Щастя? – хором запитали вони, і Чарівниця кивнула головою.

– Тоді... чому воно таке нещасне? – не міг збагнути Гаррі, а Чарівниця всміхнулася.

– Дерево Щастя не приносить щастя, – пояснила Чарівниця. – Воно показує, чи всі є щасливими.

Коли вчителька й Чарівниця подалися до маленького будиночка на чай, Гаррі підійшов до деревця й заходився лічити листочки.

– Найгрубший точно щасливий, бо він уже зовсім нормальний. Шопен теж, бо має друзів. Найдужчого взяли до секції дзюдо...

Він думав про всіх дітей з подвір'я так старанно, що аж голова розболілася. Подумав і про Магдину сестру. Відтоді, як Кротя навчилася читати книжки, її личко було дуже навіть веселим.

– А... звідки ти знаєш, – озвався кіт Чарівниці, – що йдеться лише про людей?

Гаррі присів навпочіпки й зазирнув котові в очі. Вони були глибокі й зелені, і світилися, мов скляна куля. У них Гаррі побачив себе – маленьку постать, що сидить навпочіпки серед квітів, дах кам'яниці й деревце. Гаррі раптом відчув, що опинився на дні зеленої печери. Роззирнувся довкола й побачив подвір'я біля Лопушаного Поля. Стежкою, протоптаною дітьми, йшла худа чорно-біла кицька, за нею бігли кошенята із хвостиками, задертими догори, мов тоненькі прутики. Усі троє виглядали такими нещасними, що Гаррі відчув, як щось стиснуло йому горло. Він виринув на поверхню й підвівся, насилу долаючи запаморочення. І вибіг на стежку саме в ту мить, коли ватажок зграї хлопців з елітного житлового комплексу заступив кішці дорогу.

– Облиш її! – гукнув Гаррі, і тієї ж миті камінь, призначений для кицьки, поцілів його в лоба, але Гаррі анітрохи не заболіло.

Противник нахилився по новий камінь, та раптом верескнув і помчав стрімголов геть, а на голові в нього сидів чорний кіт Чарівниці, мов величезна хутряна шапка.

– Н-но! – загукав кіт, б'ючи свого румака лапами то в праве, то в ліве вухо. – Там-да-рам-да-дам Бонанца!

– Дякую! – нявкнула безпритульна кицька, а двійко кошенят тихо хихотіли, дивлячись услід утікачеві.

– Ви тільки-но гляньте, – мовила вчителька, минаючи дві мисочки, що стояли на підвальному вікні. Але здивовано закліпала очима не тому, що побачила, як на клумбі бавляться кошенята. На гілці Дерева Щастя з'явилися три нові, несміливі, ледь зморщені, листочки.

День видався таким спекотним, що підшви кедів приклеювалися до асфальту. Старий смугастий котяра з надірваними вухами лежав у лопухах мов неживий і хіба що кілька разів застеречно клацнув зубами, забачивши якусь заклопотану польову мишу, що саме пробігала повз його писок. А кота Чарівниці – позаяк він був чорним – ніхто взагалі не бачив від самого ранку. Морозиво відразу перетворювалося на морозивну кашу, і тільки мінеральна вода з холодильника чи льошу залишалася холодною, як і годиться. На лавці під вербою сидів Брудний Гаррі Поттер, який, попри чисту футболку, не мав шансів позбутися свого прізвиська, і читав книжку. Кошеня із пральні бавилося ручкою скакалки, що її залишила на лавці Магда, а на гілках акації ліниво туркотіли голуби. Чарівниця майнула раз чи двічі в садку, а до лікаря Амброжія потрапив дуже породистий собака, якого ненавмисне залишили на балконі, – і йому зашкодило сонце.

– А ті, що з «Елітного», узагалі не мають дерев, хіба що такі малесенькі, – звернулася пані Стася до старенького пенсіонера з першого поверху.

– А хто не дозволив зрубати дерева, га? – старенький витер лоба картатим носовиком і ще трохи погомонів із сусідкою про нову вчительку, яка навчає дітей природознавства, і про яку дуже мудровано казали, що вона вибудовує в дітях екологічну свідомість.

Гаррі закрив книжку й подумав, що він анітрохи не відчуває, наче в ньому щось будеється, і пішов глянути, котра година, бо о пів на четверту мав забрати із садочка братиків і сестричок.

Спека трохи злагідніла біля п'ятої, коли сонце почало хилитися до дахів із червоної черепиці. На подвір'ї з'явилися Найгрубший, Наймудріший, Найхудіший і Магда із Кротею. Магда розстелила на траві картогого коцика й посадовила на ньому Кротю. Поруч поклала коробочку пластиліну, а сама сіла на краечку лавки.

Вуличкою пройшла вчителька природознавства з полуничним пирогом на тарілці. Найгрубшому, за звичкою, забурчало в животі, але він швиденько подумав про Цифру – і йому минулося. Учителька весело помахала дітям рукою й натиснула кнопку дзвінка на хвіртці біля маленького будиночка. Чарівниця в білому гостроверхому капелюсі привітала вчительку, сердечно розцілувавши її в обидві щоки.

Невдовзі потому біля лавки з'явився Найдужчий. Він схилився, щоб відсапатися, і видушив:

- Слухайте, а таки на моє виходить!
- Що на твоє? – спитав Наймудріший.
- А ось що! – і Найдужчий витягнув з кишені головку часнику.

Наймудріший покрутив пальцем біля скроні, але Найдужчий підняв руку.

- Почекайте, – задихано проказав він. – Зараз усе вам розповім.

І діти довідалися, що Найдужчий заснув на лавочці біля будиночка Чарівниці й прокинувся, коли задзеленчав дзвоник. Побачив учительку з тарілкою пирога. «Це для вашого шабашу, пані Маріанно», – сказала вчителька, а Чарівниця поцілувала її й запропонувала: «Може, ви теж до нас прийдете? Нас небагато, але буде Амброжій... Вам точно є, про що погомоніти».

– І що? – Наймудріший аж почервонів від хвилювання. – Вона погодилася прийти?

Найдужчий кивнув головою.

– Погодилася. І ще Чарівниця їй мазь дала.

– Відьомську мазь? – вигукнув Наймудріший. – Вона справді це їй дала?

– Адже на шабаш літають, і треба перед польотом намаститися маззю, – пояснила Магда.

– Але це не для неї. А для пані Йої.

Магдині очі зробилися великими, мов блюдця. Щоб пані Йої... пані Йої, яка важить понад сто кілограмів... літала на мітлі?

– Це ж яка мітла має бути! – засміявся Найгрубший, наче прочитавши Магдині думки.

Наймудріший глянув у бік маленького будиночка.

– А вони не говорили, о котрій цей шабаш? – запитав.

– Кажали тільки, що ввечері, – відповів Найдужчий, ховаючи часник до кишені.

Подвір'я поступово поринало в зелені сутінки. Маленька сестричка Гаррі наповнила котячі миски й кілька разів оббігла довкола клумби. Від сонця залишилася тільки червона заграва десь над «Елітним». У дверях сторожки скреготнув ключ, і висока постать, закутана в пелерину, вийшла з арки й подалася в напрямку маленького будиночка. Відразу за нею вздовж живоплоту кралосся кілька невеличких зіщулених фігурок. Коли хвіртка будиночка Чарівниці зачинилася за першим гостем, діти вилізли на дах смітника, звідки було видно весь садок. Під розлогим кущем бузку стояв довгий вузький стіл, на якому Чарівниця розставила тарілки й склянки. Між ними горіли свічки, чиї пломінчики ледь помітно дрижали на вітрі. Тротуаром зацокотіли підбори – це йшла вчителька природознавства із плетеним кошиком у руці.

– Цікаво, чому вона не прилетіла... – шепнула Магда, але Наймудріший пояснив, що це незручно, бо ж вона мешкає зовсім поруч.

– А решта?.. – поцікавився Найдужчий. – Де вони приземлятимуться?

– На смітнику, – похмуро засміявся Гаррі, і Найдужчий перевірів, чи головка часнику досі на місці.

Учителька відкрила кошика й вийняла звідти кілька салатників і великий полумисок.

– Ой, що ви, не варто було, – знітилася Чарівниця.

Найгрубшому знову забурчало в животі. Магда глянула на небо. Над подвір'ям зблиснула самотня крихітна бліда зіронька. Проте ніхто не прилітав. Зате в арці озвалися веселі голоси, і за хвилину діти побачили

кілька невеличких фігурок, які явно прямували до будиночка. Одна з них спиралася на кийка, а інша... несла в руці мітлу! Решта йшли трохи позаду, вихваляючи клумбу, на якій пахнув дикий тютюн, нагрітий за день на сонці.

– Мабуть, зламалася в дорозі, – прошепотів Наймудріший, проводжаючи поглядом згорблену постать з мітлою.

– Шкода, що не прилетіли, – зітхнула Магда.

– А... хто мав прилетіти? – за дитячими спинами почувся знайомий скрипучий голос. Кіт Чарівниці вигнув спину й пирхнув, і це прозвучало як сміх.

– Ц-ц-це як? Як це хто? – затнувся Найгрубший. – Ці... ну, як їх... відьми...

Чорний кіт одним стрибком опинився в Найгрубшого на колінах.

– Відьми? – засичав він і застережно підняв праву лапу. – Гадаєш, що можеш ображати цих милих тітоньок? Я в шоці... Я був про тебе кращої думки...

Він пирхав і сичав так голосно, що Чарівниця підійшла до муру й глянула на дах смітника. Вона анітрохи не здивувалася, побачивши там свого кота, зате вразилася, утледівши кількох дітлахів.

– Що ви тут робите? – поцікавилася вона.

– Ми... ми лише... – Наймудріший раптом неначе перетворився на найдурнішого. – Ми... бо ми, – знай повторював він.

Чарівниця відчинила хвіртку.

– Найкраще вам зайти досередини, – сказала вона.

Найдужчий стиснув у руці часник. Найгрубший подумав про вміст салатників, Магда, злязачи зі смітника, подряпала собі коліно, а Гаррі збадьорився.

– Ви лишень подивіться, – лікар Амброжій широко всміхнувся. – Мої маленькі друзі...

А вчителька природознавства принесла з дому брезентові розкладні стільчики.

– Сідайте, – запросила Чарівниця. – Якщо вам не нудно в товаристві старих відьом...

– І вампірів, – докинув лікар Амброжій, багатозначно глянувши на Найдужчого.

Учителька природознавства поклала кожному на тарілочку салату й підсунула хліб. А лікар Амброжій налив до склянок соку. А тоді надійшла черга полуничного пирога, печива й варення з комори Чарівниці.

– Це мої подруги, – пояснила Магді Чарівниці. – Ми дружимо ще зі школи, відтоді, як були такі малі, як ото ви. А нині... Що ж, усім нам по сто років, та насправді ми анітрохи не змінилися.

Магда всміхнулася старенькій пані, що сиділа навпроти, й уявила собі маленьку дівчинку з косичками.

За столом точилася Важлива Розмова. Лікар Амброжій відповідав на питання, а вчителька записувала різні речі на аркушику. Йшлося про хворого рудого, безвухого бурого й кошенят, які знову з'явилися в парку.

– Пані вчителько... – шепнула Магда.

Учителька глянула на Магду й усміхнулася.

– Я можу показати, де ці кошенята, – вихопився Найгрубший, який щоранку бігав у парку разом із Цифрою.

Старенька бабуся, та сама, що принесла мітлу, погладила його по голові.

– Які хороші діти, – мовила вона, глянувши на Чарівницю. – Точнісінько, як сто років тому...

Коли діти виходили з будиночка Чарівниці, уже геть посутеніло.

За столом під кущем бузку досі тривали балачки й сміх, бо щойно за дітьми зачинилася хвіртка, Чарівниці принесла з комори порічкову наливку.

Подвір'я поринуло в темряву й скидалося на казкову країну. Розкошлана верба відкидала на тротуар чорні тіні, між квітів на клумбі зблискували котячі очі, а з поблизького парку долинали пугукання сови.

– А мені однаково не все зрозуміло, – заявив Найдужчий.

– Ніколи не буває зрозумілим усе, – мовив Наймудріший.

– Гадаю, їхня зустріч насправді щойно почалася, – докинув Гаррі. – Вони про нас знали й хотіли позбутися.

Магда озирнулася. У будиночку із садком хтось негolosно ввімкнув музику.

– Займемося цим завтра, – вирішив Наймудріший і широко позіхнув. І тієї ж миті в них над головами щось зашуміло, затріпотіло й зникло між гіллям акації.

– Летять! – здушено вигукнув Гаррі, і щось упало йому просто до ніг. Найдужчий нахилився й підняв із землі пряник у формі серця, який пахнув прянощами. Наймудріший оглянув його й поділив на п'ять частин. І хоча пряник здавався невеликим, вистачило для всіх, а Магда навіть заховала шматочок для Кроті.

ЛИСИЙ, ЛИСИЙ, ГОЛОМОЗИЙ

Відколи світ стоїть, спостережний пункт завжди знаходився в Магдиній квартирі – точніше кажучи, у її кімнаті. З вікна наріжного помешкання добре було видно ціле подвір'я – верхівку горіха за Лопушаним Полем, дах будиночка Чарівниці, клумбу мами Гаррі й будинок зі сторожкою. Тому хлопці з подвір'я завжди намагалися не сваритися з Магдою, і навіть коли приходили подивитися, що де відбувається, визувалися в передпокої. Не тому, що боялися Магдиної мами, а через те, що прибирати вдома мала їхня подружка.

Про Магду вчителі в школі завжди казали «самостійна дівчинка», особливо відтоді, як Магда по обіді мусила доглядати Кротю.

Опікуватися Кротею виявилось зовсім неважко – досить було посадити її на лавці, але так, щоб дівчинка чула голоси інших дітей, або на коцику під акаціями, і покласти поруч книжку. Навіть якщо із Кротиного волосся зсунулася стьожка, пальчики дівчинки могли швиденько її знайти. Бо пальці Кроті, геть відмінні від пальців решти дітей, мали очі. На кожному Кротиному пальчику було чарівне око, тож легко полічити, скільки очей мала Кротя. До того ж, вона бачила все, що відбувалося під

землею, бо й на ступнях теж мала чарівні очі. А що була вона Магдиною сестрою, хлопці не нарікали на її присутність, зрештою, Кротя переважно читала книжки, навіть такі, які хлопцям здавалися нудними, і вміла переказати їх так, що вони ставали цікавими...

Кожен Магдин день починався з того, що вона визирала крізь вікно. Якщо відбувалося щось незвичайне, дівчинка стукала по сріблястих ребрах батареї, і за мить на подвір'ї з'являвся Найгрубший, який зі свого вікна бачив лише кущ ямину й шматок тротуару.

Того дня Магда прокинулася пізніше, ніж зазвичай, точніше, її розбудили голоси якихось дітей, що ритмічно повторювали: «Лисий, лисий, голомозий! Лисий, лисий, голомозий!» Магда сіла на ліжку й протерла очі. Будильник показував дев'яту. Щоб розбудити Кротю й приготувати сніданок, залишалося зовсім небагато часу. Та спершу треба було, як завжди, глянути у вікно.

Магда уважно оглянула все подвір'я: котячі миски під стіною пральні, прочинене вікно сторожки й лавку під вербою. Зазвичай о цій порі й на цьому місці старий котяра з надірваними вухами саме закінчував доводити до ладу свою шерсть, та цього разу kota не було, зате на лавці сидів хлопець. Пильне Магдине око відразу зауважило, що його одяг – джинси, футболка й кросівки – коштували принаймні вдвічі більше, ніж зарплатня її мами. На голові хлопець мав пов'язану хустину, так, як її носили пірати. Ото й усе. Незвичайним було хіба те, що на подвір'ї біля Лопушаного Поля майже ніколи не з'являлися чужі діти. Щоправда, усі дивувалися, що нікого не цікавило подвір'я, заховане між будинків, ані зелений тунель, утворений живоплотом обабіч тротуару від під'їзду через ціле подвір'я й аж до будиночка Чарівниці. Живопліт саме завітнув, і запах крихітних білих квіточок, зібраних у трикутні китиці, ширився подвір'ям, змішуючись із пахощами акації. Магда ще раз глянула на хлопця. Ніщо не свідчило, аби він збирався піти. Навпаки, роздивлявся подвір'я й кошенят, що бавилися на траві, і час від часу позирив на небо.

Магда витягла із шафи нові джинси й найкращу футболку. Узяла кошика.

– Я йду по хліб, – прошепотіла на вухо Кроті, яка ще спала, і збігла вниз сходами.

Мов нічого не сталося, вона пройшла повз лавку й попрямувала до воріт, аж раптом...

– Агов, ти, – пролунав за спиною чийсь голос. – Почекай.

Магда зупинилася й повільно обернулася. Незнайомий хлопець підвівся з лавки. Він був трішки вищим за Магду, а у вусі мав золоте кільце.

– Привіт, – мовила Магда, бо нічого розумнішого їй на думку не спало.

– Привіт, – відповів хлопець і підступив ближче. – Слухай... Якщо тобі не важко, – почав він, дивлячись Магді просто в очі, – глянь, чи на вулиці нікого немає.

Магда, яка ще ніколи не розмовляла із хлопцем, котрий би так виглядав, зашарілася як помідор.

– Якщо тобі це так потрібно... – погодилася вона. – Я йду до крамниці по хліб і можу подивитися.

– Дякую! – зрадів хлопець і повернувся на лавку.

Магда вийшла з воріт, уважно розглядаючись довкола. На вулиці, крім літнього добродія, що жив на першому поверсі, а зараз саме повертався з парку, не було нікого.

– Добридень, – уклонилася Магда, і дідусь усміхнувся до неї.

Повертаючись назад, вона обійшла все подвір'я довкола, зазирнула за ріг будиночка Чарівниці – ніде нікого не було. Хлопець сидів на лавці й чекав.

– Нікого немає, – запевнила Магда.

Хлопець ледь помітно всміхнувся й підвівся з лавки.

– Дякую, – відповів він.

І, немов щойно й не балакав з Магдою, попрямував до воріт.

– Агов! – гукнула Магда. – Почекай!

Хлопець озирнувся, здивований, і почервонів, коли дівчина простягнула йому руку.

– У нашому подвір'ї такий звичай... ну... мене Магда звати.

Хлопець потиснув Магді руку, змовницьки підморгнув і відповів:

– Джек Горобець.

– Джек Горобець був лише у фільмі, – заперечила Магда. – І він – пірат. Глянула на хустку в хлопця на голові й на сережку, а тоді ляснула себе долонею по лобі.

– А, зрозуміла! Ти лише так бавишся!

– Неправда, – обурився хлопець. – Мене звуть Яцек Горобець, і я б у житті до цього не додумався, якби не Лікариця.

– Хто? – перепитала вражено Магда.

– Лікариця, – повторив хлопець. – Це вона вигадала, що з таким іменем та прізвищем я можу стати піратом Карибського моря. Я цей фільм уже тричі дивився.

– І тому ти носиш цю хустку! – вигукнула Магда.

Хлопець уважно глянув на дівчину й рвучко зняв хустину з голови. Він був зовсім лисий, і навіть брів не мав.

– Ой, леле, – шепнула Магда й утупилася в носачи своїх кедів, а коли підвела голову – хлопця вже не було.

Вона побігла до воріт і наштовхнулася якраз на лікаря Амброжія, що саме виводив на прогулянку якогось собаку, котрий накульгував на лапу.

– Пане лікарю, ви хлопця не бачили? – запитала вона, і лікар усміхнувся.

– Я щодня бачу його в парку, – відповів він і пригостив Магду льодяником.

По обіді Магда принесла до сторожки ледь прим'ятого конверта. На конверті видніло: «Джек Горобець, Кариби».

Лікар Амброжій заховав конверта в складках пелерини й погладив Магду по голові.

– Якщо маєш трохи часу, – мовив він так серйозно, наче говорив зі своєю подругою Чарівницею, – то можемо пройтися й побалакати.

Магда почекала, доки лікар Амброжій приготує до прогулянки чергового пацієнта. Пес мав на шиї кумедне пластмасове відерце, щоб не погриз собі шви на спині.

– Дуже добре гоїться, – показав лікар Амброжій і погладив пса по голові, – тут була величезна пухлина, і я сподіваюся, що... – він замовк і глянув на небо.

Магда сиділа на лавці й дивилася на потріскані плити тротуару. У щілинах метушилися мурашки, виносячи на тротуар золотаві піщинки й насипаючи невеличкі горбочки. Магда обхопила себе за плечі так, як робила це, коли ще була маленькою дівчинкою, аби позбутися смутку. Пес у прозорому комірці зітхнув крізь сон.

– Я завжди гадала, – прошепотіла Магда, – що це все назавжди...
Подвір'я й Поле, і я...

– Бо так і є, – пролунав за спиною знайомий голос. Зелені очі kota Чарівниці дивилися тепло й приязно. – У тебе ще багато часу для таких роздумів, – додав кіт і буцнув її головою.

– Його прозивають лисий-голомозий, – озвалася Магда, – бо він геть без волосся.

Кіт глянув на свій розкішний хвіст, пухнастий, мов у білки.

– Із цим тобі краще звернутися до... – і глянув у напрямку маленького будиночка.

Перед будинком Чарівниці сиділа Кротя й ліпила із глини коралі. Чарівниця глянула на Магду й поставила перед нею чашку трав'яного чаю, після якого дівчинка відчула себе зовсім спокійною.

– Амброжій щось про це згадував, – мовила Чарівниця. – Та, як тобі відомо, моїм чарам уже понад сто років.

І коли Магда посмутнішала, швиденько додала:

– Але над цим завжди можна подумати... – і глибоко замислилася. А потім раптом підхопилася на рівні ноги. Зникла в сінях – і за мить з'явилася зі складеним учетверо аркушиком і гаманцем у вигляді котячої голівки.

– За півгодини зачинять крамницю, – мовила вона, – тож поквапся.

Магда сумовито глянула на мітлу, але Чарівниця, мов нічого не трапилося, заходила підмітати стежку. Дівчинка помчала так швидко, наче в неї за спиною вирости крила. Забігла до крамниці й, задихана, поклала на прилавку аркушика. Того дня продавчиню в галантерейному відділі заміняла її мама. Вона уважно прочитала те, що було написано на аркушику, швидко спакувала все до сірої паперової торбинки й старанно полічила гроші. А тоді поцілувала Магду в спітнілу щоку.

Пальці Кроті, кожен обдарований чарівним оком, уважно обмацали тоненьку, мов павутинка, сіточку. Чарівниця вклала їй до рук кошичка, і Кротині пальчики самі відшукали рівно підрізані м'які пасма.

Магда сіла на лавці й чекала, доки хлопець озветься першим, але той мовчав. А що він не вимовив жодного слова, дівчинка почала сама:

– Мені вже лікар Амброжій розповів... Отой, що ходить із псом з ві-дерцем на шії... Лікар Амброжій насправді не лікар, але... Коли почнеш приходити до нас на подвір'я, то про все дізнаєшся. І взагалі, Чарівниця... тобто пані Маріанна, обіцяла... А в цьому ставку, – вказала вона рукою, – мешкає Пан Короп. А там, у тих кущах, стоять будки для паркових котів. А завтра, якщо хочеш, я познайомлю тебе із хлопцями на подвір'ї. А за подвір'ям – Лопушане Поле...

Хлопець усміхнувся й кивком голови вказав на багатоповерхівки, що білили між деревами.

– А я мешкаю там, – пояснив він. – І там взагалі немає нічого цікавого. Магда стинула плечима.

– Я вже тобі казала, що ти завжди можеш прийти до нас на подвір'я. Хлопець поправив хустину на голові.

– Мабуть, я таки колись прийду.

Над верхівками дерев щось раптом зашуміло. Кілька листків, що їх скинув вітер, упало на тротуар. По плитках застукотіли підбори Чарівниці.

– Ось ви де, – усміхнулася вона, а чорний кіт лапою пригладив розкошлану шерсть.

Чарівниця відкрила торбу й витягла звідти пакуночка. Простягнула його хлопцеві й змовницьки підморгнула.

– Здається, що таке зараз уважається... як ви кажете? Круто? Зрештою, сам подивися.

Хлопець зняв з голови хустину й надяг кумедну плетену гачком шапочку, з якої на плечі спадали грубі скручені пасма.

Чарівниця понишпорила в торбі й витягла люстерко.

– Оце клас... – прошепотів хлопець. – Вони зовсім як дреди...

І несподівано цмокнув Чарівницю в зморшкувату щоку, kota в лоба й Магду десь біля вуха. Трусонув головою, але кумедна шапочка трималася міцно. Чарівниця схвально кивнула головою. А тоді підвелася з лавки.

– На жаль, мушу... летіти. Ще маю купу справ... – повідомила вона й зникла в заростях. Кіт кілька разів озирнувся й теж зник, а Магда подумала, що коли Чарівниці сто років, ба, навіть двічі по сто, то вона, Магда, ще довго бігатиме Лопушаним Полем. І якщо пес із відерцем на шиї так весело обнюхував усі стовпчики під час ранкової прогулянки, то чому б Джеку Горобцю не...

Увечері Магда розстелила на балконі коцика. Лягла й глянула на небо. Хмари, облямовані срібним світлом, повільно просувалися на захід. З-за даху сусіднього будинку поволі випливав місяць. Спершу вузький серпик, тоді дедалі більший, повніший, аж нарешті повиснув сріблястою кулею над маленьким будиночком.

У садку біля будиночка лунав тихий сміх і відгомін притишеної розмови. Лікар Амброжій переклав поводок у ліву руку, а праву простягнув невеличкій фігурці, яка граційно приземлилася якраз посеред газону. Пластмасовий комір на собачій шиї виблискував при світлі місяця щирим сріблом.

Найгрубший вислизнув з дому так тихо, як лише міг. З-за дверей долинало батькове хропіння, а запах пива відчувався аж у передпокої. На щастя, тато Найгрубшого ніколи не влаштовував скандалів, а вже з порога вибачався й ішов спати.

Тато Найгрубшого був моряком, і чи не найбільше на світі любив море. Щоправда, він не став капітаном корабля й не здійснив навколосвітньої подорожі, проте з кожного рейсу привозив різні цікаві дрібнички й розповіді. Та одного дня він зламав ногу, яка довго, дуже довго не бажала зростатися як слід. І все змінилося. Тепер тато проводив цілі дні вдома, сумуючи за морем, геть як косатка Віллі зі знаменитого фільму, от тільки ніхто не приходив його звільнити. Якийсь час він переглядав фотографії й переставляв з місця на місце сувеніри: мушлі, мініатюри морських маяків і опудала риб. Намагався разом із Найгрубшим будувати моделі кораблів, та насправді вони закінчили тільки один, до того ж, не надто вдалий... А потім тато відкрив існування Пивного моря, і коли смуток за справжнім, без початку й без кінця, ставав нестерпним, тато піднімав вітрила й вирушав у рейс...

Від п'ятої ранку по підвіконню тарабанили важкі дощові краплини, та коли Найгрубший зав'язував кросівки, дощ раптом припинився, а з-за хмар несміливо визирнуло сонце. Хлопець заглянув до татової кімнати

крізь щілину у дверях. Сплячий тато виглядав геть як кит, що його хвилики викинули на міліну. Хлопець тихенько зачинив двері, навшпиньках спустився зі сходів і побіг уперед. Він чув, як хлюпає по калюжах Цифра, краплини з дерев падали йому на спину. Добіг до ставка в парку й побачив старенького з першого поверху. Сусід кришив булку просто до писочка Панові Коропу. Серединою стежки неквапом прогулювався великий рудий кіт, на спинці лавки сиділа білка, а в гілках каштанів метушилися шпаки.

Найгрубший зітхнув і завернув додому. Подвір'я поволі прокидалося. Перед будиночком Чарівниця обрізала квіти, що встигли відцвісти. На голові мала блакитного капелюха, а це зазвичай віщувало гарну погоду. Найгрубший сперся на стовпчик і погладив kota Чарівниці, що, як завжди, з'явився нечутно невідомо звідки. Кілька іскор кольнуло Найгрубшому палець, а кіт замуркотів.

– Що, не допомогло? – спитав перегодом, мружачи очі, зелені й глибокі, як море, за яким так сумував тато Найгрубшого.

– Не цього разу, – зітхнув Найгрубший, а кіт почухався за вухом.

– Про що це ви тут балакаєте? – Чарівниця вигулькнула з-за спини Найгрубшого так само несподівано, як і її кіт, і поправила на голові капелюха.

Найгрубший глянув на носики своїх черевиків. У кущах біля смітника нюшкувала Цифра.

– О котрій в тебе починаються уроки? – Чарівниця вийняла з кишені спідниці старовинного срібного годинника.

– О восьмій, – відповів Найгрубший, і годинник багатозначно кахикнув.

Чарівниця постукала по циферблату й відчинила хвіртку.

– Небо не впаде на землю, якщо не підеш на перший урок, – вирішила вона, і Найгрубший усміхнувся.

На кухні Чарівниці пахло травами й пряниками, а на пічці підспівував чайник.

– А чому у вас немає газової плити? – ні сіло, ні впало спитав Найгрубший.

Чарівниця погладила кришку чайника, і той замуркотів геть наче кіт.

– Бо піч має душу, – пояснила Чарівниця й простягла Найгрубшому пряника у формі серця. – А цей даси татові, – і вручила хлопцеві паперову торбинку.

Коли Найгрубший вийшов з будиночка Чарівниці, у школі починався третій урок. Хлопчина зазирнув до торбинки – пряник для тата був у формі вітрильника. Найгрубший поклав подарунок на подушці, щоб тато знайшов його відразу, щойно прокинеться. Узяв рюкзак і вийшов з дому. На вулицях і тротуарах досі видніли невеличкі калюжі й пахнув квітучий живопліт.

– Чому ти запізнився? – допитувалася вчителька, і Найгрубший почервонів. – То, може, пізніше побалакаємо, – запропонувала вона й зеленою ручкою перекреслила три рисочки в журналі.

Найгрубший полегшено перевів подих, укинув до скарбнички два злотих і сів на своєму місці біля вікна. Коли витягав підручник із природознавства, з-під обкладинки випала татова фотографія. Фото зробили дуже давно, коли Найгрубшого ще на світі не було, а тато виглядав як справдешній морський вовк.

– Покажи, – прошепотів Найдужчий, а тоді схвально кивнув головою.

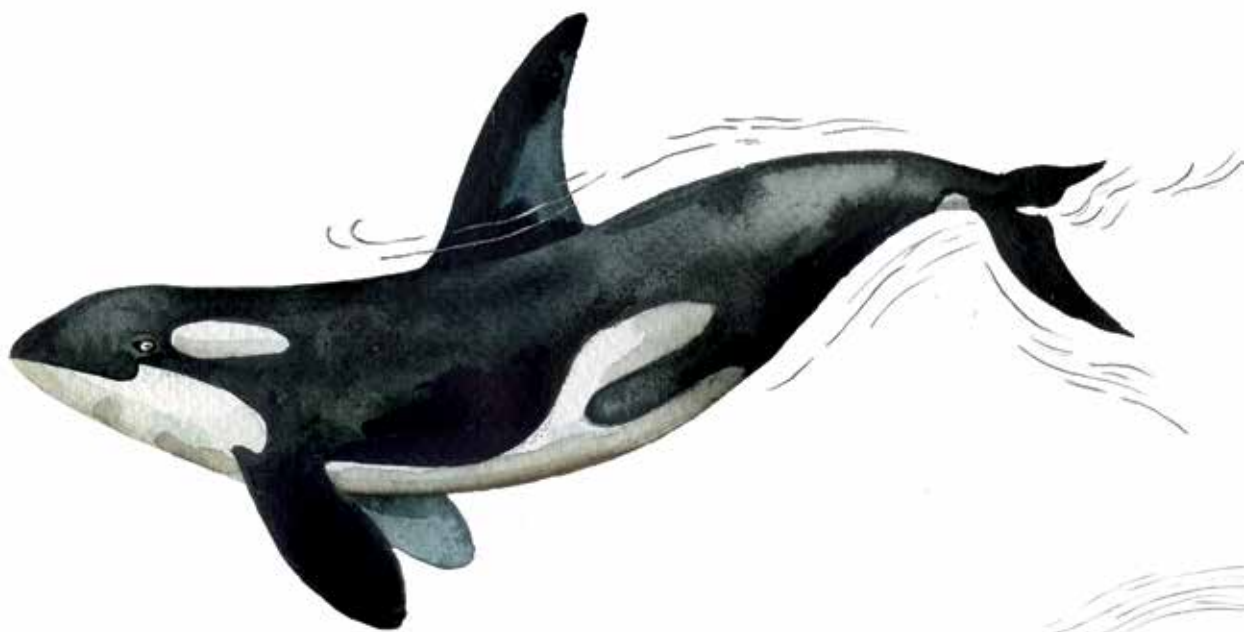
Найгрубший глянув у вікно. Хмари на небі ледь брижилися, зовсім як приморські дюни, і Найгрубший подумав про теплий пісок і шум хвиль, які залишають на березі мушельки й шматочки дерева. А тоді видер із зошита аркуш і зробив з нього човника. Дмухнув – і човник ворухнувся. Стільниця парти захвилювалася – і трохи морської води вихлюпнулося просто на штани Найгрубшого. Повільно, наче уві сні, він відкрив пенал.

– Ти що, здурів? – прошепотів Найдужчий, але Найгрубший вже поклав ножиці.

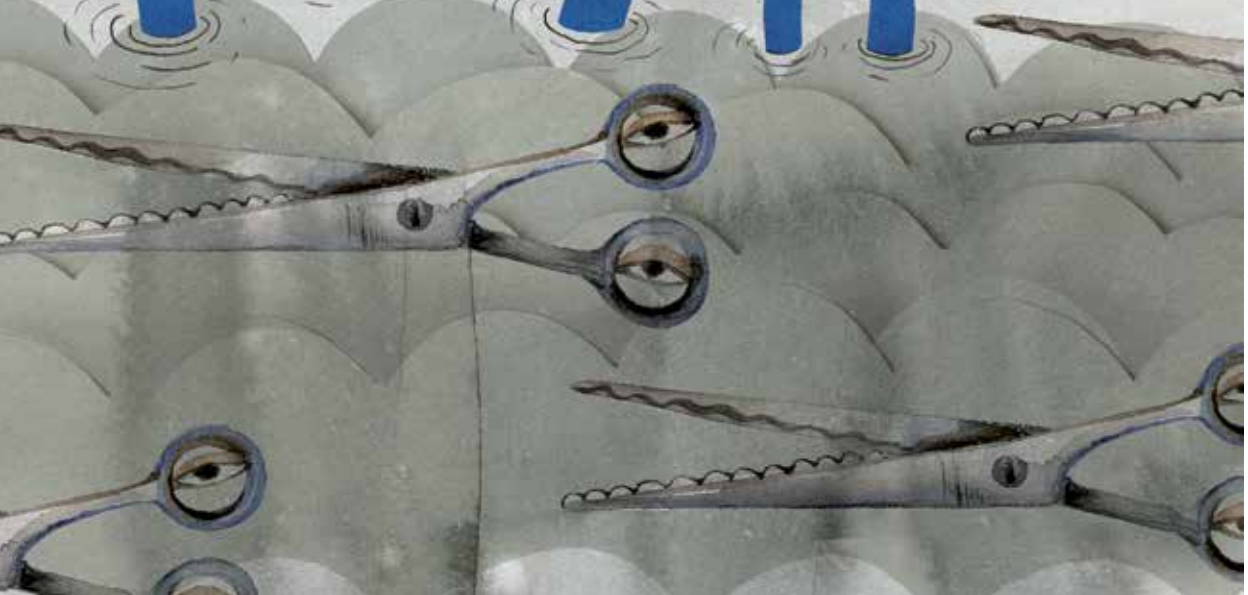
Вирізана з фото постать тата – Морського Вовка – чудово виглядала в човні. Тато помахав рукою – і човник гойднувся.

– Застрибуй, сину! – гукнув тато. – Треба звільнити косатку.

Найгрубший і сам не відав, як опинився в човні. Збурунені хвилі нагадували гойдалку, але ні тато, ні Найгрубший не мали морської хвороби.

ТАТОН

Перш ніж урок закінчився, вони встигли звільнити Віллі й безпечно повернулися до порту.

Зі школи поверталися втрьох – Найдужчий, Найгрубший і Цифра. Трава в парку вже висхла після дощу, а у ставку кружляла самотня качка.

– А це – океан, – мовив Найгрубший і пустив човника на воду.

Той затанцював на хвильках і поволі почав віддалятися від берега. Зацікавлена качка підпливла просто до човника й скубнула вітрило дзьобом, але човник спритно звернув у інший бік, неначе його спрямувала невидима рука.

Серце Найгрубшого лунко калатало. Коли він відчинив двері помешкання, у передпокої пахло одеколоном, а у ванній під душем тато пирхав, наче морж.

Найгрубший зазирнув до його кімнати. Через бильце крісла висів перекинутий тільник, ще вологий від морської води, а на столі лежала матроська безкозирка.

ЧАРИ - МАРИ

– Оце так... – прошепотів Найдужчий, цікаво роззираючись.

Кімната Джека Горобця була найхімернішою з тих, які він бачив у своєму житті. Ліжко висіло попід стелею й нагадувало моряцьку койку, зі стелі звисали мотуз'яні драбинки, а на стіні над письмовим столом висів справжнісінький піратський прапор і крива шабляка.

– Це мамина ідея. Щоб я повірив, наче я й справді пірат, – пояснив Джек.

Найдужчий декілька разів підтягнувся на драбинці, мов на турнику.

– А ти віриш? – спитав він.

Джек заперечно похитав головою.

– Удаю, наче вірю. Щоб вона не сумувала.

Зняв перуку й потрусив нею, ніби скальпом. Тепер він виглядав геть як звичайний малий хлопець.

– Колись же воно відросте, – Найдужчий зістрибнув на підлогу.

– Не в тому справа, – відказав Джек Горобець. Видряпався на койку й глянув на пофарбовану в блакитний колір підлогу. – Іноді мені сниться, наче я відпливаю великим кораблем... що він чекає за вікном, готовий вирушити, і досить лише відчинити вікно, аби ступити на палубу.

Найдужчий вийшов під будинок і глянув угору. Відчув себе раптом зовсім як Найслабший, так, ніби встав з ліжка після довгої хвороби.

Подумав, що у всьому винна Магда, яка послала його до Джека із книжкою. Вся ця історія не дуже йому подобалася, і хоч він погоджувався з тим, що Джек Горобець повинен мати нормальних друзів, та досі не був певен, чи хоче стати одним з них.

Насамперед кременезний охоронець з «Елітного» переглянув уміст його рюкзака й про всяк випадок конфіскував пакуночок жуйки: а ну ж Найдужчому спало б на думку обліпити нею кнопки якогось домофона.

Найдужчий на хвилинку зупинився, обводючи поглядом подвір'я. Він відразу помітив посеред комплексу дитячий майданчик із найпрекраснішими гойдалками, про які можна хіба що мріяти! Та найдивніше, що майданчик був безлюдним. Хлопець попрямував до гойдалки, яка нагадувала човна. Застрибнув досередини й спробував розгойдатися, проте марно. Оглянув гойдалку зусібіч, а тоді виліз і обійшов довкола. На стовпчику висів якийсь прилад з написом: «10 хвилин = 1 злотий». Найдужчий понишпорив у кишенях, витягнув монету й укинув її в отвір. А тоді знову застрибнув досередини. Ледве встиг, бо гойдалка відразу рушила. Він сів на лавочці. Будинки з величезними панорамними вікнами погойдувалися вгору й униз, а хлопець подумав, що за злого міг би купити маленьку пляшечку мінералки й випити її на лавочці в себе на подвір'ї.

Десять хвилин тягнулися безкінечно. А коли гойдалка зупинилася, з'явилися справжні Проблеми. Проблеми були у фірмових кросівках і брендових футболках, а волосся на їхніх головах стирчало, мов у дикуобраза. Найдужчий повільно встав і глянув на Проблеми згори. Та Проблеми, у кількості аж трьох, устигли впхатися до гойдалки.

– Привіт, селюче, – озвалася Жовта Футболка.

– І як, гарненько тобі тут? – поцікавилися Сріблясто-Білі Кросівки.

А Три Смужки на Штанях фамільярно розкуйовдили Найдужчому чуприну. Хлопець відсторонився на сидінні, та Проблеми підсли ближче.

– Які класні кеди, – знущалися Сріблясто-Білі Кросівки, наступивши на ногу Найдужчому.

Той подумав, що якби він устав і добряче розмахнувся, то всі Проблеми вилетіли б геть, мов із катапульти. Та враз у кущах щось зашаруділо,

і з-поміж гілля виліз кіт Чарівниці. Став на задніх лапках і театралью вклонився.

– Ласкаво просимо, ласкаво просимо, – замуракутв ввн, іронічно при-
мружуючи очі. – Який приємний день... Надзвичайний для дружніх
зустрічей. Як здоров'я тітоньки? – поцікавився. – А вашої бабуні? – звер-
нувся вже до другого із хлопців.

Проблеми здивовано роззявили роти, зовсім як Пан Короп, коли ста-
ренький у парку кришив у воду булку.

– Які гарні хлопці, – продовжував кіт, лукаво поглядаючи на
Найдужчого. – Добре виховані... Не те, що ота міська голота... Так, ав-
жеж, авжеж, – замуракутв ввн, наче знехотя зачепивши пазуром Жовту
Футболку, – я подарую вам ще трохи доброї забави... – А тоді, глянувши
на Найдужчого, верескнув: – Ходу!

Гойдалка здригнулася так, наче хтось укинув до автомата злого, і
почала розгойдуватися, спершу повільно, а тоді дедалі швидше й вище.
Проблеми вчепилися в сидіння. Кіт Чарівниці вичарував з повітря акор-
деон і, кружляючи, заходився пригравати «Тінтіну». При цьому він під-
співував, трохи фальшивлячи:

*Гойдалка, ах, гойдалка,
Яка ж бо це краса!
Хоч лячно, але можна
Гойдатись гоп-са-са!*

Гойдалка вже сягнула верхівок дерев і враз стала дибки, мов споло-
ханий норовистий кінь. Вереск Проблем губився за веселою мелодією
акордеона.

– Вуаля! – нявкнув кіт, пожбурич акордеона в траву, змахнув непри-
стойно задертим хвостом, а гойдалка крутонулася довкола осі.

Найдужчий озирнувся. До гойдалок уже біг кремезний охоронець,
розмахуючи руками.

– Усе під контролем! Я за всім стежу! – кричав він.

Кіт Чарівниці тихо пирхнув сміхом і потягнув Найдужчого за дерево.
Там стояла, оперта об стовбур, нова березова мігла й легенько здригалася,
мов норовистий румак. Охоронець устиг добігти до шаленої гойдалки

й міцно схопився за спинку. Найдужчий сів на мітлу, а кіт учепився пазурами за його куртку.

– Дітки собі бавляться, а мітла – ф'ю-ф'ю, – пробурмотів кіт, і вони здійнялися догори.

Найдужчий пригадав собі, як колись їздив на поні. Стиснув держално мітли ногами й зробив коло пошани над майданчиком, де охоронець, вчепившись у гойдалку, мов гігантський кліщ, кружляв разом із Проблемами.

Приземлились вони точнісінько біля східців маленького будиночка, і хоча й старалися зробити все якомога тихіше, Чарівниця таки визирнула крізь прочинені двері. Багатозначно кахикнула й простягнула Найдужчому склянку вишневого соку.

На гілляці дерева біля смітника Найгрубший почепив колись автомобільну шину. На ній сиділа Магда, вимахуючи в повітрі засмаглими ногами.

– Як там Джек? – запитала вона. Найдужчий штовхнув шину. – Гарно було?

– Круто, – відповів Найдужчий і глянув на сходи будинку Чарівниці.

– Дивись-но! – вигукнула Магда. – Яка дивна хмара!

Хмара, що просувалася над подвір'ям, виглядала як величний вітрильник. Її супроводжувала зграйка ластівок, а вітер у верхівках дерев шумів, наче морські хвилі.

Рудоволоса, убрана в чорне пані поставила на землі велику довгасту коробку й подзвонила у двері сторожки. Раз і вдруге, і втретє, геть так, наче кудись дуже поспішала. Магда затамувала подих і притиснулася носом до шибки. У маленькому вікні спалахнуло світло – і у дверях з'явився лікар Амброжій. Виглядав він зовсім не так, як удень, а більше скидався на чарівника. На лікареві був чорний халат зі срібними зірками й білий нічний ковпак. Рудоволоса пані показала йому коробку і, знизивши голос до шепотіння, почала щось пояснювати, весь час змахуючи при цьому руками. Лікар Амброжій слухав, притакував, а тоді раптом сплеснув у долоні.

– Якщо ви цього не візьмете, – голос рудоволосої пані раптом затремтів, – то навіть не знаю, що станеться. Адже попереду канікули!

– І я мав би тримати оце вдома? – у відчаї запитав лікар Амброжій, зняв нічного ковпака й почухав голову.

Рудоволоса пані підняла із землі коробку й замерла в очікуванні.

– Ну, гаразд... – важко зітхнув лікар Амброжій, ширше прочинив двері й запросив рудоволосу досередини разом з її коробкою.

Магда витягла з-під ліжка ручку й кілька разів тихенько постукала по батареї. Але Найгрубший спав. Дівчинка широко відчинила вікно й закуталася коцом так, що це виглядало, наче хтось провітрював постіль на підвіконні. Щоправда, жодна нормальна людина не провітрювала б постіль посеред ночі, але...

– І заради Бога, не відкривайте, благаю вас. Бо трапиться нещастя! – рудоволоса пані з виразом полегшення на обличчі вийшла з помешкання лікаря.

– Хвилиночку! – лікар Амброжій вибіг слідом за нею, поли його халата майоріли на ходу. – А що вона їсть?

Рудоволоса спинилася мов укопана.

– А ви що, пане лікарю, вигодовувати її збираєтеся?

Лікар Амброжій здивувався.

– Вигодовувати? Ні-ні, що ви. Але ж не можна її морити голодом... Ви ж розумієте: лікарська етика. Час від часу погодувати треба.

– Погодувати... – погодилася рудоволоса пані, – так, авжеж. Вареної цибулі їй дайте. З олією. Та й годі. Якщо вже вона неодмінно мусить щось попоїсти, – додала вона.

– Вареної цибулі ... – повторив лікар Амброжій. – Ну, звісно!

Коли двері сторожки зачинилися, Магда виповзла з-під коца. Кротя спала у своєму ліжку, згорнувшись клубочком, як кошения.

– Кротю, – шепнула Магда, – у лікаря Амброжія оселилася якась потвора.

Але Кротя лише перевернулася на інший бік і щось пробурмотіла крізь сон.

– Кажу тобі, усе це виглядало дуже дивно, – розповідала Магда вранці, ідучи поруч із Найдужчим.

– Я б перевірів, – сказав Наймудріший.

– А я ні, – заперечив Шопен. – Страшно й подумати, що там може бути.

– Найкраще запитати вчительку природознавства, – здогадався Найменший, і всі погодилися, що це справді гарна думка.

Але вчителька природознавства трусонувала головою й заявила, що гадки не має, що може чаїтися в коробці.

– Може, запитайте лікаря навпростець, – запропонувала вона, і Магда аж пополотніла.

– Ні, що ви, не треба цього робити! – вигукнула дівчинка. – Бо тоді вийде на яв, що я підслуховувала, і взагалі.

– Я візьму це не себе, – запевнила вчителька й легенько смикнула Магду за кіску.

Тим часом Наймудріший і Найдужчий трохи відійшли від гурту. Ніхто не помітив, що хлопці шепотілися. Це тривало на перерві й на уроці, і наступної перерви, а після уроків вони зникли так несподівано, що ніхто й не зауважив, як це сталося.

Лікар Амброжій глянув на маленького хлопчика в синій бейсболці. Той стояв у дверях, тримаючи плетеного кошика, у якому щось ворушилося.

– Ну, хто в нас там? – поцікавився лікар, і хлопчик витягнув з кошика плямисту морську свинку.

– Якась вона хвора... – проказав сумно, і лікар уважно оглянув пацієнтку.

– Здорова як корова, хоч і свинка, – заявив він. – А от кігтики краще підрізати.

І коли лікар сягнув до шафки в кутку, до приймальні ковзнули дві постаті.

– Мабуть, він тримає її там, де тваринки, – прошепотів Найдужчий.

– Але ж це щось небезпечне, – заперечив Найгрубший. – Отже, воно... має бути... десь тут?

І роззирнувся. У кутку стояла стара шафа. На дверцятах виднів наклеєний аркушик, на якому було написано червоним фломастером:

НЕ ВІДКРИВАТИ ЗА ЖОДНИХ ОБСТАВИН

Найдужчий крутнув ключа в замку. Двері тихо скрипнули й відчинилися. Таємнича коробка займала всю нижню полицю.

– Обережно, – мовив Наймудріший, але Найдужчий уже підняв кришку. На дні коробки лежало щось, що на перший погляд скидалося на стару сіру фланелеву ганчірочку.

– Е-е-е, тут нічого немає, – розчаровано протягнув Найдужчий, і тієї ж миті ганчірочка злетіла догори й зникла їм з очей.

Дві постаті вислизнули з приміщення й заховалися за рогом будинку. За мить на вулиці з'явився хлопчик із кошиком. Підійшов до Найдужчого й простягнув руку.

– Два злотих, – зажадав він категоричним тоном.

Найдужчий зітхнув і, витягнувши з кишені монету, простягнув братові.

– Піду куплю кока-колу, – зрадів хлопчик у синій шапочці й сунув Найдужчому до рук плетеного кошика. – Віднесеш Матильду додому, добре?

Щойно всі попрямували до подвір'я, як з куців вийшов кіт Чарівниці й несхвально похитав головою.

– Схоже, що ви випустили... – і замовк, люто скривившись. – Зрештою, самі побачите, що ви випустили...

На лавці під вербою сиділа Магда. Вираз її обличчя був якимсь байдужим. На спинці лавки висіла скакалка.

– Як справи? – запитав Найдужчий, але Магда лише знизала плечима.

– Ніяк, – відповіла вона.

Біля Магди сиділа Кротя. Закрита книжка лежала на коцику, а Кротя метляла ногами туди-сюди. Найдужчий подумав, що кіт Чарівниці точно все вибавив Магді, і тому вона тепер ображається на них.

– То як, – звернувся він до Наймудрішого, – я віднесу додому свинку, а тоді поганяємо м'яча.

Але Наймудріший анітрохи не квапився до гри. Із Шопенового вікна чулося сонне, байдуже бренькання.

– Ото нудьга, – зітхнула Магда.

Чарівниця сиділа на ослінчику за будинком і тримала зболілі ноги в тазику з літеплом. Останнім часом вона частіше ходила пішки, переважно з огляду на величезну кількість читачів Гаррі Поттера. Якби вони якимсь чином довідалися, що біля Лопушаного Поля мешкає Чарівниця, весь спокій миттю б зник. Чарівниця поворушила пальцями й подумала про натовпи малих окулярників зі шрамами у вигляді блискавки, намазюканими маминою помадою (завжди найдорожчою) – і спина їй укривалася сиротами. Хоча вдавати кульгаву бабусю було нелегко, та це точно краще, ніж роздавати автографи й навчати літанню верхи на мітлі. Їй вистачало проблем з дітьми на подвір'ї. До речі, ось і діти. Чарівниця подумала, що її малі сусіди виглядають якимось дивно, мов це зовсім не вони. Дітлахи безцільно вешталися подвір'ям і навіть забули наповнити їжею котячі мисочки біля пральні.

«Мабуть, це через спеку», – подумала вона.

Листя на деревах, клумби, тротуари – усе, здавалося, вкривав сірий пил. Чарівниця свиснула – і з мотузки для білизни злетів картатий

рушник. Вона старанно витерла ноги й намастила їх нагідковою маззю. А тоді цмокнула – і з-під сходів причалапала пара м'яких капців. Чарівниця сердито зауважила, що кіт знову відгриз помпона, та, мабуть, її рівновагу більше порушило те, що він весь час прикидався філософом і палко заперечував, наче в кошику під сходами ховає хутряних мишок і кульки із дзвіночком усередині.

Чарівниця вихлюпнула воду на стежку, наказала ослінчикові повертатися на місце, а сама подалася на кухню. На столі сидів кіт і вилизував сметану з горщика. Чарівниця зняла одного капця, але кіт виявився швидшим. Зістрибнув на підлогу, а тоді опинився на підвіконні.

– Філософ блохастий, – сердито кинула Чарівниця.

А кіт уместився на садовій лавці, поглядом шукаючи іншого кота, якого могли стосуватися слова Чарівниці. Тим часом Чарівниця випила чашку чаю з меліси й сіла біля вікна. Чай подіяв блискавично, бо вся злість її де й поділася, і старенька запитала:

– Ти бува нічого дивного не помітив?

– Ага, – широко всміхнувся котяра. – Дітлахи з «Елітного» бавляться в індіанців.

Емальоване горнятко випало Чарівниці з рук і покотилося по траві.

– А наші бавитися перестали! – вигукнула вона.

Кіт потягнувся й позіхнув.

– Пані Дора з «Елітного» позбирала нудьгу й віднесла лікареві Амброжії, – пояснив він, наче то була найзвичайнісінька річ на світі. – А ці недоумки, – кивнув головою на Найдужчого й Наймудрішого, які нудьгували на майданчику, – її звільнили.

– Якщо нудьга тут оселиться... – Чарівниця схопилася за голову. – Лети по лікаря... Тобто біжи, – виправилася вона, побачивши, що кіт прямує до мітли.

Кіт тихо пирхнув і перестрибнув через паркан. Проминув Магду й Кротю, які нудьгували біля поперечки для килимів і, засапаний, вбіг до сторожки. За мить лікар Амброжій у своїй пелерині, яка лопотіла за ним на вітрі, подався в бік маленького будиночка. Нарада тривала довгенько. Зрештою на сходах з'явилася Чарівниця з величезною господарською торбою, а поруч стояв Амброжій з гарненьким кошиком. Обоє попрямували до крамниці. Крики індіанців з «Елітного» чулися аж на вулиці.

– Стільки цибулі? – здивувалася продавчиня. – Зараз її небагато купують, але, здається, у підсобці ще є трохи.

Чарівниця, накульгуючи то на праву, то на ліву ногу, бурмотіла під носом не надто приємні слова на адресу пані Дори. І як це Амброжій повівся на її штучки! Адже пані Дора давно намагалася вступити до Союзу Чарівниць, та позаяк надавала перевагу пирососу над мітлою, то її заяву відклали на безрік і, правду кажучи, папір уже сточили миші.

Коли спека відступила й сонце сховалося за дахом кам'яниць, а на подвір'я лягли зеленаві сутінки, Чарівниця й лікар Амброжій вийшли на полювання. Зумисне галасуючи, Чарівниця розставляла бляшані миски, а лікар Амброжій клав до них варену цибулю, присмачену олією. Потому обоє заховалися за кущами. Перший клапоть нудьги виліз з-під дверей Шопена, бо той був змушений вправлятися перед іспитом. Сіра ганчірочка впала на миску цибулі й заходилася поглинати її, голосно плямкаючи. Лікар Амброжій змахнув сачком – і запхнув нудьгу до мішка. Біля смітника маленькі клаптики нудьги залізли до миски й билися через їжу, тож упіймати їх виявилось дуже легко. Решта так чи сяк опиралася, але до півночі мішок був повний, а лікар Амброжій весь замастився олією.

– Моя пелерина, – бідкався він, але Чарівниця махнула чарівною паличкою – і плями зникли.

Амброжій кинув пелерину на спинку крісла, Чарівниця вмостилася у фотелі й налила собі скляночку порічкового вина. Пузатий мішок, що лежав біля її ніг, час від часу хропів, аж чутно було далеко навкруги.

– Добре було б віднести це назад, до «Елітного», – бовкнув кіт. Відклав люльку й потягнувся. У глибині душі він був переконаний, що нудьга з'явилася на подвір'ї як помста за випадок із гойдалкою...

– Не добре, – лікар Амброжій глянув на мішок.

– Аж ніяк не добре, – притакнула Чарівниця.

– А я б такими дрібницями не переймався, – муркнув під носом кіт і вистрибнув у садок.

Наступного дня все зробилося як звичайно. Найгрубший уже на світанку вибіг до парку, Найдужчий із Наймудрішим ще перед уроками розіграли матч, а Гаррі наповнив котячі миски.

А нудьга? Позаяк тато Найгрубшого невдовзі вирушав у рейс, Чарівниця попрохала залишити мішок на першому ж безлюдному острові, який йому трапиться...

ЯК ЧУТИ?
ПРИЙОМ!

– Йди вже, йди... – капець відчайдушно опирався, та Чарівниця виштовхала його за двері.

Капець гидливо обтрусився й почалапав стежкою, наче велика карта-та ропуха. Кіт, що сидів у траві, глипнув на рожевий помпон і нервово ворухнув лапою. Капець оминув кота здалеку й протиснувся під ворітьми. Наморщивши картатого носа, роззирнувся довкола й застрибнув під лавку. Зачаївся під листком лопуха й затих. Серединою тротуару мандрував жовтий слимак, у траві метушилася миша, але капцеві було байдуже і те, й інше. Він озброївся терплячістю й став чекати.

– О, капець Чарівниці! – вигукнула Магда, зазирнувши під лавку. – Цікаво, звідки він тут узявся?

– Здається, коли Чарівниця шпетить свого кота, то жбурляє в нього капцями, – пригадав Найгрубший, а Кротя захихотіла.

Магда підняла капець із землі, обтрусилася пилюку з рожевого помпона й поклала на лавці.

– То коли ти їдеш? – запитала вона, і Найгрубший витягнув з кишені трохи прим'ятого календарика.

– У суботу, – відповів він, силкуючись на байдужий тон.

– Добре тобі... – прошепотіла Магда й смикнула кінчик косички.

Наближалися канікули, але Магду вони анітрохи не радували. З-поміж усіх дітей на подвір'ї лише вона, Кротя, Гаррі та його братики й сестрички не мали жодних планів на канікули. Тобто Магда повинна була поїхати в табір, але з якогось доброго дива запропонувала мамі, що залишиться із Кротею. Мама заперечувала, Магда наполягала, і коли вже ладна була здатися – мама раптом погодилася.

Магда погладила рожевий помпон, і на мить їй здалося, що капець замуркотів від задоволення. Хотіла запитати Найгрубшого іще про дещо, аби він не почувався ображеним і не подумав, що коли Магда залишається вдома, то анітрохи не цікавиться його незвичайними канікулами, але мама покликала її обідати. Магда взяла за руку Кротю й геть забула про капець, який так і залишився на лавці. Найгрубший теж побіг до себе, і на подвір'ї зробилося так порожньо, ніби всі вже встигли поїхати геть.

Капець хвацько зістрибнув з лавки і, ховаючись за живоплотом, дістався під вікно пральні. Одне з кошенят, надзвичайно спритне й жваве, помітило рожевий помпон і випустило крихітні, але гострі пазурі. Капець застережливо засичав – і кошеня швиденько зникло у вікні.

– Цього мені ще бракувало, – буркнув капець, припадаючи вухом до шибки.

Гаррі лежав на ліжку й гриз кінчик олівця. Поруч валялася купа аркушів, і на кожному було написано: «Привіт, Магдо!» Капець зітхнув і знову заховався під живоплотом.

– Лівий, Лівий, прийом, – почувся раптом тихий голос.

Рожевий помпон здригнувся.

– Правий, чую тебе, – прошепотів капець, але відповідь Лівого потонула в шумі й тріскотінні.

Зате Гаррі встав з ліжка й відчинив вікно.

– О, капець, – здивувався він.

Вийшов на подвір'я, підняв капця й кинув у напрямку будиночка Чарівниці.

– Гаррі, що там у тебе? – гукнув Найдужчий, який саме повертався із тренування дзюдо.

– Капець, – відповів Гаррі. – ти б здивувався, як далеко можна його пожбурити...

Чарівниця глянула на капець з удаваним подивом.

– Ви тільки погляньте, – мовила вона, погладила Гаррі по голові й пригостила мафінкою з полуничним кремом.

А коли за хлопцем зачинилися двері, поклала капець на стільці, сама ж сіла навпроти.

– Магда переживає, що нікуди не їде на канікули, а Гаррі намагається написати їй листа, – випалив капець, не переводячи подиху. – І я не міг встановити контакт із Лівим, бо мені заважало якесь тріскотіння.

Кіт безшелесно прослизнув у відчинене вікно.

– Перепрошую, що втручаюся, – муркнув він, – та якщо хтось питатиме про капця... ммм, собаки обожнюють капці.

І швиденько вмовстився навпроти полички із прянощами й травами на той випадок, якби Чарівниці спало на думку щось немудре.

– Лівий мав би бути в «Елітному», – буркнула під носом Чарівниця.

Лівий і справді знаходився в «Елітному», точнісінько там, де скинула його Чарівниця, пролітаючи над комплексом. Проте через несприятливі обставини не міг зрушити з місця. «Обережнозлийсобака» виявився надто впертим. І просто обожнював бавитися капцями. Капець, який упав з неба просто перед самісіньким собачим носом, на його думку, ідеально надавався для гри: не занадто великий і не замалий, без зайвого помпона, який однаково відразу б відірвався.

От тільки капець не бажав здаватися без бою. Раз, а тоді вдруге добряче лягнув пса по носі й опинився між гілками акації. Тож «Обережнозлийсобака» міг хіба що бігати й нюшкувати довкола куща, роздратовано повискуючи – ото й тільки. А господар цієї собаки був занадто ледачим, щоб перевірити, чого це так заходиться його улюбленець.

– Немає ради, – заявила Чарівниця, взуваючи черевики. – Доведеться піти до «Елітного» й перевірити...

Лікар Амброжій з'явився саме тоді, коли вона простягала руку до кийка. Лікареві конче потрібні були трави, про які він достеменно знав: у жодній з аптек про них навіть не чули.

Чарівниця відкрила буфет і почала переглядати паперові торбинки.
– У мене з капцем проблема, – розповідала вона, відважуючи трави на мосяжних терезах. – Я послала його в «Елітний», а він досі не повернувся.

Правий, який лежав на стільці, обернувся до kota.

– Зараз почнуть тут розводитися про мікстури, – роздратовано мовив він, – і рятункова акція знову відкладеться.

Кіт почухався за вухом.

– Ну, гаразд, – муркнув. – Візьму це на себе.

І одним стрибком опинився в садку. Пробігаючи повз грядку з котячою м'ятою, він скубнув маленький листочок, підстрибнув догори, як мале кошеня, і ковзнув у щілину в хвіртці. А тоді сів під самим Магдиним вікном і голосно заспівав:

*Важке завдання маю,
Що з ним робить – не знаю,
Хоч як не намагаюсь
Ня-а-ав...*

Звісно, що для сторонніх вух котяча пісня виглядала звичайним нявчанням, а пані Йоля, учителька в першачків, яка наприкінці навчального року мала геть виснажену нервову систему, зняла з ноги сандалю й жбурнула у вікно. Кіт спритно ухилився від удару й нявкнув ще кілька разів, доки у вікні не з'явилася Магда.

– Чого тобі? – запитала вона.

Друга сандаля пані Йолю просвистіла повз котяче вухо. Кіт схопив сандалю й миттю відгриз пластмасового бантика.

– Одягайся й виходь, – нявкнув він. – А я зараз повернуся.

Він швидко заховав бантика під східцями маленького будиночка, а тоді повернувся до Магдиного під'їзду.

– Треба бігти до «Елітного», – повідомив він.

Кремезний охоронець зміряв Магду суворим поглядом. Із підозрою глипнув на величезного чорного котяру в червоних шлейках, проте відразу пригадав собі комікс про Химерну Емілі, який останнім часом бив усі рекорди популярності серед малих мешканців багатопверхівок, тому нічого не сказав і мовчки відчинив ворота. Кіт Чарівниці відкрив

писочок і на мить завмер. А тоді глянув у бік куща акації, під яким чатував пес.

– Я його знаю, – сказала Магда й тихо свиснула.

Пес нашоротив вуха, та цієї ж миті газомом промчала ватага апаців. На їхніх головах видніли майстерно зроблені головні убори з пір'їн, а пластмасові томагавки складно було відрізнити від залізних. Не встигла Магда й оком моргнути, як її вмить прив'язали до «стовпа мучеників», а ціле плем'я витанцьовувало довкола з голосним вереском. Пес тим часом вирішив улягтися на бік і таким чином спробувати дістати іграшку.

– Облажались на всіх фронтах, – прошепотіла Магда.

Кіт Чарівниці зник, немов розчинився в повітрі. Раптом крики індіанців почали вщухати, а найменший з-поміж них розплутав мотузку, якою була прив'язана Магда. Вождь племені зняв головний убір і вологою серветкою стер з обличчя бойові барви. Кіт вистромив із трави голову й тихо засичав. Магда повільно ступила два, а тоді три кроки назад, проте індіанцям вочевидь усім нараз набридла забава, і вони подалися в бік великого парасоля з рекламою кока-коли.

– Що трапилося? – тихо запитала Магда. – Щось мені це дуже нагадує...

– Мабуть, утомилися отак вистрибувати, – муркнув кіт, і якби був людиною, точно б почервонів. – А тепер... Один, два, три, старт! – гаркнув він і промчав псові під самісіньким носом.

«Обережнозлийсобака» вмить кинувся за ним, а Магда заповзла під кущ і витягла лівий капець Чарівниці. Кіт одним стрибком опинився на гілці дерева й перестрибнув через мур, активувавши цим сигналізацію. Охоронець натискав клавіші на клавіатурі комп'ютера, намагаючись її вимкнути, і навіть не помітив, як маленька дівчинка пройшла через ворота, притискаючи до грудей картатого капця зі слідом від помпона на носі.

– Джек Горобець їде до санаторію, а пані Дора знову пише заяву, – оголосив Лівий.

Лікар Амброжій закурив сигару. Чарівниця поставила капці один біля одного, коло самого ліжка.

– А й справді, не найкраща то була ідея, – мовила вона трохи згодом, і капці полегшено зітхнули. – Доведеться вдатися до іншого способу, – додала Чарівниця, глянувши на kota.

Кіт здригнувся. Подумав, що хто-хто, а він точно не придатний для збирання інформації, і вже пожалкував, що нудьга не діє на дорослих, а лише на дітей. Бо винятково про всяк випадок й абсолютно незаконно заховав-таки один маленький, мацюпусінький її клаптик у криївці під сходами...

ЯК ТИ МЕНІ,
ТАК Я ТОБІ

У неділю, сімнадцятого червня, уранці випав дощ. Це здалося трохи дивним, бо ж прогноз погоди був геть іншим й обіцяв спеку, як і минулого тижня, коли підшви кедів клеїлися до асфальту. Напередодні ввечері небо не було ані синьо-чорним, ані зеленавим, ані навіть блідо-жовтим, що – як відомо нашим бабусям – завжди віщує зміну погоди.

Сонце почало сходити зовсім звичайно, і єдиною дивною річчю – чи то пак, особою – була висока худа постать, закутана в плащ-дощовик і з жердиною в руках. Постать пройшла крізь ворота на подвір'я так тихо й непомітно, що навіть Магда, яка спала чуйно, мов заєць під межею, не прокинулася.

Постать подзвонила у дзвінок біля хвіртки маленького будиночка і, не чекаючи, коли господиня з'явиться на порозі, увійшла до садка. Кіт Чарівниці, який спав на східцях, розлючено пирхнув, коли кілька краплин води із плаща таємничого незнайомця впало просто йому на ніс. Та прибулець анітрохи не зважав на kota й постукав у двері. Поставив жердину під стіною будинку, а до поручнів східців прив'язав мотузок. Кілька разів перевірів, чи гаразд затягнуто вузол, і постукав удруге.

Чарівниця сіла на ліжку. Зняла мереживного чепчика, накинула халат і, стиха лаючись, що її примусили встати так рано, пошкандибала до дверей.

– Маріанно! – погукав таємничий прибулець, і кілька краплин води знову впали просто котові перед носом.

Чарівниця прочинила двері – і на її обличчі засяяла усмішка.

– Тимофію! – радісно вигукнула вона. – Яким вітром тебе принесло?

Прибулець на ім'я Тимофій зняв плаща й перекинув його через поручень сходів.

– Я був неподалік і подумав, що провідаю давніх знайомих... Здається, десь тут поруч оселився Амброжій...

Отак вони собі весело гомоніли, заходячи до помешкання, і кіт полегшено перевів подих. На жаль, краплини води, що стікали із плаща, почали поступово збиратися в маленьку калюжу, яка швидко перетворилася на середню, а тоді на велику й зрештою – на невеличкий струмок, який, стікаючи вниз сходами, зустрів на своєму шляху сплячого kota. Той підстрибнув мов обпечений, виструнчив хвоста й просичав щось таке паскудне, чого жодна нормальна людина не написала б у дитячій книжці. А тоді рушив до дверей. Зазвичай о цій порі Чарівниця залишала невеличку шпарину, і кіт міг легко прослизнути досередини, та цього ранку вона була зайнята гостем і зачинила двері на засув. Кіт трохи повисів на клямці й навіть кілька разів натиснув на неї своєю вагою, але Чарівниця та її гість занадто захопилися розмовою. Кіт швидко прилизав мокру шерсть на животі й роззирнувся, на чому б це зігнати злість.

І враз помітив мотузок.

– Як ти мені, так я тобі, – засичав він.

Із вузлом упорався швидко. Задля годиться ще й жердину перекинув, а тоді, задерши хвоста, подався до лавки під кущем бузку. Зручненько розлягаючись, навіть не помітив, як жирна чорна хмара, що якийсь час нерухомо висіла над дахом будиночка Чарівниці, здригнулася й почала небезпечно надиматися. А тоді розтягнулася й зіщулилася, геть як акордеон літнього добродія з першого поверху, – і сипонула рясною зливою, час від часу басовито гримочучи.

– Хай йому біс, – вилаявся кіт (а це була одна з небагатьох пристойних фраз, які він із себе вивергнув) і кількома стрибками дістався шафи біля смітника. Дверцята, на щастя, виявилися відчиненими.

Чарівниця підхопилася на ноги.

– Ой, – вигукнула, – що там коїться?

Таємничий гість відслонив фіранку й глянув на ганок. І відразу помітив перекинуту жердину й відсутність мотузки.

– От халепа, – сумно мовив він. – Якийсь недоумок випустив мою грозову хмару. Шукай тепер вітра в полі...

І шморгнув носом. Чарівниця похитала головою.

– А там мого kota часом не було? – поцікавилася вона.

Тимофій ляснув себе долонею по лобі.

– Так, звичайно, якийсь кіт там був... Здається, я навіть ненавмисне бризнув на нього водою.

– То, може, вип'ємо чаю, – запропонувала Чарівниця. – А твоя хмара ще довго..?

Тимофій витер носа сірим носовичком.

– Ой, довго, довго... Тим більше, що вона – прямий нащадок хмари, котра дуже-дуже давно...

Чарівниця аж здригнулася. Ще вчора ввечері вона міркувала, що б таке вигадати, аби Магда, яка не поїхала на канікули, гарно провела літо.

А хмара розгулялася не на жарт. Перший грім розбудив Магду. Ще заспана, дівчинка підійшла до вікна – і похнюпилася.

– Ой... Тільки не це... – прошепотіла.

Годинник показував шосту. Хоч-не-хоч, вона надягла жовтого дощовика й сині гумові чоботи та подалася до крамниці. Вулицями пливли ріки води, несучи листя й папірці. Мокрі пси тягнули додому господарів, а з підвальних віконець на вулицю з відразою позирали коти. Магда йшла повільно, чалапаючи по калюжах, аж раптом помітила, що посеред вулиці пливе пляшка. Вона була блакитна, заткана корком, а всередині виднів згорнутий папірчик... Магда заховала пляшку до кишені й помчала додому. Дорогою затарабанила у двері Найгрубшого і, не чекаючи на нього, побігла нагору, перестрибуючи через дві сходинки.

Найгрубший з'явився саме тоді, коли Магда в товаристві Кроті вродисто відкоркувала пляшку. Усередині був лист, який вона обережно розгорнула. Власне, то виявився не лист, а мапа. Найгрубший уважно глянув на неї.

– Диви-но, – вказав він пальцем на велику зелену пляму, – це точно наше Лопушане Поле.

– Якщо це справді Лопушане Поле... то цей кружечок... – повільно проказала Магда, – це горіх!

– А оте блакитне – ставок!

Вони по черзі відшукали будиночок Чарівниці, вербу, лавку й поперечку для вибивання килимів. А дощ падав так, ніби мав лити сорок днів і сорок ночей.

Тим часом Чарівниця й Тимофій вийшли з будинку, зіщулені під величезним чорним парасолем. Тимофій свистів, наче кликав собаку, а Чарівниця звично гукала «киць-киць», але хмара, вочевидь, на неї не зважала. Вона пересувалася з одного краю подвір'я до іншого й лила цілі потоки води.

– А бодай тобі, – вилаявся Тимофій.

Чарівниця обережно роззиралася, чи немає десь кота. На жаль, той зник, а спідниця Чарівниці обважніла від води. У під'їзді стояло кілька дітлахів з подвір'я, які щось завзято обговорювали.

– Ви бува не бачили мого кота? – запитала Чарівниця.

– Чи чогось незвичайного? – докинув Тимофій.

– Оце трохи незвичайне, – Магда простягнула Чарівниці мапу.

Чарівниця надягла на носа окуляри.

– Мапа, – сказала вона й пригадала собі давні часи, коли була ще маленькою Чарівницею й ходила до школи.

Вона впізнала всі знайомі місця й насупилася. А тоді постукала пальцем по аркушу й підсунула його під самісінького носа Магді. Лише тоді дівчинка зауважила, що біля чорного кружечка, що ним позначено горіх, виднів маленький червоний хрестик.

– Треба бігти до горіха! – вигукнув Найгрубший і помчав, розбризкуючи калюжі.

А за ним услід побігли Найдужчий, Наймудріший, Магда, Тимофій і – насамкінець – Чарівниця, але зовсім не тому, що була вже в літах,

а через те, що її спідниця просякла водою, наче губка, і неприємно липнула до ніг.

На горіхові сидів Джек Горобець і тримав у руках кінець мокрої конопляної мотузки, а прив'язана до неї хмара смикалася й брикалася, мов норувистий кінь. Вона жбурляла в бік Джека маленькі кульові блискавки, але ті не поціляли, а лускали в повітрі, мов мильні бульбашки.

– Моя хмара! – скрикнув Тимофій, вилив воду з непромокальних чобіт і підбіг до дерева.

Забачивши його, хмара мовби трохи вгамувалася, вичавила із себе ще кілька краплин, а тоді обм'якла, як проколена повітряна кулька.

Джек спустився вниз стовбуром.

– Дякую тобі, хлопче, – засапаний Тимофій поплескав Джека по плечу. – Ти й не уявляєш, який я тобі вдячний. Прапрапрапрабаба цієї хмари була прапрапрапраонукою тієї самої хмари, яка влаштувала на землі всесвітній потоп.

Джек і Магда одночасно глянули вгору, де, заховавшись за верхівкою горіха, погойдувався вітрильник.

– Ти врятував наші канікули... – прошепотіла Магда.

Чорний кіт Чарівниці саме виходив із шафи з павутинням на вусах, коли Тимофій прив'язував хмару до перил.

– Гарна мотузка, еге ж? – процідила Чарівниця, а кіт лише знизав плечима.

– Мотузка як мотузка, – муркнув. – Бачив я в житті різні мотузки. З більшими чи меншими сюрпризами...

І завбачливо відступив набік.

Увечері, коли газон і тротуар висохли, а по телебаченню показали репортаж про небачену грозову хмару над містом, Чарівниця запросила всіх дітей до садка. З папороті вилетіли перші цьогоріч світлячки, які кружляли над столом, наче крихітні ліхтарики. Пиріг з полуницями був такий смачний, що й язика проковтнеш, а мінеральна вода приємно пощипувала в роті. Гонихмарник Тимофій підкидав угору кольорові блискавиці й вичаровував з рукава градинки із фруктовим смаком.

Найгрубший штурхнув подругу в плече.

– Знаєш що, Магдо? – сказав він. – Як добре, що мене не буде лише два тижні. Бо таке трапляється тільки в нас на подвір'ї...

Дівчинка здавалася не набагато старшою за Магду. Вбрана була у форму з логотипом однієї із приватних шкіл, і це чітко й виразно свідчило про те, що після уроків її слід шукати в мікрорайоні шикарних будинків, який тут називали «Елітним».

– Я загубилася, – сказала вона, і Кротя, яка стояла поруч із Магдою, тихенько засміялася.

Бо як можна загубитися в цій частині міста, де вулиця рівненько відділяє подвір'я від парку, а відразу за ним, якщо піти навпростець, виблискували шибки у вікнах «Елітного»? Магда легенько стиснула сестрину руку.

– Буває, – підбадьорила вона незнайомку. – Я й сама колись у парку загубилася, – додала Магда, затаївши, що тоді мала тільки три роки й насправді не дуже й пам'ятала про ту пригоду.

Дівчинка роззирнулася подвір'ям. Критичним поглядом зміряла сірі кам'яниці й будиночок, смітник і поперечку для вибивання килимів.

– Я можу показати дорогу, – запропонувала Магда. – Хіба що хочеш трохи тут побути.

Дівчинка широко розплющила очі.

– А... що тут можна робити? – здивувалася вона.

Її голос і погляд були такими зневажливими, що першої хвилини Магда бачила лише патьоки від дощу під вікнами, поперечку, з якої

дитячі руки облущили зелену фарбу, і смітник. Навіть шафа зробилася якоюсь непомітною...

– Можна гратися в резинки, – повільно почала перелічувати вона, – або в класи, або вибивного, коли вже всі вийдуть на подвір'я.

Дівчинка поклала на лавку рюкзак і витягнула з нього круглу пластмасову коробочку. Коробочка була рожева й виблискувала сріблом. Такої дивовижі Магда не бачила ніколи в житті. Тим часом дівчинка вийняла звідти бутерброд і заходилася неквапом жувати. Їла й роздивлялася довкола, і все ставало дедалі сірішим, неначе чарівна коробочка своїм блиском затьмарила всі барви. Або всі кольори сховалися в тій коробочці.

З віконця пральні незграбно вилізли кошенята. Одне з них побігло на газон, кілька разів перекинулося через голову й уполювало сухий листок.

– У крамниці в зоологічному музеї, – пригадала собі дівчинка, споглядаючи, як кошеня борюкається зі здобиччю, – продаються хутряні мишки, вони мають англійські імена.

Магда глянула на тротуар, де в шпарині між плитками виростала купка піску. Довкола метушилися сірі мурашки і, невідомо чому, Магда раптом подумала про свою маму.

– А тебе як звати? – допитувалася дівчинка.

– Магда.

Дівчинка насупилася.

– Англійською це буде Меггі, – повідомила вона. – Але мишки «Меггі» в крамниці не було.

Магда раптом відчула себе маленькою й зовсім сірою.

– Ча... тобто пані Маріанна, – відповіла вона, – в'яже гачком мишок з вовни. У кольорову смужку.

Але дівчинка не слухала. Підійшла до смітника й постукала у дверцята шафи, а тоді спробувала їх відчинити. Двері не ворухнулися. Магда дуже здивувалася, бо вони завжди були відчинені, нікому б і на думку не спало замикати їх на ключ.

Дівчинка підстрибнула кілька разів на одній нозі.

– А це що таке? – кивнула на автомобільну шину.

– Гойдалка, – пояснила Магда, але дівчинка не захотіла переконатися, як це чудово – гойдатися на шині...

За Магдиною спиною зашелестіла шовкова пелерина лікаря Амброжія, який саме вийшов на прогулянку з одним зі своїх пацієнтів.

– Який кумедний дідусь, – засміялася дівчинка.

– Це наш лікар Амброжій, – обурилася Магда. – Він лікує тварин. Бачиш? Цей пес був дуже хворий, а тепер...

Пес підстрибував, мов цуценя, і повискував від радості. На шиї більше не було пластмасового коміра, що нагадував відерце, але шерсть на спині ще не встигла відрости.

– Він лисий, – скривилася дівчинка й надмухала кульку з жуйки.

– Він був дуже хворим, – Магда раптом відчула, що їй більше анітрохи не хочеться допомагати цій дівчинці. – У нього на спині була пухлина, і лікар Амброжій зробив операцію.

Кулька голосно луснула.

– У Яцека теж щось таке, – зауважила дівчинка.

– У Яцека? – Магда зістрибнула з поперечки.

– Так. У нього теж була пухлина, і тепер він геть лисий і вдає із себе пірата. Без кінця дивиться «Піратів Карибського моря» й боїться, що помре.

На подвір'ї раптом потемніло, якусь хвилину Магда почувалася так самісінько, як Кротя. Чула тільки голос дівчинки й шум сміттезбиральної машини. А коли все знову проясніло, Магда відчула злість. Таку злість, що з волосся сипонуло іскорками, зовсім як у kota Чарівниці, коли його погладити проти шерсті.

– Ти хотіла, щоб тобі дорогу показали, – нагадала вона, а дівчинка надмухала нову кульку.

– Так, але більше не хочу, – відповіла та, і раптом Магда помітила, що рот у дівчинки широкий, як у жаби. І витрішкуваті очі.

– Бо в мене більше немає часу, – додала Магда й узяла Кротю за руку. – Нам треба додому.

Дівчинка помахала долонею просто перед Кротиним обличчям. Блакитні очі навіть не моргнули.

– Які ж ви тут химерні, – дівчинка поклала до рота чергову жуйку. – А хтось нормальний тут узагалі є?

– Авжеж, що так, – пролунав знайомий голос, і за Магдиними плечима, мов з-під землі, вигулькнув кіт Чарівниці.

Дівчинка аж підскочила від несподіванки.

– У мене є вуса, – продовжував кіт, – вуха... і я не лисий...

І раптом, стоячи на двох лапах, заспівав:

Я просто незрівнянний

Відомий серцеїд,

Повірте, любі дами,

Якби лишень я міг...

Урвав і пильно глянув на дівчинку, яка дедалі ширше роззявляла рота й чимраз дужче витріщала очі. Кулька із жуйки зробилася величезною, завбільшки з голову.

...Якби лишень я міг...

Кіт замовк, спритно крутнувся на задній лапі й на мить завмер у танечній позі.

...то перетворив би її на жабу!

З розпушеного хвоста сипонуло іскрами. Обличчя дівчинки позеленіло, а сама вона дивно зменшилася й стала не набагато більшою за кульку. Кулька здригнулася й трохи здійнялася в повітря. А разом з нею й велика зелена жаба, яка розпачливо дригала лапами.

– Ну як? – широко всміхнувся кіт.

Магда пирхнула сміхом, проте відразу споважніла. Жаба перетворилася на маленьку крапочку на тлі блакитного неба.

– І що тепер? – стривожилася Магда, проте кіт аж ніяк не здавався засмученим. Він змахнув хвостом і пробурмотів:

Принцеса шукає принца –

Це вічний казковий принцип...

А тоді обернувся до Магди.

– То як? – повторив він.

Магда кивнула головою, а кіт завбачливо сховався за Кротею, бо у вікні будиночка показалася Чарівниця.

ЦВІТ ПАПОРОТІ

Чарівниця завзято підмітала стежку біля будинку, одночасно втішаючи велику зелену жабу, мовляв, уже невдовзі, у ніч на Івана Купала всі, геть усі без винятку принци полишають свої замки в пошуках принцес і цвіту папороті.

Кіт Чарівниці слухав це доволі скептично, бо пережив уже чимало ночей на Івана Купала, і досі йому не пощастило побачити жоднісінького принца... Зрештою, поява останнього була б йому точно не до шмиги, бо відколи в садку з'явилася жаба, – де й поділися маленькі, позбавлені мушель, слимачки, що іноді приклеювалися йому до шерсті на животі, а це кіт щиро ненавидів. Так чи сяк, кіт унікав зазирати в золотаві витрішкуваті очі, які час від часу посилали йому довгі, сповнені ненависті погляди.

Спека й не думала поступатися прохолоді, тож Чарівниця цілими днями, від сходу й до заходу сонця красувалася в блакитному капелюсі, який лише ввечері змінювала на буденний, чорний. Ночі були теплі, сповнені жаб'ячих хорів у ставку на луках, пахтіли свіжоскошеною травою й розкиданим по газону сіном.

Над Лопушаним Полем, луками і – певна річ – над садком Чарівниці роїлися цілі хмари світлячків, а в таволзі, яка росла шпалерами вздовж тротуару, бриніли хрущі.

Над подвір'ям безшелесно пролітали кажани. До гасової лампи, що її Чарівниця незмінно, от уже сто років ставила на садовому столику, прилітали великі білі нічні метелики, а з розчахнутих вікон багатоповерхівок долинали приглушені голоси людей і тихі звуки музики.

Діти засиджувалися попід вербою чимраз пізніше, а лікар Амброжій разом з Тимофієм, який час від часу навідувався в гості, грали в шахи на лавці біля пральні, доки не темніло так, що на шахівниці неможливо було розрізнити поля.

Кілька днів поспіль мешканці подвір'я збирали дрова й сухе бадилля для вогнища, Чарівниця наповнювала бляшані коробочки різноманітним печивом і виносила з льоху пляшки з торішнім малиновим соком для дітей і вкриті пилюкою й павутинням пляшки сидру – для дорослих.

На останньому уроці в школі вчителька природознавства показала дітям, як квітне папороть.

– Е-е-е, – скривився Найгрубший. – Ніби мухи... – і вмовк, бо очі вчительки глянули на нього дуже суворо.

– Яюсь так... непримітно, – заявив Наймудріший, а Найдужчий узагалі не озвався.

Учителька всміхнулася.

– Якби кожна папороть так квітнула, не довелося б її шукати... Можна було б піти до парку й повернутися додому із квіткою. Але, мабуть, вона б не мала жодних чарівних властивостей... і ніхто не складав би про це казок.

Вона погладила Магду по голові. Дівчинка заплющила очі й уявила подвір'я без будиночка Чарівниці, сторожки лікаря Амброжія, шафи, шини на грубій мотузці – і їй зробилося лячно. Дівчинка швидко визирнула у вікно, і коли побачила над дахами подвір'я тоненьке пасемко диму з комина Чарівниці, – світ знову видався їй добрим і привітним.

Коли уроки закінчилися, Наймудріший чекав біля шкільних воріт з Особливим Виразом обличчя, який означав, що йому власне сяйнула чергова Важлива Думка. Коли всі зібралися, він витягнув з рюкзака стосик аркушів та кілька олівців і роздав їх друзям. Магда кількома лініями накидала на аркушику kota Чарівниці, але Наймудріший відібрав у неї олівця й сказав:

– Зараз кожен з вас обійде весь мікрорайон і зазначить на аркуші місця, де росте папороть. Ми мусимо знайти квітку, хоч би там що!

Уламком цеглини накреслив на асфальті розу вітрів і пояснив, яка стрілка який напрямок позначає.

– Але ж це й так зрозуміло, – вихопилося Магді, та Наймудріший зміряв її суворим поглядом.

– Це тобі не забава, – підкреслив він, – а справжні пошуки. І все слід зробити дуже ретельно. А якщо хочете бавитися, то... – і промовисто глянув у бік «Елітного». – Зустрічаємося за годину на подвір'ї.

І рушив у бік парку, де, як відомо, росте дуже багато папороті. Найгрубший з невідступною Цифрою побігли на Лопушане Поле, Найдужчий – у віддалену частину мікрорайону, а Шопен – у бік школи.

Магда роззирнулася довкола. Хлопці, навіть Шопен із повною нот головою, були, як завжди, швидшими за неї. Дівчинка повільно подалася в бік подвір'я. В арці сидів кіт Чарівниці й задивлявся на ангорську кицю у вікні сторожки. Побачивши Магду, він швидко вдав, що саме на неї й чекав, і виписав гречну вісімку довкола її ніг.

– У садочку Маріанни, – замуркотів, немов читав її думки, – росте цілий ліс папороті.

Магда ляснула себе по лобі. Справді, щовечора з тієї гущавини вилітали світлячки, а вдень на листі влаштовувалися зелені жуки-бронзівки. Магда сіла на лавці, накреслила на аркуші великий квадрат – садок Чарівниці, у ньому – менший, тобто будиночок, і жирним хрестиком зазначила куці папороті.

– Що поробляєш? – весело поцікавився лікар Амброжій, який повертався додому із собакою.

– Шукатиму цвіт папороті, – відказала Магда.

– Мабуть, у тебе чимало бажань.

Лікар Амброжій погладив її по голові, пригостив карамелькою й увійшов до садка, де Чарівниця чіпляла на гілках ліхтарики. Її блакитний капелюх радісно гойднувся.

– Ох, Амброжію! – вигукнула вона. – Це небо тебе прислало! Я тут сама не впораюся! – і обоє зникли в сінях будиночка.

А на лавці сиділи: Наймудріший зі старанно накресленою мапою, на якій кожен кущик папороті мав власний порядковий номер, Найдужчий з кількома карлючками на мапі, Шопен, Найгрубший і, звісно, Цифра.

– Що ж, кожен шукає у своєму районі, – наказав Наймудріший, переглядаючи мапи.

І всі розійшлися по домівках.

Магда саме доїдала суп, коли у двері подзвонили. На порозі стояв Брудний Гаррі Поттер.

– От халепа, я мусив забрати малюків із дитсадка й не зробив мапу, – зізнався він.

– А хіба про мапу йдеться? – запитала Магда, поставивши тарілку до мийки. – Адже ми шукаємо квітку...

– Цей йолоп, – розлючено кинув Гаррі, – сказав, що без мапи шукати не можна.

Магда зітхнула.

– Ну, гаразд, – мовила, подаючи Кроті чашку з компотом, – шукатимеш зі мною.

Уночі напередодні Івана Купала над містом прогуркотіла гроза. Синювате світло блискавиць раз по раз осявало подвір'я й усе здавалося якимсь нереальним: дерева, верба й поперечка для вибивання килимів виблискували в темряві, а кіт Чарівниці, який утікав стежкою від перших важких краплин дощу, скидався на чорну пантеру.

Магда, яка в житті нічого не виграла в лотерею й не перемогла в жодному, навіть найпростішому конкурсі, сиділа на підвіконні, записуючи на аркушику бажання. Брудний Гаррі Поттер, опершись підборіддям на віконце пральні, думав, що понад усе хотів би стати справжнім Гаррі Поттером, чарувати й мати власну сову, а Джек Горобець визирав у вікно своєї кімнати й нічого не знав про цвіт папороті.

Ранок видався сонячний і теплий, сонце швидко висушило калюжі, проте довкола досі пахло свіжістю, а з асфальту зникла пилюка. Час до обіду тягнувся немилосердно, а пообіддя, здавалося, не мало кінця. Лише коли на небі з'явилися рожево-кремові хмари, які віщували надвечір'я, мешканці подвір'я полегшено зітхнули. У ставку на луках заспівав

жаб'ячий хор, Лопушане Поле гірко запахло зеленню, а вікна помешкань осяяло тепле помаранчеве світло. Хвіртка до садка Чарівниці залишалася розчакнутою.

Наймудріший скликав усіх і глянув на годинника.

– Як ви знаєте, квітка папороті розцвітає опівночі, – оголосив він. – Але позиції треба зайняти вже зараз.

І всі попрямували в бік парку. Дорогою проминули гурт індіанців з «Елітного»: вождь племені вів перед із GPS-ом у руках, за ним менші воїни несли компас, атлас рослин і лупу. Найдужчий помахав їм рукою, жестом наслідуючи рухи гойдалки. Певна річ, один з-поміж індіанців роззирнувся за томагавком, та оскільки вождь поставився до цього не-схвально, удав, наче просто шукав носовичка. У парку вже потемніло. У світлі ліхтарів на доріжки лягали тіні дерев, десь у гущавині пугукала сова. По траві бігали собаки, кілька людей ще сиділо на лавках.

А на подвір'ї, у садку Чарівниці, гості ласували полуничним пирогом, посьорбували трав'яний чай і ділилися історіями, які раніше не наважилися б нікому розповісти. Велика зелена жаба нервово стрибала стежкою, а кіт Чарівниці сидів на стовпчику біля воріт нерухомо, мов вирізана з паперу фігурка.

Магда оперлася об ще теплий від сонця мур. На поперечці для килимів сидів Брудний Гаррі Поттер і протирав окуляри. Вітер розгойдував ліхтарики в садку, линув ароматний дим з люльки лікаря Амброжія, а гонихмарник Тимофій сипав з рукава якийсь сріблястий пил.

Щойно годинник вибив північ, лікар Амброжій покликав усіх на подвір'я на показ феєрверків, які купив тато Найгрубшого. На небі одна за одною з'являлися барвисті квітки й дивовижні пера небачених птахів, а Магда навшпиньках підійшла до садка Чарівниці. У червоному, зеленому й фіолетовому сяєві вона дісталася найвіддаленішого куточка, де росла папороть. За нею безшелесно, мов узувши оксамитні капці, ступав кіт, а за котом незграбно чалапала велика зелена жаба. Магда затамувала подих і ввійшла в гущавину папороті. Розгорнула зелене перисте листя, і її серце закалатало так лунко, що вона майже чула його биття. Дівчинка думала про канікули на морі, про кольоровий матрац, який погойдується на хвилях, про ніжний, мов вода, пісок, який можна пересипати з долоні

в долоню, сидючи на сонці, про крики чайок, що летять за прогулянковими катерами...

І раптом... Світло, що спалахнуло з-під листя, було таким яскравим, що Магда замружилася. А коли розплющила очі, побачила величезну квітку, чії пелюстки яріли всіма барвами веселки. Простягнула руку, але квітка шепнула:

– Спершу бажання...

Магда заплющила очі. Морський пляж загойдався й зник. Замість нього з'явилася хмара, що нагадувала корабель і темне подвір'я. Велика зелена жаба багатозначно квакнула. Магда простягнула руку й зірвала квітку. Дивлячись на небо, де досі з'являлися барвисті квіти, дівчинка прошепотіла три бажання.

У лікарні на краю міста високий худий лікар недовірливо похитав головою й укотре переглянув результати аналізів. А тоді повільно, мов уві сні, набрав телефонний номер...

На автобусну зупинку прийшли всі. Тато Найгрубшого справді чудово виглядав у морській формі, а Найгрубший мав на голові білу безкозирку із золотою облямівкою. Певна річ, він удавав, що сльози на очах були викликані алергією на сіно, та коли Брудний Гаррі Поттер урочисто пообіцяв подбати про Цифру, Найгрубшому зламався голос, і хлопець гучно висякав носа в картатий носовичок.

З боку «Елітного» примчав захеканий Джек Горобець із довгастим пакунком у руках, а за Джеком, явно не встигаючи, кумедними кроками причалапала якась дівчинка. Її шкіра мала ледь зеленуватий відтінок, ніби вона довго нездужала, а хворіла, мабуть, на горло, бо коли озвалася, то голос мала трохи скрипучий.

– Це тобі, – мовив Джек Горобець, простягаючи Найгрубшому пакунок.

Найгрубший добряче висякався, а кіт Чарівниці вигулькнув з-за Магдиних ніг і, забачивши зеленувату дівчинку, злостиво всміхнувся. Брудний Гаррі Поттер глянув на годинника, поплескав Найгрубшого по плечу, свиснув Цифрі й перетнув дорогу, якою саме під'їжджав автобус.

– Гаррі! – гукнула зеленувата дівчинка. – Гаррі, мо-о-о-жна мені з тобою?

І, не чекаючи на відповідь, побігла за хлопцем так швидко, як лише дозволяла її незграбна хода.

– Це бажання не було щирим, – пирхнув кіт Чарівниці, затуливши палець лапою.

Магда докірливо глянула на нього.

– Я нічого не казав, – заперечив кіт і почухався за вухом.

– Сподіваюся, – буркнула Магда.

Найгрубший помахав рукою вслід автобусу.

– Із принцесами завжди проблеми, – зауважив кіт. – То горошина, то віслуча шкура... Та якщо за цієї нагоди Гаррі перетворився на принца...

Магда саме збиралася щось відповісти, але враз на зупинці з'явився червоний автобус із табличкою «ВОКЗАЛ». Тато Найгрубшого закинув на плече справжнього моряцького мішка, а Найгрубший те саме зробив зі своїм рюкзакком.

– До зустрічі через два тижні! – гукнув він і спритно застрибнув до автобуса.

Сонце вже припікало, і лише в парку панувала приємна прохолода. Пан Короп раз по раз визирав з води, хапаючи ротом дрібних комашок, над головами дітей кружляли ластівки, а в чашечках квітів басовито бриніли джмелі. Найдужчий кинувся на траву. Шопен зняв кеди й занурив босі ноги в ставку, а Магда й кіт сіли в затінку. Джек Горобець зірвав кілька листків і, бродячи у воді, відправляв у незвідані далі зелені кораблі. Магда глибоко зітхнула, і її рука лягла котові на спину.

– Вище голову, – кіт м'яко штовхнув її пискотом. – Буде чарівно.

Тротуаром, із торбою, повною розмаїтих пакунків, ішла Чарівниця, а поруч – рудоволоса жінка в чорному.

– Пані Дора, – прошепотіла Магда. – Що вона тут робить?

Чарівниця зупинилася біля лавки.

– Оце і є Магда, – відрекомендувала вона дівчинку й шепнула щось рудоволосій на вухо.

– Магда... – голос пані Дори пролунав цілком приязно. Жінка нахилилася й поцілувала дівчинку в маківку. Її руде волосся пахло цитриною і якимись травами, а на шиї в пані Дори висів ланцюжок із кулоном у вигляді чорного kota. Пані Дора відкрила торбинку й вийняла звідти маленького пакуночка. Усередині був браслет, якого Магда ще в житті

не бачила: срібні коти й золоті риб'ячі кістяки, а що застібка здавалася міцною, то Магда відразу надягла браслет на руку.

– Широ кажучи, Івонка завдає чимало клопотів... – зітхнула пані Дора, роззираючись плесом ставка, на якому, мов зелені тарелі, погойдувалися листки водяних лілій. – Проте...

Чарівниця всміхнулася під ніс і змовницьки підморгнула Магді.

– Ці сучасні звички, – зітхнула вона, щойно пані Дора зникла за деревами.

– Чомусь я ніяк не звикну до пирососів, – буркнув кіт. – Надто багато галасу.

– Якби всі мали пирососи, – докинув Шопен, – то хто б користувався поперечками для вибивання килимів?

Наймудріший здригнувся. Подвір'я без поперечки точно вже не було б тим самим подвір'ям.

– Слухай, – замислився раптом Найдужчий. – А якщо ми станемо завеликими, щоб бавитися на подвір'ї?

– Ми? – здивувався Джек Горобець, трусонувши кольоровими дредами. – Лишень якщо... – і замовк.

Над верхівками дерев безшелесно пролетіли дві мітли.

Тим часом Найгрубший поклав рюкзак обіч татового морського мішка й зайняв місце біля вікна.

– Ну що, сину, – усміхнувся тато. – У нас попереду чудові канікули.

Найгрубший кивнув головою. Подумав про друзів – і йому стало якось дивно порожньо.

– Це лише два тижні, – нагадав тато. – А твої друзі?

– На подвір'ї залишаються тільки Магда, Кротя й Гаррі з братиками та сестричками, – розговорився Найгрубший, і щоразу, коли називав ім'я когось із друзів, йому здавалося, наче бачить їхні обличчя. – Гаррі працюватиме у притулку для тварин, бо доглядає Цифру...

– Цифру? – здивувався тато. – А що це таке?

Найгрубший перевів подих.

– Розумієш, тату...

За вікнами потяга пробігали села, поля, гаї й темні плями далеких лісів. Так-так-так, – стукотіли колеса, а Найгрубший розповідав,

розповідав, розповідав, а його тато слухав так уважно, ніби розмовляв з кимсь дорослим.

– А пам'ятаєш, – несподівано запитав він, – як ти образився, коли я не захотів купити квартиру в... як ви називаєте отой комплекс?

– В «Елітному», – підказав Найгрубший.

– Атож, в «Елітному», – погодився тато.

Найгрубший відчув, що червоніє. Тато поплескав його по плечу й зняв з полиці довгастого пакунка.

– Подивимося, що там усередині? – запропонував, і коли Найгрубший кивнув головою, тато розгорнув кольоровий папір.

У пакунку була дерев'яна скринька з вигадливим замочком. У замочку стримів невеликий срібний ключик.

– Відкрий.

Найгрубшому голосно закалатало серце. Він обернув ключика в замку. Запахтіло сандаловим деревом. Щоправда, Найгрубший ніколи не нюхав сандалового дерева, але це слово дуже пасувало до незвичайного запаху. У скриньці, загорнутий у шелесткий папір, лежав справдешній старий морський бінокль! Найгрубший приклав його до очей, відрегулював різкість і... У круглому вічку, наче в магічній кулі, він побачив подвір'я. На лавці біля поперечки для килимів сиділи разом Магда, Кротя і Джек Горобець. Останній навіть помахав йому рукою. Біля смітника Найдужчий показував Шопенові нескладні прийоми дзюдо, а Шопен захищався з удаваним переляком. Наймудріший вивчав якусь грубезну книжку. Чарівниця накривала стіл під кущем ясмину, а рудоволоса пані Дора гладила кота, що сидів на мурі. Найгрубший спрямував бінокль на схід. З будівлі притулку для тварин виходив Гаррі із зеленою дівчинкою, і кожне вело на повідку собаку. Поруч метушилася Цифра.

– І що ти бачиш? – тато Найгрубшого простягнув руку до бінокля й припав до нього очима. За хвилину його обличчя осяяла усмішка. – У найпершому ж порту купимо мамі гарний разок бурштину, – несподівано сказав він.

Найгрубший радісно кивнув головою, а тоді взяв бінокль, і доки за вікнами потяга не стемніло, дивився то на краєвиди, то на подвір'я. Два-тиж-ні-два-тиж-ні, – вистукували колеса потяга, і голова Найгрубшого

поступово важчала. Він ще раз глянув у бік парку, де на поверхні ставка дрейфувала зелена флотилія Джека Горобця, і заховав бінокля до скриньки. Хлопець спав, коли тато вкрив його моряцькою курткою, і спав, коли потяг дедалі наближався до моря.

А з подвір'я вже зникли всі діти. Поволі згасали вікна будинків, а на небо викотився срібний місяць.

– Можемо влаштувати собі невеличкий шабаш, – запропонувала Чарівниця, підсуваючи садового стільця вчительці природознавства. Пані Дора встала й попрямувала до хвіртки. – Залишіться, – запропонувала господиня, і зворушена пані Дора легенько вклонилася. – Та гаразд уже, – усміхнулася Чарівниця й запалила лампу.

Тротуаром, розганяючи хмару хрущів, наближалися лікар Амброжій і гонихмарник Тимофій, який залишав за собою мокрі сліди.

РОМАНТИЧНИЙ РОЗДІЛ

День за днем на подвір'ї залишалося дедалі менше людей.

Найдужчий поїхав у табір дзюдоїстів наступного дня після Найгрубшого, Наймудріший – в астрономічний табір, Шопен з оркестром музичної школи – за кордон, а Брудний Гаррі Поттер щоранку йшов до автобусної зупинки й зеленим автобусом їхав до притулку для тварин.

Спершу Магду дуже смішило те, як Гаррі намагався дістатися зупинки, аби його не помітила зелена дівчинка, яка – невідомо чому – вподобала його товариство. Побачивши, що від зеленої не відкараскаєшся, Гаррі махнув рукою, і тепер сам слухняно чекав із чверть години, доки ця шмаркачка не з'являлася з-за рогу.

Магда все дуже докладно описувала Кроті, й обидві реготали до сліз. Та хіба довго сміятимешся лише вдвох на тихому, безлюдному, наче вимерлому подвір'ї?

Кіт Чарівниці ж навпаки – насолоджувався блаженним спокоєм, простягався на лавці, залишаючи Магді хіба що малесенький шматочок, на якому ледве б помістилося навіть найменше кошеня із пральні.

У садку Чарівниці вечорами збиралися всі чарівниці, деякі – і це викликало в kota невдоволення – приходили зі своїми котами, відвідуючи при нагоді лікаря Амброжія. Тоді кіт Чарівниці видирався на дах смітника й дивився на зорі.

Коли Кротя й мама засинали, Магда вислизала на подвір'я й разом з котом дивилася на небо.

– Оце сузир'я зветься Велика Миша, – повідомив якогось разу кіт. – А там, з іншого боку, – Мала Миша.

– Точніше, Великий Віз і Малий Віз, – заперечила Магда, але кіт лише зневажливо пирхнув.

– Не розумію, навіщо котові знадобився віз?!

І подався в бік Лопушаного Поля. Магда тоді подумала, що пес лікаря Амброжія там само бачить, мабуть, Велику Кістку й Малу Кістку.

– А я бачу тільки воза, який собі їде кудись без мене, – шепнула дівчинка.

З-за шафи виповзла розкуйовджена тінь, а за нею – Джек Горобець. Хоч волосся йому й відростало досить швидко, та він досі носив магичні дреди Чарівниці.

– Усесвіт чорний, – мовив Джек, – а більшості зірок, на які ми дивимося, може, уже й не існує.

Магда здригнулася. Не дуже приємно дивитися на зорі, яких уже, може, і немає.

– А можна перевірити, які з них є? – спитала вона з надією в голосі.

– Запитаємо Наймудрішого, коли повернеться додому, – відповів Джек, ліг на лавці й показав пальцем на маленьку ясну зіроньку над самим будиночком Чарівниці. – Ось ця точно існує, – сказав.

Магда недовіжливо глянула на золоту крапочку.

– Звідки знаєш?

– Тимофій мені сказав.

Магда ляснула себе рукою по лобі. Хто ж краще за гонихмарника міг знати, котра зірка ще зірка, а котра – лише вогник...

Чарівниця, як завжди, приземлилася так, що ніхто не бачив, як вона злазить з мітли. Витягла з кишені спідниці годинника й постукала по скельцю.

– Уже північ, – відповів годинник, глянув на дітей і несхвально наморщив циферблат.

Магда стинула плечима.

– Зараз канікули, – буркнула вона.

– Ой! – вигукнула Чарівниця. – На смерть забула!

Вона сіла поруч із дітьми й простягнула їм пряники.

– Коли ти вже на пенсії, – додала, – час плине по-іншому.

– Так-так, – вторував їй годинник.

Ніжні пряники просто танули в роті, а всередині них була малинова начинка.

– Смакота, – промимрив Джек з повним ротом.

Чарівниця поправила капелюшка, і раптом з-за стрічки, яка оточувала тулію, випало щось невеличке, щось, що покотилося травою, яскраво сяючи. Джек нахилився й простягнув Чарівниці крихітну зірку.

– Якщо вже йдеться про час... – Чарівниця глянула на небо. – Тимофій попрохав мене, щоб я відправила її на небо. Він недавно відвідав зірковий дитячий садочок, і саме цю можна було випустити.

Зірочка легенько ворухнулася.

– Можна випустити її в парку, – запропонував Джек Горобець, але Чарівниця заперечно похитала головою.

– Ні-ні. Треба приклеїти її десь високо. Зірка – це тобі не горобець, – додала вона, і Джек почервонів.

Магда схилилася над зіркою.

– А якщо вилізти на горіх... – запропонувала вона, запитально глянувши на Чарівницю.

– На самісінький вершечок, – докинув Джек.

Чарівниця аж у долоні сплеснула. Підвелася з лавки й розгладила спідницю. Запхнула зірку за стьожку на капелюшкові, й усі троє рушили в бік Лопушаного Поля, край якого ріс старий горіх. Листя лопухів вилискувало в місячному світлі, у ставку тривав жаб'ячий концерт, взуття обважніло від вечірньої роси. Магда задерла голову й глянула вгору.

– Я піду першим, – сказав Джек і взяв з рук Чарівниці зіроньку.

Маленька зірка пищала й неспокійно вовтузилася, тому Джек заховав її до кишені штанів і заходився спинатися драбиною, а Магда – за ним. Гілки ставали чимраз тонші й тонші, і раптом, над самісінькими їхніми головами зблиснули золоті очі. Кіт Чарівниці спустився двома гілками нижче й простягнув лапу Джекові.

– Вище не залізеш, – замуркотів він.

І тоді Джек простягнув йому зірку. Кіт обережно схопив її зубами і, гілка за гілкою, видряпався на самісінький вершечок горіха.

– Ну, то де клеїмо? – спитав він і лизнув зворотний бік зірки, ніби поштову марку.

Чарівниця обійшла горіх, дивлячись угору.

– Не знаю, що ви на це скажете, – звернулася вона до Магди й Джека, які сиділи на середині дерева, – але, може, тут?

Кіт зіп'явся на задні лапи й сильно притиснув зірку до темного неба. Та замиготіла і, зовсім по-котячому, влаштувала собі зручну ямку. Кіт Чарівниці спустився вниз і критично глянув на свою роботу. Крихітний золотий вогник миготів над самісіньким подвір'ям...

Магда розплющила очі. Щось м'яке торкнулося її обличчя, і вона зазирнула просто в золоті очі.

– Час спати, – нявкнув кіт.

– А зірка? – Магда роззирнулася довкола.

Кіт зістрибнув на землю.

– Яка зірка? – запитав він.

– Та, яку ти...

– Теж іще, – пирхнув кіт Чарівниці. – Щоб я займався якимись зірками? Я що – романтик чи філософ?

І подався геть, помахуючи хвостом. Магда протерла очі й глянула на небо. Над самим подвір'ям сяяла маленька золота зірочка, якої – Магда ладна була запрягтися – вона досі ніколи не помічала.

А посеред квітів кіт Чарівниці, гадаючи, що його ніхто не бачить, нюхав матіолу...

ЧОРНА ДІРА

Наймудріший крадькома вислизнув крізь незашнурований брезент іззаду намета. Зрештою, зробив він це задля годиться, власне кажучи, для себе, бо в таборі був наймолодшим, і ніхто не звертав на нього уваги.

Хіба що бородатий Пан Астроном, який ще в потязі завів з ним розмову про чорні діри.

– Чорна діра в нього в зубі, – захихотів якийсь довготелесий підліток з ріденькими жмутиками волосся на підборідді.

Наймудріший почервонів, бо й справді, перед від'їздом до табору йому дивом удалося уникнути відвідин стоматолога... Але він нічого не відповів, а вслухався в одноманітне стукотіння коліс. Відтоді Наймудріший намагався бути невидимим, так само, як найменше кошеня із пральні.

Наймудріший затулив дірку в брезенті й збіг вузькою, порослою травою стежкою до озера. По той бік, там, де чорніло пасмо лісу, висів величезний місяць. Наймудріший глянув на озерне плесо. Обличчя місяця ледь брижилось, а на поверхні води розходилися чимраз ширші кола. Десь далеко пугукала сова. Наймудріший ступив на дерев'яний місток і ліг горлиць. Над головою висіло велетенське темно-синє склепіння, на якому миготіло море зірок. Деякі з них він знав, тож привітав їх усмішкою, мов давніх знайомих, і ладен був заприсягтися, що й вони відповіли йому, якимось по-особливому підморгнувши. Подумав про всі зорі,

які блищали тепер над подвір'ям, про Магду й Джека, про Чарівницю та її велемудрого kota, аж раптом... Протер очі й недовіжливо знову глянув у небо. Далеко на півдні замиготів маленький вогник. Вогник, якого ще вчора не було! Він сяяв якось тепло і... – Наймудріший довго міркував, перш ніж знайшов відповідне слово: зухвало. Це явно не літак, бо той не стояв би на місці. Це просто було щось, що з'явилося зовсім несподівано й дозволило Наймудрішому, наймолодшому з-поміж усіх у таборі, побачити його.

Наймудріший повільно підвівся, намагаючись не галасувати, ніби найменший необережний рух міг злякати таємничу з'яву. А тоді, затамувавши подих, позадкував у бік табору.

Пан Астроном міцно спав, укритий коцом по самісіньку шию, і коли Наймудріший легенько штурхнув його в плече, пробурмотів щось незрозуміле й повернувся на другий бік. Наймудріший смикнув за ріжок коца.

– Що трапилося? – Пан Астроном розплющив спершу одне, а тоді й друге око, почухав бороду й сів на ліжку.

– Я... я... – Наймудріший на мить завагався, а тоді швидко проказав, – Здається, я відкрив нову зірку!

Пан Астроном протер очі, поколупав пальцем спершу в правому, а тоді й у лівому вусі, неначе збирався перевірити, чи не причулося це йому, а тоді попрохав Наймудрішого повторити те, що він щойно сказав.

– Нову зірку... – здивувався він і встав з ліжка.

Наймудріший миттю втупився в землю, щоб не пирхнути сміхом, бо Пан Астроном був убраним у трикотажну піжаму з усміхненими місяцями. І обоє – Наймудріший і Пан Астроном у піжамі й з далекоглядною трубою в руках – попрямували до причалу.

Таємничий вогник досі горів над містком, віддзеркалюючись у воді. Пан Астроном приклав далекогляд до ока й дивився довго, недовіжливо хитаючи головою. А тоді простягнув трубу Наймудрішому, і хлопець зблизька побачив дивну зірку, яка мала пляму посередині. Пляма, невідомо чому, нагадувала слід котячої лапи...

Наймудріший разом з Паном Астрономом до ранку визначали сусідні зірки, і коли над озером зійшло сонце, а прибережні комиші сповнилися

пташиного галасу, Пан Астроном заявив, що новий небесний об'єкт був помічений якраз над містом, звідки вони приїхали... Якийсь внутрішній голос підказав Наймудрішому, що більше інформації можна отримати від Чарівниці, проте – бо ж в астрономії немає місця для внутрішніх голосів та сумнівів – хлопець швидко відкинув цю думку.

Магда прокинулася пізніше, ніж звичайно, точніше її розбудив листоноша, який приніс рекомендованого листа мамі й кілька листівок, адресованих Магді. Перша мала закордонний штемпель, її відіслали в якомусь далекому порту. Магда відразу відчула на обличчі легенький повів ранкового бризу. Друга листівка, із зображенням товстого борця сумо з обличчям Найдужчого, прийшла із тренувального центру в горах. Третю вислали на Мазурах, і зміст її був дивним і дуже плутаним. Магда кілька разів перечитала написане, а тоді зрозуміла, що йдеться про нове небесне тіло, котре відкрив не хто інший, як Наймудріший власною персоною, який у постскриптумі прохав, аби – якщо це тільки можливо – Магда надіслала йому чорну діру.

– Із глузду з'їхав, – сказала Магда, намащуючи хліб плавленим сирком.

– Усі науковці трохи... тее, – заявила Кротя.

Магда налила до чашок гаряче какао.

– Звідки ми йому візьмемо чорну діру? – запитала вона.

– Чарівниця точно щось придумає, – рішуче мовила Кротя й заходилася їсти.

Після сніданку, коли кухню прибрали, посуд помили й підготували овочі для супу, Магда й Кротя подалися до будиночка Чарівниці. Чарівниця надягла рожевого фартуха, бо саме розливала по пляшках малиновий сік, і страх не любила, щоб плями на одязі були помітними. Знайшла окуляри, прочитала листівку від Наймудрішого, а кіт весь час зазирає їй через плече.

– Нова зірка... – Чарівниця всміхнулася під носом, а кіт, невідомо чому й геть недоречно заговорив, як він ненавидить запах матіоли. Магда пропустила це повз вуха. – Чорна діра... – Чарівниця кинула погляд на плетеного кошика з речами, які слід було полагодити. – Здається мені,

що... – вона відкрила кошика й вийняла звідти чорну вовняну шкарпетку. Шкарпетка явно належала Брудному Гаррі Поттеру, бо на п'ятці в неї красувалася величезна дірка. – Мабуть, це підійде, – вирішила вона, махнула чарівною паличкою й загорнула шкарпетку в блакитний папір.

А тоді вручила пакуночок Магді, наказавши не розгортати папір, а негайно покласти це в конверт і надіслати Наймудрішому. Магда відклала шкарпетку на підвіконня й допомогла Чарівниці віднести повні пляшки до комори. Вишикувала їх так, аби вже з порога було видно етикетки, і повернулася на кухню. Кіт, що саме зістрибував з підвіконня, не викликав у неї найменшої підозри. Він потерся їй об ноги так, наче був звичайнісіньким собі котом, – і вийшов у садок.

Магда запакувала шкарпетку разом з папером у конверт із бульбашками, а працівниця пошти приклеїла біля марки блакитну наклейку з написом «ПРІОРИТЕТ», щоб Наймудріший міг отримати свою посилку вже наступного дня.

Тим часом в астрономічному таборі вирували емоції. Кожен хотів потиснути руку Наймудрішому, а Пан Астроном установлював біля причалу мудрованого телескопа. За табором розбивали намети телевізійники. Двійко незалежних журналістів вешталися по всій території, яку з міркувань безпеки обгородили спеціальною стрічкою. Тому листоноші, який з'явився в таборі, розмахуючи конвертом, на хвилину здалося, наче він грає роль у своєму улюбленому серіалі «X-файли».

Наймудріший непомітно заскочив до намета й відкрив конверт. Спершу прочитав Магдиного листа з підкресленим червоною ручкою «розпаковувати обережно», а тоді заховав шкарпетку на самісінькому дні рюкзака.

Довготелесий розумаха зазирнув до намета.

– Ага, ось ти де, Копернику наш, – уїдливо мовив він. – Чудово, чудово... Спершу інтерв'ю, лише потім спостереження... А star is born.

І пішов геть.

Правду кажучи, Наймудрішого страшенно втомлювала вся ця біганина, галас і питання, на які він гаразд не вмів відповісти, бо за нього це робили дорослі. Йому здавалося, що він стоїть із роззявленим ротом, мов

якийсь йолоп, і його дедалі більше драгувало те, що всіх цікавить не він, і не зірка, а фірма, яка подарувала телескоп учасникам табору.

Увечері всі зібралися на причалі довкола телескопа, і коли над містком з'явилася зірка, загукали «вау», заплодували та закричали «браво». А зірці й байдуже, вона лише сяяла веселим, яскравим світлом, і Наймудріший ладен був присягтися, що вона йому змовницьки підморгувала...

Наймудріший заплющив очі й побачив, як подвір'я поринає в сон, а кіт Чарівниці нюхає матіолу посеред квітника. Угорі яскраво сяяла його маленька зухвала зіронька. Наймудріший вибрався з натовпу й помахав їй рукою, а зірка радісно замиготіла.

– А де ж це наш відкривач? – пролунав чийсь гучний голос.

Наймудріший заховався в кущах. Яким же був його подив, коли хлопець побачив, що він не сам.

– Цить, – прошепотів Пан Астроном і потягнув Наймудрішого за руку на галявину посеред лісу. – Звідси її видно краще.

– Невже вони мусять робити довкола цього стільки галасу? – запитав хлопець, прикладаючи далекоглядну трубу до ока.

Слід котячої лапи став немовби виразнішим.

– На жаль, так, – відповів Пан Астроном. – Так уже є... Людям потрібна сенсація.

Наймудріший насупився.

– Справді? Ну, то вони її отримають! – заявив він рішуче.

І помчав до намету, де на дні рюкзака лежала шкарпетка.

– Що це таке? – здивувався Пан Астроном.

– Найімовірніше, чорна діра, – пояснив Наймудріший і розірвав блакитний папір.

Шкарпетка розгорнулася на всю довжину й легенько здійнялася догори. А тоді трохи збільшилася, показуючи дірку на п'яті. І вилетіла з намету, а Наймудріший і Пан Астроном насилу за нею встигали. Шкарпетка зупинилася там, де стояли два фургони телебачення, потягнулася геть, як кіт, і голосно плямкнула. Два фургони зникли, мов їх і не було. А тоді заходилася коло незалежних журналістів, котрі знай розпитували

учасників табору. Не минуло й чверть години – і на причалі стало тихо та спокійно, як раніше. Кожен по черзі міг подивитися в око телескопа, а в комишах кумкали жаби. Озерним плесом пливла качка-мама з вервечкою дітей, а місяць відбивався у воді, мов у дзеркалі.

– Пробач мені того Коперника... і що я ото бовкнув про дірку в зубах... – сказав довготелесий, зічнено поскубуючи щось, що він вважав бородою, а тоді поступився Наймудрішому місцем біля телескопа.

ЧЕРЕШНІВІ ЧАРИ

Магда й Кротя від самого ранку господарювали на кухні Чарівниці. На підлозі стояло відро, повне черешень, які напередодні зібрав Брудний Гаррі Поттер. Кротя виймала з ягід кісточки, а Магда, стоячи біля печі, варила сироп. Чарівниця шукала в льоху слоїки, а кіт – як це завжди буває в таких випадках – ходив з павутинням на вусах. Коли цукор у мідній каструлі перетворився на золотавий сироп, Чарівниця висипала до нього черешні й помішала дерев'яною ложкою. У кухні запахло соком і карамеллю.

Аромат був таким сильним, що крізь прочинене вікно дістався подвір'я, і ротик наймолодшого із братиків Гаррі наповнився слиною. Малий Поттер сидів на газоні біля квітника з матіолою й грався двома машинками, які скидалися на справдешні телевізійні фургони. Малюк бавився в катастрофу. Щоправда, він не знав, що то було: землетрус, цунамі чи виверження вулкану, але два телевізійні фургони вже були в дорозі.

Коли сироп почав густішати, Чарівниця простягнула Магді паперові серветки й ножиці, а тоді показала, як вирізати в них мереживні візерунки. У принципі, Магда вважала, що солідні чари виявилися б у цьому випадку набагато дієвішими, та позаяк їй і так було нічого робити...

Кротя подавала слоїчки, Чарівниця наповнювала їх ягодами, а Магда міцно закручувала й прикрашала кожен серветкою.

- Це на подарунки? – запитала вона, і Чарівниця всміхнулася.
- І так, і ні, – відповіла. – Коли настане зима, ми з’їмо їх усі разом.

А в гарному слоїку вони смакуватимуть ще краще.

- Але вони й так смачні, – наполягала на своєму Магда.

Чарівниця стягнула павутину з котячих вусів, згорнула її кулькою й вкинула до ящика із дровами.

– Сто років тому люди дуже турбувалися про такі дрібниці, – нагадала вона. – А ми ж домовлялися, що коли ти сюди приходиш, то тут якраз і є сто років тому...

Магда раптом глянула на своє відображення в шибці буфета й аж закліпала очима. Із шибки на неї дивилася дівчинка в синій сукенці з матроським комірцем.

– Ну, от і все, – оголосила Чарівниця, дивлячись на слоїки, що вишикувалися рівненьким рядочком. – Сім, десять, п’ятнадцять...

– Двадцять п’ять! – переможно вигукнула Кротя, чії пальчики швиденько пробіглися по кришечках.

Чарівниця віднесла слоїки до льоху й поставила їх на почесному місці. Магда згорнула зі столу обрізки паперу й викинула до печі. А тоді взяла Кротю за руку, і вони разом вийшли в садок. Кіт із блакитним бантом на шиї, що чимчикував газоном, бурмотів щось не дуже схвальне про мандрівки в часі, а стежкою пробіг маленький хлопчик, котячи перед собою дерев’яне колесо. Магда інстинктивно стиснула Кротину руку.

– Що сталося? – допитувалася сестричка.

– Нічого, крім того, що немає нашого дому і... і все виглядає по-іншому, – затинаючись промовила Магда, а Кротя у відповідь міцно стиснула її руку.

– Це тільки чари, – запевнила вона.

Кіт із блакитним бантом гидливо зморщив носа. На місці будинків простягався парк із величезним ставом посередині. Ставом плив човен, у якому сидів хлопець, як дві краплі води схожий на Брудного Гаррі Поттера.

– Усе це було б класно, – прошепотіла Магда, якій сподобався матроський комірець, – якби не те, що наші будинки зникли...

Тротуаром, постукуючи підборами, пройшла вчителька природознавства в солом'яному брилику набакир, убрана геть як Мері Поппінс з ілюстрації в книжці. Лікар Амброжій у штивному циліндрі та з пухнастими бакенбардами дуже нагадував kota Чарівниці. А на лавці сиділа маленька дівчинка з порцеляною лялькою.

– Добридень, – привіталася вона, побачивши Магду й Кротю. – Мене звуть Маріанна, а вас?

– Чарівниця... – прошепотіла Магда. – Чарівниця сто років тому...

На щастя, дівчинка цього не почула, а встала з лавки й простягнула Кроті ляльку.

– Ми мешкаємо ось тут, – і вказала пальцем на невеликий будиночок, оточений кам'яним муром. – Ходімо до мене, мама приготує нам підвечірок.

Магда й Кротя побігли за дівчинкою через газон, а за ними підстрибом подався кіт із блакитною стрічкою.

– Залишилося чверть години черешневих чарів, – муркотів він сам до себе, а тоді сів на східцях і заходився відлічувати.

Дівчинка зупинилася біля муру й витягла з нього цеглину.

– А це – мій таємний сховок, – пояснила вона, виймаючи з отвору маленьку коробочку.

Відкрила її й показала Магді золотого перстеника із блакитним камінцем. Камінець нагадував незабудку, і перстеник якраз підходив до Магдиного пальця.

– А тепер додому! – вигукнула дівчинка. Заховала коробочку в мурі й загулила цеглиною.

– У нас теж є такий сховок, – почала Магда, але вмовкла, бо поруч із будиночком не було ані кущів ямину, ані шафи, ані смітника й поперечки для вибивання килимів.

Мама дівчинки посадовила гостей за стіл, на мереживній скатертині розставила порцелянові блюдця й на кожне поклала ложку варення.

– Смакота, – пробурмотіла Кротя.

– Цьогоріч варення напрочуд удалося, – мовила Чарівниця, ставлячи на підвіконні блюдечко з вершками для kota.

Магда глянула в шибку буфета. Побачила жовту футболку й блакитну шпильку у волоссі. А настінний годинник із захриплою зозулею показував шосту вечора. Чарівниця вручила Магді слоїк із черешневим варенням у подарунок для мами. Кротя, чиї ніжки знали дорогу напам'ять, дійшла до хвіртки й поклала руку на кам'яний стовпчик. Один із каменів поворухнувся – і впав просто до ніг Чарівниці.

– Ви тільки гляньте! – вигукнула Чарівниця. – Я геть про нього забула!

– Про що? – запитала Магда.

– Про сховок, – відповіла Чарівниця.

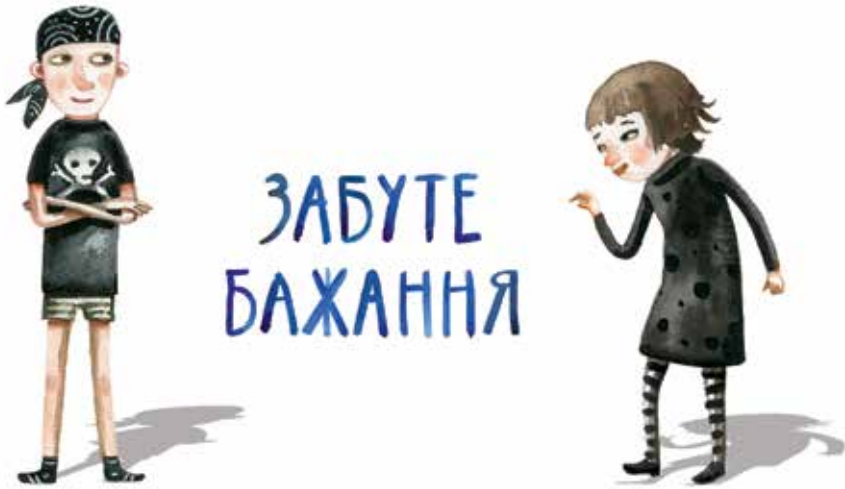
Нахилилася й вийняла з отвору маленьку коробочку. Заглянула до неї й усміхнулася.

– Схоже, я щось для тебе маю, – вигукнула вона.

Магда зазирнула їй через плече. На долоні Чарівниці лежав золотий перстеник. Він був дуже старий, із камінцем у формі квітки незабудки, і підійшов на Магдин палець, немов створений саме для нього.

– Подумати лишень, він пролежав тут сто років, а я геть про нього забула...

Камінець весело підморгнув, вітаючись із Магдою, наче з давньою знайомою. Чарівниця якусь хвилину дивилася вслід дівчаткам, а тоді витягла з кишені фартуха чарівну кулю. Протерла її краечком спідниці й зазирнула вглиб. Із зеленої глибини виринула невеличка постать дівчинки з порцеляною лялькою. Дівчинка помахала Чарівниці рукою, і та всміхнулася їй у відповідь. А кіт, удивляючись у кулю з висоти стовпчика біля хвіртки, побачив маленьке, чорне мов чорнило, кошеня із блакитною стрічкою на шиї...

Голосний грюкіт у двері вихопив Магду зі сну. Так стукати міг лише Найгрубший, і саме він, власною персоною, стояв у дверях. Магда закліпала очима. Хлопець на порозі з моряцьким мішком на плечі хіба що трохи нагадував Найгрубшого. На засмаглому обличчі весело блищали сині очі, до того ж, він, здається, трохи підріс.

– Привіт, Магдо, – привітався хлопець і трохи незграбно тицьнув їй до рук великий, оправлений у шкіру, записник. – Це тобі.

Магда відкрила записника на першій сторінці.

– *Щоденник подорожі*, – прочитала вголос. Сторінки були списані похилим почерком, де-не-де Найгрубший вклеїв листівки й фото. – *Коли я глянув у бінокля й побачив, мов на долоні, моє подвір'я, то зрозумів, що це те місце, куди я завжди повертатимусь...*

Найгрубший закрив записника.

– Читатимеш потім. Я все записував, бо... розумієш... я не вмю розповідати й багато чого б забув...

Магда поклала записника на письмовий стіл.

– Тоді побачимося ввечері на подвір'ї, – сказала вона. – І пошли когось по Джека.

Найгрубший перекинув мішок через плече й пішов геть, ледь помітно погойдуючись, мов справжній морський вовк. Він учився так ходити цілі два тижні.

Магда сіла біля столу й заходилася переглядати кольорові листівки. На деяких сторінках Найгрубший приклеїв засушені водорості чи маленькі мішечки з піском далеких пляжів, або етикетки від пляшок. З кожного аркуша просто Магді в обличчя віяв морський вітер, і дівчинка почувалася так, неначе це вона щойно повернулася з подорожі. Звісно, у записнику не забракло фотографії рудого корабельного кота, який солодко спав на скручених линвах. Магдиною спиною пробігли дрижаки: кіт Чарівниці, обдарований неймовірно бурхливою фантазією й жагою пригод нізачо не повинен побачити це фото. Якби йому щось спало на думку, то Чарівниця перетворилася б на пів Чарівницю, бо ж усім відомо, що кіт – такий самий невід’ємний атрибут Чарівниці, як і мітла, і гостроверхий капелюх.

Магда заховала записника до шухляди столу й дала Кроті одяг. Потім обидві збігли сходами на подвір’я. Тротуар був трохи мокрим після нічного дощу, кошенята із пральні сиділи рядочком на лавці, а Брудний Гаррі Поттер наповнював миски кормом. Лікар Амброжій ішов гуляти із собакою, а з відчиненого вікна в будиночку Чарівниці долинав аромат ячмінної кави. У калюжі біля смітника купалися горобці. Кіт Чарівниці сидів на стовпчику огорожі й мив собі вуха. Подвір’я, як і щоранку, прокидалося.

Та попри все, день обіцяв бути іншим, ніж звичайно: на тротуарі біля будинку номер 25 стояв меблевий фургон, з якого вантажники виносили стільці, гумбочки, коробки й коробочки. Магда пригадала той день, коли в наріжному помешканні на першому поверсі, у тому самісінькому будинку, оселився Шопен.

– Аби ж тільки хтось хороший був... – замріялася вона.

– Трете бажання... – шепнув чийсь голос просто Магді на вухо. – Бажання, про яке ти забула...

– Тут оселиться хтось новий, – пояснила Магда Кроті, і дівчатка побігли до будиночка Чарівниці, щоб повідомити їй новину.

Чарівниця всміхнулася й на хвилинку вийшла до іншої кімнати, щоб поглянути в кришталеву кулю. А коли повернулася, вираз її обличчя був дуже таємничим.

– Чомусь мені здається, що йдеться про забуте бажання, – заявила вона, – бо ти ж не проказала всі три?

Магда заперечно похитала головою. А Чарівниця вже витягала з буфета додаткові чашки й улюблені Кротині булочки.

– Нині ввечері, – сказала Кротя, – на подвір'ї будуть спеціальні збори.

Чарівниця присіла на краєчок стільця й глянула на бляшанку з печивом.

– Що ж, треба вичарувати трохи тістечок, – зауважила вона.

Чорний кіт Чарівниці підняв голову й кинув сумовитий погляд у бік комори, де на найвищій полиці стояв горщик зі сметаною.

День минав швидко. Магда зняла з балкону суху білизну й порозкладала все на полицях у шафі, а поверхом нижче Найгрубший загортав у кольоровий папір сувеніри, привезені для друзів. Серед них були екзотичні мушлі, мініатюрні кораблі в пляшках, закордонні сірники, камінчики з далеких пляжів і все, що лише можна купити біля порту. Звісно, не забув він ані про Чарівницю, для якої привіз цілу торбинку сушених фіг, родзинок та горіхів для пряників, ані про лікаря Амброжія – йому купив дерев'яну сопілку для приборкування змій. Щоправда, на Лопушаному Полі ніхто досі не бачив змій, та пригадуючи пригоду з нудьгою, Найгрубший дійшов висновку, що обачність ніколи не буває зайвою. Вчителька природознавства мала отримати фотографії дельфінів та летючих риб, зроблені ніким іншим, як Найгрубшим власною персоною.

– Підеш до Джека? – попросив Найгрубший Найдужчого, чия особа давно викликала повагу в мешканців «Елітного».

Найдужчий пошукав поглядом кота, але той міцно спав на кам'яних східцях перед будиночком Чарівниці й ледве ворухнув вусами, коли хлопець його покликав.

Найдужчий повернувся так швидко, що Найгрубшого охопили сумніви, чи той узагалі дійшов до «Елітного».

– Індіанці? – уїдливо запитав він, та Найдужчий похитав головою.

– Гірше, – відповів. – Там нікого не було. Нікогісінько. Ніби... – тут він на мить затнувся. – ніби всі вимерли.

Найгрубший почухав голову.

– Може... Може, Джек у лікарні. Обстежується...

– Може, – погодився Найдужчий.

Найгрубший глянув на невеличкого пакуночка з написом «Джек Горобець» і здригнувся. А над подвір'ям вечір гнав кольорові хмари. Вони сунули з-за міста: срібні – пошарпані, мов гірські вершини, білі – пухнасті, як перські коти, а ще червоні й золотисті, як шифонові стрічки на прилавку Магдиної мами. Коли всі вони зібралися в одному місці, вітер припинився, а з-за рогу вийшов гонихмарник Тимофій, як завжди залишаючи сліди мокрих чобіт.

– Ну, як? – спитав він, поглядаючи на небо.

– Ох! – вигукнула Магда, підхопившись із лавки.

Найдужчий, Найгрубший і Брудний Гаррі Поттер від здивування широко розплющили очі. На небі видніли казкові краєвиди – гірські вершини, укриті сніговими шапками, зеленаві пагорби, порослі лісом – немовби якась невидима сила перенесла їх у дивовижну зачаровану країну.

– Тимофію! – вигукнула Чарівниця, що саме підходила з полумиском тістечок. – Бачу, ти таки постарався!

– Може, розповіси про смерч? – запропонував лікар Амброжій, який ішов за Чарівницею із дзбанком малинового соку й склянками на срібній таці.

– Той, що з'явився перед контрольною роботою в школі? – гонихмарник Тимофій голосно засміявся, зупинився й вилив воду із чобіт, роззирнувшись спершу, чи поблизу ніде немає кота.

Але кіт Чарівниці з таємничою усмішкою сидів на стовпчику біля воріт і зістрибнув лише тоді, коли остання краплина всоталася в траву.

– А я дещо знаю, – промуркотів він, проходячи повз Магду. – Квартира номер вісім...

Він не закінчив, зате встиг відстрибнути вбік, ухилившись від капця.

– Ваш капець, пані Маріанно, – сказала вчителька природознавства, останньої миті впіймавши капця.

– А й справді, – відповіла Чарівниця, невинно всміхаючись, а лікар Амброжій нахилився й надяг їй його на ногу.

– Ах, Амброжію, я завжди казала, що ти останній лицар... – зітхнула Чарівниця, а гонихмарник Тимофій багатозначно кахикнув.

– Передостанній, – швидко виправилася Чарівниця й сіла на лавці. Хлопці глянули на Магду. Дівчинка підвелася і, тримаючи в руках записник Найгрубшого, почала:

– Вітаю на надзвичайних зборах нашого подвір'я всіх присутніх і відсутніх, – вона глянула на порожні місця Наймудрішого, Шопена й Джека Горобця. – Сьогодні від імені Найгрубшого я б хотіла прочитати щоденник його подорожі, який він написав спеціально для нас.

Записник помандрував з рук у руки, кожен хотів спершу побачити фотографії й листівки, торбинки з піском з екзотичних берегів та водорості.

– Агов, стерно праворуч, – пролунав раптом у них над головами веселий голос.

На даху смітника з'явився усміхнений Джек Горобець, поблискуючи золотим кільцем у вусі.

– Джеку! – вигукнули Магда, Найдужчий і Найгрубший. – Звідки...

– Звідки я тут узявся? – Джек змовницьки глянув на Чарівницю. – З дому.

Чарівниця кінчиком палички вказала на мотузяну драбинку, що звисала з вікна квартири номер вісім.

– Т-т-тобто... як це? Т-т-ти тут? – видушив Брудний Гаррі Поттер.

– Просто, – Джек широко всміхнувся. – Колись дуже давно... Зрештою, ходімо, самі побачите.

За Джеком рушили всі: Чарівниця, плутаючись у святковій спідниці, лікар Амброжій та його пес, Найдужчий, Найгрубший, учителька природознавства, Брудний Гаррі Поттер і гонимарник Тимофій, а за ним, на безпечній відстані – кіт Чарівниці, із хвостом, розпушеним, мов страусине перо. Зупинилися тільки біля південної стіни будинку номер 25.

– Гляньте, – сказав Джек, а що вже трохи посутеніло, довелося прохати Чарівницю про допомогу.

Куля блакитного світла витанцьовувала на кінчику чарівної палички, яскраво освітлюючи стіну й вихоплюючи з мороку малюнок, на якому видніла хатка на курячих ніжках, собача будка і незграбний пес перед нею.

– Тут, у цьому будинку, мешкала моя мама, як була маленькою. А цей малюнок намалювала моя бабуся. Мама завжди хотіла сюди повернутися.

З комина на даху хатки на курячій ніжці повільно здійнялася смужка диму.

– Спершу нам було добре в... в «Елітному». Та коли тато злякався моєї хвороби й пішов від нас, мама вирішила сюди повернутися. І кілька днів тому виявилось, що є вільна квартира... така невеличка... І тепер там живе бабуся, а ми... ми повернулися додому.

Перед очима Магди виникло обличчя жінки із сумним обличчям, яка ввечері проходила подвір'ям, зупинялася біля південної стіни будинку номер 25 і вдивлялася в щось на стіні, але Магді жодного разу не спало на думку підбігти до неї й поцікавитися, на що вона дивиться. Тим часом незграбний пес зліз зі стіни й разом із псом лікаря Амброжія почав гасати по траві, гавкаючи задля розваги на кошенят, які абсолютно його не боялися. А тоді всі повернулися до садка Чарівниці й сіли на лавці. Над садком вже встиг повиснути місяць, величезний, мов здоровенний китайський ліхтар, а з неба, що вже темніло, впала перша цього року зірка.

– Бажання! – вигукнула Чарівниця.

– Я б хотів, – вихопилося Найгрубшому, – щоб наше подвір'я ніколи не перетворилося на «Елітний»...

– А я б хотів бути як Пітер Пен, – озвався Найдужчий. – Ніколи не вирости, завжди залишатися тут і тепер...

Джек Горобець спритно видряпався на смітник.

– А я б хотів, щоб ми вирости й водночас не забули про казки... Щоб колись наші діти повернулися на Лопушане Поле! – вигукнув він.

– І так упродовж наступних ста років, – закінчила Чарівниця й піднесла догори склянку з малиновим соком.

Літературно-художнє видання

РИРИХ Катажина

ЛОПУШАНЕ ПОЛЕ

Повість-казка

Для молодшого та середнього шкільного віку

Переклад з польської *Божена Антоняк*
Дизайн обкладинки та ілюстрації *Гражина Рігаль*
Відповідальний за випуск *Анатолій Івченко*
Редактор *Анатолій Івченко*
Коректор *Христина Содомора*

Підписано до друку 04.11.2019. Формат 70x100/16.
Папір Finesse Matt 115 г /м². Гарнітура «Minion Pro».
Умовн. друк. арк. 10,32. Наклад 3000 пр.
Зам. №

Видавництво «Урбіно»

вул. Коновальця, 36, Львів-57, 79057,
тел. (032) 235-20-68, моб. 093-917-79-54
e-mail: wydawnictwo.urbino@gmail.com
Інтернет-книгарня: www.urbino.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4081 від 02.06.2011 р.

Віддруковано ПРАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»
вул. Різдяна, 11, м. Харків, 61012

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 3985 від 22.02.2011

Магда, маленька Кротя, яка бачить...
пальцями, Наймудріший, Найдужчий, Найгрубший,
Брудний Гаррі Поттер і Джек Горобець – звичайні діти зі
звичайного старого будинку, які бавляться на звичайному подвір'ї
край Лопушаного Поля. І все-таки тут щодня стаються справжні дива!
Пихата дівчинка перетворюється на жабу, гойдалка карає зарозумілих
хлопчаків з елітного новобуду, гонимарник Тимофій приводить
на мотузку грозову хмару, а над подвір'ям спалахує нова зірка.
Мабуть, тут не обійшлося без Чарівниці Маріанни, що живе
в сусідньому будиночку, та її чорного кота...

ISBN 978-966-2647-65-5

ВИДАВНИЦТВО «УРБІНО»